

Jelgavas novada civilās aizsardzības plāns

2022

Ievads	4
1. Pašvaldības vai sadarbības teritorijas administratīvi teritoriālais raksturojums.	5
1.1. Administratīvi teritoriālais sadalījums	5
1.2. Iedzīvotāju skaits un blīvums, tai skaitā ieslodzījuma vietās izvietoto ieslodzīto skaits	5
1.3. Blakus esošās pašvaldības vai sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas.....	6
2. Pašvaldības teritorijā iespējamie riski (zemi, vidēji, augsti un ļoti augsti), ņemot vērā valsts civilās aizsardzības plānā norādīto informāciju	7
3. Kopsavilkums par risku novērtēšanu	9
3.1. Risku scenāriji	9
3.1.1. Zemestrīces	9
3.1.2. Zemes nogruvumi	10
3.1.3. Pali un plūdi, vējuzplūdi	10
3.1.4. Lietusgāzes, vētra, viesuļi	13
3.1.5. Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krāsas vēja brāzmas	18
3.1.6. Mežu un kūdras purvu ugunsgrēki	20
3.1.7. Epidēmijas, pandēmijas	22
3.1.8. Epizootijas	23
3.1.9. Epifitotijas.....	27
3.1.10. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā	31
3.1.11. Naftas un naftas produktu vadi	43
3.1.12. Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā	44
3.1.13. Radioaktīvo vielu avārija objektā	48
3.1.14. Bioloģisko vielu negadījumi.....	51
3.1.15. Ugunsgrēki būvēs	53
3.1.16. Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs	54
3.1.17. Dambju un citu hidrotehnisko būvju	55
3.1.18. Sadales elektrotīklu bojājumi un pārvades elektrotīklu bojājumi	56
3.1.19. Būvju sabrukums	59
3.1.20. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešanas uz sēkļa, kuģu sadursme	60
3.1.21. Autotransporta avārija	60
3.1.22. Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi	71
3.1.23. Dzelzceļa transporta katastrofa.....	74
3.1.24. Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri	79
3.1.25. Terora akti	80
3.1.26. Karš, militārs iebrukums vai to draudi	82
3.2. Risku matrica.....	85
3.3. Risku karte.....	88
4. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.....	89
5. Reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītāji.....	181
6. Iedzīvotāju evakuācija no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, ņemot vērā attiecīgā apdraudējuma iespējamās sekas	183

6.1.	Evakuācijas veids	183
6.2.	Pulcēšanās vietas	184
6.3.	Evakuācijas maršruti	184
6.4.	Transporta nodrošinājums	184
6.5.	Papildu izmitināšana.....	184
6.6.	Evakuēto uzskaitē	184
6.7.	Evakuēto ēdināšana	185
6.8.	Evakuēto sociālā aprūpe	185
6.9.	Evakuēto īpašuma apsardze.....	185
6.10.	Sadarbība ar citām pašvaldībām evakuēto uzņēmšanas jomā	185
7.	Iesaistāmie resursi	186
7.1.	Pašvaldības vai pašvaldību resursi, kas iesaistāmi reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos.....	186
7.2.	Fizisko vai juridisko personu resursi, kas iesaistāmi reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos	186
7.3.	Nodrošinājums ar energoresursiem energoapgādes traucējumu gadījumā	186
8	Sadarbība ar citu administratīvo teritoriju, sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisiju, valsts un citu valstu glābšanas dienestiem un blakus esošajām pašvaldībām.....	187
8.1.	Ārkārtas situācija vai izņēmuma stāvoklis.....	187

Ievads

Jelgavas novada civilās aizsardzības (turpmāk tekstā – CA) plāns izstrādāts saskaņā ar Civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas likumu, Ministru kabineta 2017. gada 10. novembra noteikumu Nr. 658 “Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju” un atbilstoši Ministru kabineta 2017. gada 29. septembra Nr. 582 “Noteikumi par pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijām” prasībām.

CA plāna izstrādes gaitā kā literatūras avoti izmantoti sekojoši dokumenti:

- Jelgavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022. – 2035. gadam;
- Jelgavas novada attīstības programma 2022.-2027. gadam;(izstrādes stadijā)
- Jelgavas novada teritorijas plānojums;
- Jelgavas novada Vides pārskats;
- Jelgavas valstspilsētas civilās aizsardzības plāns;
- Valsts civilā aizsardzības plāna aktuālā 26.08.2020. versija;
- Valsts aizsardzības koncepcija, kas apstiprināta 14.09.2020;
- Nacionālo bruņoto spēku likums un Ministru kabineta 2010. gada 5. oktobra noteikumi Nr. 946 “Kārtība, kādā Nacionālie bruņotie spēki piedalās avārijas, ugunsdzēsības un glābšanas darbos, kā arī neatliekamās ārkārtējo situāciju izraisījušo notikumu seku likvidēšanas pasākumos”;
- Latvijas Republikas Zemessardzes likums, kas stājies spēkā 2010. gada 1. septembrī;
- Ministru kabineta 2017. gada 8. augusta noteikumi Nr. 440 “Valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas izveidošanas, darbības un finansēšanas kārtība”;
- Ministru kabineta 2005. gada 20. decembra noteikumi Nr. 966 “Noteikumi par mobilizējamo civilās aizsardzības formējumu veidošanas kārtību un finansējumu”;
- Likums “Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli”, kas pieņemts 2013. gada 7. martā;
- Un citi informācijas avoti un interneta resursi.

1. Pašvaldības vai sadarbības teritorijas administratīvi teritoriālais raksturojums.

1.1. Administratīvi teritoriālais sadalījums

Jelgavas novads atrodas Latvijas centrālās daļas D un tā teritorija D robežojas ar Lietuvas robežu, A ar Bauskas novadu, Z ar Mārupes un Olaines novadiem novadu, ZA ar Ķekavas novadu, A ar Dobeles novadu, ZR ar Tukuma novadu.

Jelgavas novads izveidots 2021. gada 1. jūlijā.

Administratīvi Jelgavas novads sastāv no 16 teritoriālām vienībām – Kalnciema, Valgundes, Līvberzes, Glūdas, Svētes, Elejas, Lielplatones, Jaunsvirlaukas, Platones, Sesavas, Vircavas, Vilces, Zaļenieku, Ozolnieku, Cenu un Salgaļes pagastiem.

1.att. Jelgavas novada atrašanās vieta [vikipediya.lv]

Jelgavas novada un Jelgavas valstspilsētas teritorijas sadalījums apkopots 1.tabulā

1.tabula

Jelgavas novada teritoriālā platība

Pašvaldība	Platība	
	Platība (km ²)	Īpatsvars kopējā teritorijā (%)
Jelgava	60,30	3,63
Jelgavas novads	1601,99	96,37

1.2. Iedzīvotāju skaits un blīvums, tai skaitā ieslodzījuma vietās izvietoto ieslodzīto skaits

Jelgavas novadā un Jelgavas pilsētā pēc centrālās statistikas pārvaldes (CSP)5 informācijas uz 2021. gadu faktiski dzīvojošie ir 87305 iedzīvotāji.

[https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_IR_IRS/IRS040/table/tableViewLayout1/]

Zemāk 2. tabulā apkopots Jelgavas novada un pilsētas iedzīvotāju sadalījums.

Jelgavas novada iedzīvotāju sadalījums

Pašvaldība	Iedzīvotāju skaits uz 2021. gadu (CSP)	Iedzīvotāju blīvums (iedz./km ²)
Jelgavas valstspilsēta	55 336	918
Jelgavas novads	31 969	20

Jelgavas novada teritorijā neatrodas neviena ieslodzījuma vieta, bet atrodas viena ieslodzījuma vieta – Jelgavas cietums (adrese - Palīdzības iela 3, Jelgava, LV-3001), kas ir Ieslodzījuma vietu pārvaldes struktūrvienība. Ir izstrādāts Ieslodzījuma vietu pārvaldes Jelgavas cietuma rīcības plāns ārkārtas situācijās ar ieslodzīto evakuēšanu katastrofu vai draudu gadījumā. Sīkāka informācija par cietumnieku skaitu, evakuācijai piesaistāmajiem resursiem un evakuācijas gala mērķiem netika sniegta, jo šī ir uzskatāma par konfidenciālu informāciju

1.3. Blakus esošās pašvaldības vai sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas

2021. gada 28.jūlijā apstiprināts lēmums Nr. 8, 20§. “Par Jelgavas vastspilsētas un Jelgavas novada civilās aizsardzības komisijas nolikuma apstiprināšanu”.

Bauskas novada civilās aizsardzības komisijas nolikums ir apstiprināts 2021. gada 29. jūlijā, domes lēmums Nr. 3.

Dobeles novada civilās aizsardzības komisijas nolikums ir apstiprināts 2021. gada 26. augustā, domes lēmums Nr. 81/6.

Tukuma novada civilās aizsardzības komisijas nolikums ir apstiprināts 2021. gada 27. oktobrī, domes lēmums Nr. 21.

Mārupes novada civilās aizsardzības komisijas nolikums ir apstiprināts 2021. gada 26. augustā, domes lēmums Nr. 50.

Olaines novada civilās aizsardzības komisijas nolikums ir apstiprināts 2021. gada 27. oktobrī, domes lēmums Nr. 13.

2. Pašvaldības teritorijā iespējamie riski (zemi, vidēji, augsti un ļoti augsti), ņemot vērā valsts civilās aizsardzības plānā norādīto informāciju

Atbilstoši valsts civilās aizsardzības plānam, valstī noteikti šādi iespējamie apdraudējuma veidi.

3. Tabula

Nr. p.k.	Apdraudējumi
Dabas katastrofas (ģeofiziskās)	
1.	Zemestrīces
2.	Zemes nogruvumi
Dabas katastrofas (hidroloģiskās)	
3.	Pali un plūdi
4.	Vējuzplūdi
Dabas katastrofas (meteoroloģiskās)	
5.	Lietusgāzes (ilgstošas lietavas, pērkona negaiss) un krusa
6.	Vētras (vēja brāzmas), krasas vēja brāzmas
7.	Viesuļi
Dabas katastrofas (klimatoloģiskās)	
8.	Stiprs sals, sniegs, putenis, apledojums, slapja sniega nogulums
9.	Karstums
10.	Apledojums
11.	Sausums
12.	Meža un kūdras purvu ugunsgrēki
Dabas katastrofas (bioloģiskās)	
13.	Epidēmijas, pandēmijas
14.	Epizootijas
15.	Epifitotijas
Tehnogēnās (antropogēnās) katastrofas	
16.	Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā
17.	Avārijas naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā
18.	Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā

19.	Radioaktīvo vielu avārija objektā
20.	Bioloģisko vielu negadījumi
21.	Ugunsgrēki būvēs
22.	Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve
23.	Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs
24.	Sadales elektrotīklu bojājumi un pārvades elektrotīklu bojājumi
25.	Būvju sabrukums
26.	Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem
27.	Kuģa uzskriešanas uz sēkļa
28.	Kuģu sadursme
29.	Pasažieru kuģu katastrofa
30.	Autotransporta avārija
31.	Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi
32.	Dzelzceļa transporta katastrofa
33.	Sabiedriskās nekārtības
34.	Terora akti
35.	Iekšējie nemieri

3. Kopsavilkums par risku novērtēšanu

Dabas katastrofu saistīto risku scenāriji sīkāk netiek modelēti, jo to apmērs, intensitāte un postījumi nav pastāvīgi un ir mainīgi atkarībā no klimatiskajiem apstākļiem. Visaptveroša šo risku analīze veikta 3. nodaļā, zem katra riska uzskaitījuma. Risku scenāriju modelēšana veikta tehnogēnajiem riskiem, kuriem iespējams izmodelēt seku scenārijus: bīstamo vielu noplūde, transporta avārijas un avārijas gāzes apgādes sistēmās. Dabas katastrofu risku kartes norādītas zemāk vai norādīta atsauce uz attēlu, kur šo karti var atrast 2. nodaļā. Tehnogēnajiem riskiem modelētās risku kartes norādītas zemāk. Pārējo tehnogēno risku analīze veikta 2. nodaļā zem katra riska uzskaitījuma. Balstoties uz 3. nodaļā sniegto informāciju, izveidota risku matrica, kurā iekļauti visi riski, kuriem var tikt pakļauti Jelgavas novada iedzīvotāji.

Ārkārtas gadījumos iesaistāmo personu kontakttālruni attēloti plāna 13.pielikumā.

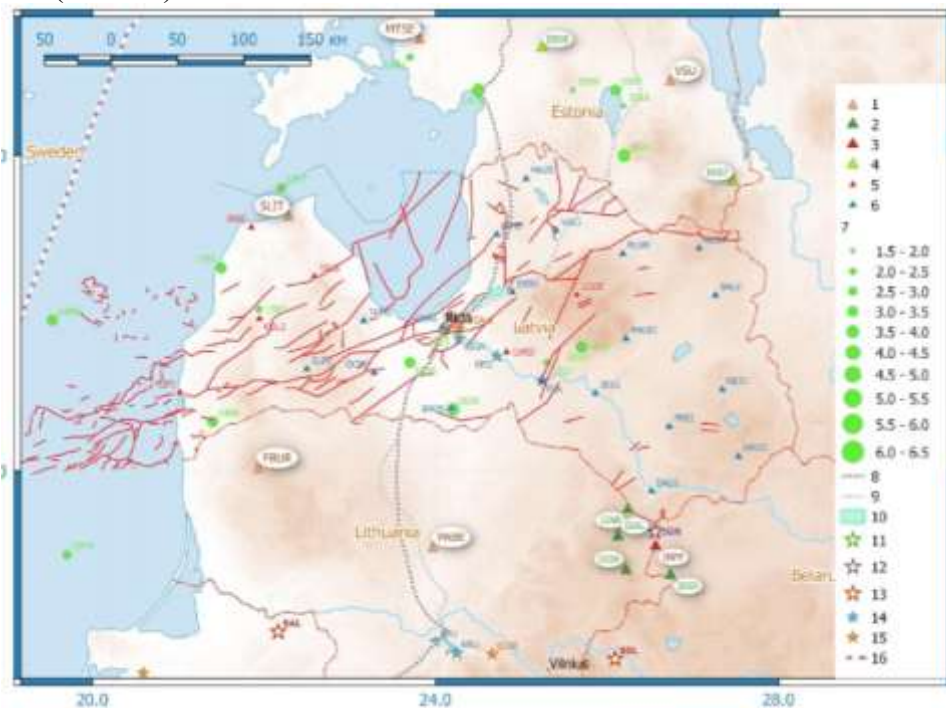
3.1. Risku scenāriji

3.1.1. Zemestrīces

Latvijas teritorija neatrodas seismiski aktīvajā zonā, bet esošie statistikas un vēstures dati liecina, ka Latvijas teritorijā un tās apkārtnē (Baltijas reģionā) konstatētas 28, tai skaitā samērā stipras zemestrīces. Pēc skandināvu speciālistu datiem, Latvijā ik gadu tiek konstatēti 150 līdz 200 seismiskie notikumi. To skaitā ir parasti tektoniskie notikumi, parasti sprādzieni un viltus seismiskie notikumi, jeb aparatūras kļūdas. Reizēm Latvijā novērojamas vietējās zemestrīces, tad pazemes ūdeņi izskalo viegli šķīstošus iežus, iegrūst zeme. Latvijā zemestrīču postījumi līdz šim nav novēroti, Jūtamas vienīgi Eiropā notiekošo zemestrīču atbalsis (LVĢMC)

Tomēr zemestrīču iespējamību pilnībā izslēgt nākotnē nevar, jo zemestrīces nav prognozējamas. Pie tam daļa Jelgavas novada teritorijas potenciāli var notikt seismiskās procesus izpausmes. Ņemot vērā to, ka Baltijas reģionā eksistē relatīvi maza seismiskā aktivitāte, Latvijā, t.sk. Jelgavas novadā.

Pamatojoties uz iegūtajiem seismiskajiem datiem, izstrādāta Latvijas vispārējās seismiskās rajonēšanas karte (2. attēls).

2. attēls. Latvijas seismisko staciju tīkls, LatPos GPS staciju tīkls, infrastruktūras un seismotektonisko apstākļu karte. (Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra)

Pēc kartes var secināt, ka Jelgavas novads atrodas uz kaledonijas struktūrstāva tektonisko lūzumu zonas apvidū. Latvijas teritorijā vislielākā subreģionālā disjunktīvā dislokācija ir Liepājas–Rīgas–Pleskavas lūzuma zona kristāliskajā pamatklintājā un nogulumiežu segā. Zonas vidējais platums ap 8–10 km, bet dažviet sasniedz 20 km. Pārrāvumi izpaužas kā nomati ar nolaistiem dienvidu spārniem un ar mainīgu nobīdes amplitūdu pa to vērsumu. Maksimālas vertikālās nobīdes (līdz 600–700 m) ir konstatētas Latvijas rietumu daļā un uz austrumiem no Valmieras–Lokno pacēluma.¹

2019. gadā Latvijas teritorijā un tās apkārtnē tika reģistrēti 81 seismiskie notikumi un noteikti to parametri. To magnitūda svārstās no 1.6 līdz 2.9. Vairums seismisko notikumu saskaņā ar BAVSEN datiem notikuši Irbes šaurumā un Kurzemes pussalas ziemeļos. Seismiskie notikumi, kas notikuši Latvijas teritorijā, galvenokārt ir saistīti ar tehnogēnu ģenēzi. Tomēr ir nepieciešami papildu seismisko notikumu ģenēzes pētījumi. Joprojām pastāv problēma identificēt seismisko notikumu ģenēzi.²

Zemestrīču riska scenārijs sīkāk netiek apskatīts, jo zemestrīču radītie draudi Jelgavas novadā uzskatāmi par nebūtiskiem. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (turpmāk tekstā – VUGD) rekomendācijās valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” (2018. gada aprīlis) nav informācijas par zemestrīcēm Jelgavas novadā. Ņemot vērā to, ka Baltijas reģionā eksistē relatīvi maza seismiskā aktivitāte, Latvijā, t.sk. Jelgavas novadā, zemestrīces apdraudējums novērtēts kā **augsts risks ar ļoti zemu varbūtību**.

3.1.2. Zemes nogrūvumi

Klimatu pārmaiņu rezultātā aizvien biežāk ir novērojamas intensīvas lietusgāzes un citi ekstremāli laikapstākļi, kā rezultātā, gruntsūdeņu ietekme, erozija un augsnes sašķidrināšanās var izraisīt zemes nogrūvumus.

Zemes nogrūvums – ir ģeoloģiska parādība, kuras laikā dažādu faktoru ietekmē notiek iežu vai augsnes nobrukšana. Šie nogrūvumi var notikt ūdenstilpņu krastos, kā arī jebkur, kur ir augsts reljefa pacēlums. Zemes nogrūvumi var būt vairāku veidu – tajos var nogrūt dažādas nobiras, dubļi, akmeņi un citi.

Zemes nogrūvums var radīt ģeofizisko dabas katastrofu. Jelgavas novada teritorijā zemes nogrūvumi var notikt Driksas upes krastos. VUGD rekomendācijās valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” (2018. gada aprīlis) minēts, ka Jelgavas novadā 2014. gada oktobrī noticis zemes nogrūvums Driksas upes krastā.

Zemes nogrūvumu riska scenārijs sīkāk netiek apskatīts, jo zemes nogrūvumu radītie draudi Jelgavas novadā uzskatāmi par nebūtiskiem. Zemes nogrūvumu apdraudējums novērtēts kā **maznozīmīgs risks ar vidēju varbūtību**.

3.1.3. Pali un plūdi, vējuzplūdi

Jelgavas novada teritorija ir pakļauta plūdu un palu riskam, kas tiek saistīts gan ar pavasara paliem sniega kušanas un lietus dēļ, gan ar ledus sastrēgumiem, gan arī daļēji ar vējuzplūdiem (3.attēls). Pēc VUGD rekomendācijās valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” (2018. gada aprīlis) minēts, ka Jelgavas novadā ir pali ir notikuši samērā bieži. Pali novēroti 2004, 2005, 2006, 2010, 2011, 2012, 2013, 2018 gados

Plūdus var izraisīt:

- pavasara pali, vērojami regulāri katru gadu. Palu lielumu un ilgumu nosaka laikapstākļi, galvenais ūdens apjoma veidotājs ir sniega kušanas ūdeņi;

¹ Brangulis A. J., Kaņevs S., 2002. Latvijas tektonika. VARAM, Rīga, 50 lpp.

² Informatīvais pārskats Nr. 8 “Latvijas un Baltijas austrumu reģiona seismoloģiskais monitorings par 2019. gadu” (Pieejams: <https://videscentrs.lv/gmc.lv/lapas/seismologiskais-monitorings>).

- vasaras - rudens lietus plūdi;
- vēja uzplūdi teritorijās gar jūras krastu un lielāko upju grīvās;
- cilvēka saimnieciskā darbība vai bezdarbība.

Plūdu apdraudējums ir plūdu iestāšanās iespējamība kopā ar iespējamo nelabvēlīgo ietekmi uz cilvēku veselību, vidi, kultūras mantojumu un saimniecisko darbību.

Plūdu kartes

Applūstošo teritoriju detālas kartes ir izstrādātas Jelgavas novadam (skatīt 5. pielikumā). Jelgavas novads veic karšu precizēšanu, kā liecina veiktie novērojumi 2010.g. plūdi bija lielākā apjomā, nekā tas ir esošajās plūdu kartēs. Jelgavas novadā ir apzinātas ēkas, kuras var aplūst plūdu laikā (skatīt 5. pielikumā).

Plūdi var nodarīt kaitējumu iedzīvotājiem, īpašumiem, izraisīt postījumus un avārijas, tiek traucēta elektroenerģijas padeve, satiksmes traucējumi.

Plūdi ir saistīti ar vairāku infekcijas slimību uzliesmojumu risku, piem. zarnu infekcijas, hepatīts A, leptospiroze, enterovīrusu infekcijas un citas.

Pēc plūdu likvidēšanas nepieciešams veikt pasākumus vides atveseļošanai (piemēram: aku, pagrabu un citu piesārņotu vietu attīrīšana un dezinfekcija). [*Valsts CA plāns*]

3.attēlā attēlotas applūstošās teritorijas, kuriem potenciāli pastāv plūdu draudi. Jelgavas novadā.

3.attēls. Applūstošās teritorijas Jelgavas novada teritorijā.

<https://syke.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=f60441869a654c298a2d3b150ea7dc1c>

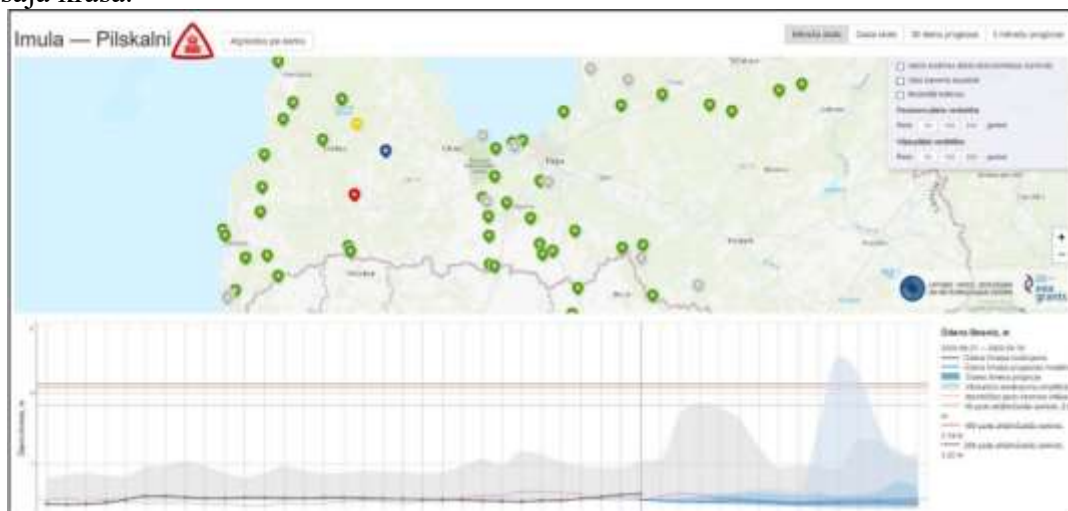
Plūdu riska informācijas sistēma (turpmāk tekstā – PRIS) ir civilās aizsardzības un teritorijas plānošanas instruments, kas nodrošina valsts un pašvaldību institūcijas ar atbilstoši digitālajiem kartogrāfiskajiem materiāliem, kas ļauj plūdu risku savlaicīgi un kvalitatīvi integrēt dažāda līmeņa teritoriju plānošanas dokumentos, kā arī nodrošina kvalitatīvu informāciju institūcijām, kas atbild par rīcības koordināciju plūdu gadījumā.

Ventas, Lielupes un Gaujas baseinu Plūdu informācijas sistēma nodrošina operatīvu un prognozējamu informāciju par hidrometeoroloģiskiem parametriem (ūdens līmenis, ūdens caurplūdums, gaisa un ūdens temperatūra) un applūstošajām teritorijām par Lielupes, Gaujas un Ventas upju baseina apgabaliem.

4. attēls. Ekrāna šāviņš no PRIS (Ventas, Lielupes un Gaujas baseinu Plūdu informācijas sistēma)

Plūdu riska informācijas sistēma darbojas automātiski 24/7 režīmā. Balstoties uz jaunāko hidrometeoroloģisko novērojumu informāciju un jaunākajām meteoroloģiskajām prognozēm, hidroloģiskās prognozes ģenerējas 6 reizes diennaktī. Prognožu informācija ir pieejama ar atšķirīgu savlaicīgumu. Novērotajiem vai prognozētajiem hidroloģiskajiem parametriem sasniedzot noteiktas robežvērtības, sistēmā novērojumu stacijas ikona automātiski iekrāsojas brīdinājuma līmenim atbilstošajā krāsā.

5. attēls. Ekrāna šāviņš no PRIS (Ventas, Lielupes un Gaujas baseinu Plūdu riska informācijas sistēma)

PRIS definētie brīdinājuma līmeņi atbilst ūdens līmenim ar noteiktu atkārtšanās biežumu:

- dzeltenais brīdinājuma līmenis nozīmē ūdens līmeni, kāds tiek novērots ar atkārtšanās biežumu reizi 10 gados (bieži, bet relatīvi nelieli plūdi, ar nelieliem sociāli ekonomiskiem zaudējumiem);
- oranžais brīdinājuma līmenis nozīmē ūdens līmeni, kāds tiek novērots ar atkārtšanās biežumu reizi 100 gados (reti plūdi, bet ar būtiskām sociāli ekonomiskām sekām – zaudējumiem);
- sarkanais brīdinājuma līmenis nozīmē ūdens līmeni, kāds tiek novērots ar atkārtšanās biežumu reizi 200 gados (ļoti reti plūdi, plaši, ar katastrofālām sekām – sociāli ekonomiskiem zaudējumiem).³

³ LIELUPES UPJU BASEINU APGABALA APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS UN PLŪDU RISKA PĀRVALDĪBAS PLĀNS 2022. - 2027. GADAM . Rīga, 2021. Pieejams: Jelgavas novada civilās aizsardzības plāns 2022

Plūdu apdraudējums ir plūdu iestāšanās iespējamība kopā ar iespējamo nelabvēlīgo ietekmi uz cilvēku veselību, vidi, kultūras mantojumu un saimniecisko darbību.

Ļoti stipru lietusgāžu izraisītā privātīpašumu un dažu ielu applūšana ir atkarīga no ierīkotām sistēmām un viņu nepietiekamām caurvades spējām, bet augsti palu līmeņi Lielupē un pietekās – no dabas procesiem, kurus tieši cilvēks nevar ietekmēt, bet var daļēji no tiem pasargāt.

Ne visi virsūdeņi pa grāvjiem un lietus ūdeņu kolektoriem nokļūst upēs. Dažviet tie neaiztek, bet sakrājas mazākos un lielākos dīķīšos, kā arī grāvjos, kuriem nav noteces. Pēc laika tie daļēji iztvaiko un iesūcas gruntī. Ir vietas, kur norisinās teritoriju un atsevišķu vietu pārpurvošanās minēto iemeslu un galvenokārt – augsto gruntsūdens līmeņu dēļ. Ir jāzina, ka līdzenajā teritorijā pat neliels grāvja, caurtekas vai lietus ūdeņu kolektora aizsprostojums ietekmē lielu platību augšpusē. Daudzviet pie bēdīgās situācijas jāvaino nevērīgie iedzīvotāji, kuri grāvjus, lietus ūdeņu uztvērējus un akas piemēslo līdz pat augšai un dažviet pat pārvērš par vietēja mēroga izgāztuvēm.⁴

Atbilstoši VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, Jelgavas novadā plūdi fiksēti 2010 un 2014. gadā. Ledus sastrēgumi, kas izraisījuši applūdumus fiksēti 2000. un 2018. gadā. Palu, plūdu un vējuzplūdu apdraudējums novērtēts kā **nozīmīgs risks ar ļoti augstu varbūtību**.

3.1.4. Lietusgāzes, vētra, viesuļi

Lietus izraisīto ietekmi var raksturot divos dažādos mērogos:

1) ilgstošs periods (nedēļas līdz pat mēneši), kad bieži tiek novērots lietus, augsne pakāpeniski kļūst pārmitra un vairs nespēj uzsūkt lieko mitrumu. Ilgstoši regulāra lietusūdeņu pieplūduma rezultātā ūdens līmenis novadgrāvjos un upēs ir paaugstināts, ūdens uzkrājas arī zemās vietās ar sliktu noteci vai vāju uzsūkšanos augsnē. Īpaši bīstamas situācijas veidojas, ja viena otrai seko vairākas šādas epizodes. Ilgstoša lietus epizodes parasti skar teritoriāli plašākus apgabalus, vairākus novadus.

2) īslaicīgs, bet intensīvs lietus. Parasti tas tiek novērots gada siltajā sezonā, sevišķi vasarā, to bieži pavada pērkonu negaiss, iespējama arī krusa. Šādos apstākļos, īsā laika periodā nolīst liels nokrišņu daudzums, kuru nespēj uzsūkt augsne, kā arī tas nespēj notecēt uz ūdenstilpēm. Sevišķi bīstamas situācijas veidojas pilsētvides apstākļos, kur zaļā zona, kas varētu uzsūkt ūdeni, ir ierobežota.

Latvijā ilgstoša lietus raksturošanai un sabiedrības brīdināšanai izmanto nokrišņu daudzumu 12 stundu periodā, kā stipru lietu definējot apstākļus, kad šajā periodā nolīst 20-39 mm, ļoti stipru – 40-59 mm, bet bīstami jeb ekstremāli stipru – ja šādā laika periodā nolīst 60 mm un vairāk.

Īslaicīgu lietusgāžu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai Latvijā tiek piemēroti sekojoši kritēriji – nokrišņu daudzums 3 stundu vai īsākā periodā, saskaņā ar ko stipras lietusgāzes laikā 3 stundu vai īsākā periodā nolīst 10-19 mm, ļoti stipras lietusgāzes laikā – 20-29 mm, bet bīstami jeb ekstremāli stipras – 30 mm un vairāk.

Saskaņā ar 2019. gada 17. septembra MK noteikumiem Nr. 432. “Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 003-19 “Būvklimatoloģija”, gada nokrišņu summa Jelgavas pilsētā ir 595 mm gadā. Klimatoloģiskie rādītāji Jelgavas novadā norādīti, ņemot vērā Dobeles hidrometeoroloģiskās stacijas datus, jo nokrišņu summas datu iztrūkuma dēļ šis rādītājs netika aprēķināts Jelgavas meteoroloģisko novērojumu stacijā.

Nokrišņu daudzums 50 mm un vairāk 12 stundu laikā vai īsākā laika periodā var izsaukt ūdens līmeņa celšanos upēs, applūdinot zemākās vietas, māju pagrabus u.c. Atbilstoši LVĢMC Jelgavas meteoroloģiskās stacijas datiem no 2018. - 2020. gadam, novērota viena reize, kad nokrišņu daudzums 24 stundu laikā pārsniedz 50 mm (20.06.2020.), tomēr nav novērots, ka 50 mm tiek

<file:///E:/2021%20darbs%20no%20m%C4%81j%C4%81m/Jelgavas%20CAP/materi%C4%81li/Lielupes%20UBA%20plana%20projekts%202022-2027.pdf>

pārsniegti 12 h no vietas. Augstākais nokrišņu daudzums gada griezumā novērots 2019. gadā, kad tas sasniedza 601,7 mm. Lielupes upes ūdens līmeņa celšanās lielākos draudus radīs Jelgavas pilsētai, Jelgavas novadam, Dobeles novadam un Bauskas novadam.

Pēc LVGMC "Sākotnējā plūdu riska novērtējuma 2019. – 2024. gadam" applūšanas cēlonis pilsētu teritorijās ir lietus ūdens kanalizācijas sistēmu trūkums vai lietus ūdens novadīšanas sistēmu projektēto parametru neatbilstība intensīvām lietusgāzēm. Lietus ūdens pilsētās lielākoties tiek novadīts ūdenstilpēs un kanalizācijas sistēmās, jo apbūves dēļ ir maz zaļās zonas, kuras nodrošinātu lietus ūdeņu infiltrāciju. Spēcīgu lietusgāžu rezultātā īslaicīgi lokāli plūdi bieži ir novērojami gan lielās, gan mazākās Latvijas pilsētās. Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām "Iespējamo apdraudējumu katalogs", Jelgavā nav fiksētas lietusgāzes (nokrišņu daudzums ≥ 60 mm 12 stundu laikā vai nokrišņu daudzums ≥ 30 mm 3 stundu laikā). Lietus ūdens kanalizācijas sūkņi darbojas uz elektrību, kas elektrības pārrāvuma gadījumā var novest pie lietu veidotiem plūdiem. Lietus kanalizācija bieži ir blakus sadzīves kanalizācijas tīkliem, līdz ar to bojājumi var izraisīt lietus un sadzīves kanalizācijas ūdens sajaukšanos un noplūdes virszemē, radot bioloģisko piesārņojumu.

Atbilstoši VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām "Iespējamo apdraudējumu katalogs", Jelgavas novadā lietusgāzes fiksētas 2011 un 2014. gadā.

Pērkona negaiss un krusa

Pērkona negaiss ir atmosfēras elektriskā parādība, kas parasti ir novērojama gada siltajā sezonā, bet ir iespējama jebkurā no gada mēnešiem. Pērkona negaiss veidojas gubu-lietus mākoņos, kad spēcīgas gaisa strāvas mākonī izraisa lietus lāšu un / vai krusas graudu savstarpēju berzi, radot elektriskās izlādes – zibeni. No lielā siltuma daudzuma, kas izdalās zibens rezultātā, apkārtējais gaiss strauji izplešas, izraisot skaņu – pērkonu. Pērkona negaisu var pavadīt gan intensīvas lietusgāzes, gan arī krasas vēja brāzmas un krusa. Atsevišķos gadījumos krusa var tikt novērota arī tad, ja nav pērkona negaiss. Latvijas teritoriju regulāri šķērsos gubu-lietus mākoņu zonas.

Pērkona negaisu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stiprs: pērkona negaisu pavada stipras lietusgāzes un / vai krasas vēja brāzmas 15-19 m/s un / vai krusa ar diametru < 6 mm,
- ļoti stiprs: pērkona negaisu pavada ļoti stipras lietusgāzes un / vai krasas vēja brāzmas 20-24 m/s un / vai krusa ar diametru 6-19 mm,
- bīstami jeb ekstremāli stiprs: pērkona negaisu pavada ekstremāli stipras lietusgāzes un / vai krasas vēja brāzmas ≥ 25 m/s, un / vai krusa ar diametru ≥ 20 mm.

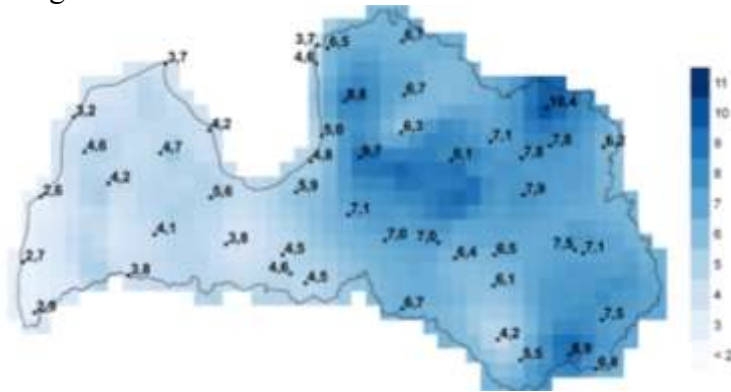
Jelgavas novadam jāseko līdzī LVGMC meteoroloģiskajiem paziņojumiem un brīdinājumiem par gaidāmajiem pērkona negaisiem un krusām, ja šāda informācija ir paredzama.

Sniegs un putenis

Sniegs un putenis kā ziemas laika parādības nozīmīgu ietekmi rada gan intensīvas vai ilgstošas snigšanas un putināšanas apstākļos, kad nozīmīgi pieaug sniega sega un tiek aizputināti ceļi, gan arī neierasti agras vai vēlas šo dabas parādību iestāšanās gadījumos, kad vēl nav iestājušies vai jau noslēgušies atbilstošie ceļu uzturēšanas apstākļi. Agra vai vēla snigšana var radīt postījumus arī sala neizturīgām lauksaimniecības kultūrām. Snigšanas un puteņa apstākļos papildus ietekmi rada vēja pastiprināšanās, kas var veicināt ceļu aizputināšanu, turklāt atsevišķās situācijās, kad zemes virsmu klāj pietiekami bieža, bet nesablietēta sniega sega, ceļu aizputināšana var notikt arī situācijās, kad nesnieg, bet stipra vēja apstākļos tiek pārvietots uz zemes virsmas esošais sniegs. Tāpat kā papildus nozīmīgs faktors ir redzamības attāluma samazināšanās intensīvas snigšanas un puteņa laikā.

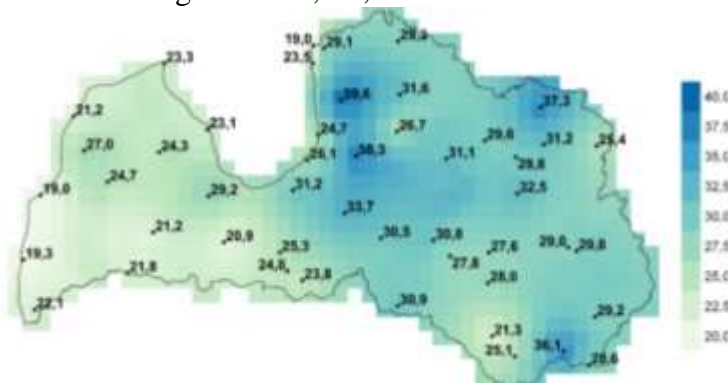
Klimata pārmaiņas ir ievērojami ietekmējušas sezonālā sniega pārklājumu un biežumu. Latvijas teritorijā kopumā tiek novērota vidējā sniega segas biežuma samazināšanās. Arī sezonas garums, kad tiek novēroti stabili sniega apstākļi, kļūst īsāks, tomēr ļoti agrīna vai vēlīna snigšana aizvien var tikt novērota. Zemāk 6. un 7. attēlā redzams ilggadīgais vidējais sniega segas biežums

(cm) un ilggadīgas vidējais maksimālais sniega segas biežums (cm) gada laikā Latvijā laika periodā no 1961. līdz 2010. gadam.

6. attēls. Ilggadīgais vidējais sniega segas biežums (cm) gada laikā Latvijā laika periodā no 1961. – 2010. gadam [LVĢMC Ziņojums Sniega segas biežuma pārmaiņu scenāriji Latvijai, 2018. g.]

Kā redzams attēlā, ilggadīgais vidējais sniega segas biežums gada laikā Jelgavas apkārtnē laika periodā no 1961. – 2010. gadam ir 3,8-4,5 cm.

7. attēls. Ilggadīgais vidējais maksimālais sniega segas biežums (cm) gada laikā Latvijā laika periodā no 1961. līdz 2010. gadam [LVĢMC Ziņojums Sniega segas biežuma pārmaiņu scenāriji Latvijai, 2018. g.]

Ilggadīgais vidējais maksimālais sniega segas biežums Jelgavas apkārtnē laika periodā no 1961. līdz 2010. gadam ir 20,9 līdz 25,3 cm.

Snigšanas apstākļu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stipra snigšana: sniega segas pieaugums 5-9 cm 12 stundu laikā,
- ļoti stipra snigšana: sniega segas pieaugums 10-14 cm 12 stundu laikā,
- bīstami jeb ekstremāli stipra snigšana - sniega segas pieaugums ≥ 15 cm 12 stundu laikā.

Stipra snigšana ar sniega segas palielināšanos par 6 – 13 cm un vairāk 12 stundās vai īsākā laika periodā, kā arī putenis un apledojums var izsaukt transporta kustības traucējumus, transporta avārijas, elektrolīniju un elektronisko sakaru līniju bojājumus, elektroenerģijas padeves pārtraukumus, mežu postījumus. Atbilstoši LVĢMC Jelgavas meteoroloģiskās stacijas datiem, 2018. gadā lielākais sniega segas biežums reģistrēts 8. un 9. martā, kad tā sasniesusi 15 cm. 2019. gadā biežākā sniega sega reģistrēta 5. februārī, kad tā sasniesusi 22 cm, bet 2020. gadā biežākā sniega sega reģistrēta 14. martā, un tā bijusi 3 cm.

Puteņa apstākļu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stiprs putenis: snigšana ar redzamības pasliktināšanos < 4 km un vēja pastiprināšanos brāzmās ≥ 15 m/s mazāk nekā 3 stundas,
- ļoti stiprs putenis: snigšana ar redzamības pasliktināšanos < 2 km un vēja pastiprināšanos brāzmās $\geq 15-19$ m/s ilgāk nekā 3 stundas,
- bīstami jeb ekstremāli stiprs putenis: snigšana ar redzamības pasliktināšanos < 2 km un vēja pastiprināšanos brāzmās ≥ 20 m/s ilgāk nekā 3 stundas.

Jelgavas novadam jāseko līdzī LVĢMC meteoroloģiskajiem paziņojumiem un brīdinājumiem par gaidāmajiem snieguniem, ja šāda informācija ir paredzama.

Atbilstoši VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām "Iespējamo apdraudējumu katalogs", Jelgavas novadā sniega sanesumi fiksēti 2013., 2016., 2017. gados.

Apledojums un slapja sniega nogulums

Apledojums ir ziemas sezonas laika parādība, tas rodas, kad negatīvas temperatūras apstākļos veidojas intensīva migla, smidzina vai pat lietus (tiek novērota atkala) un uz virsmām (ceļiem, ielām, trotuāriem u.c.) vai objektiem (vadiem, koku zariem u.c.) veidojas ledus kārtas. Ielas un trotuāri šādos apstākļos jau ļoti ātri kļūst slideni. Bet uz vadiem un koku zariem izveidojies biezs apledojuma slānis var izraisīt to lūšanu.

Slapja sniega nogulums arī ir ziemas sezonas laika parādība. Tas veidojas, kad krīt slapjš sniegs, bet gaisa temperatūra ir negatīva, izraisot slapjā sniega piesalšanu.

Apledojums un slapja sniega nogulums var izsaukt transporta kustības traucējumus, transporta avārijas, elektrolīniju un elektronisko sakaru līniju bojājumus, elektroenerģijas padeves pārtraukumus, mežu postījumus. Slapja sniega nogulumi nav ļoti bieža parādība Latvijas ziemās.

Apledojuma klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stiprs apledojums: sasalstoši nokrišņi ar intensitāti < 1 mm/12 stundās,
- ļoti stiprs apledojums: sasalstoši nokrišņi ar intensitāti 1-4 mm/12 stundās,
- bīstami jeb ekstremāli stiprs apledojums: sasalstoši nokrišņi ar intensitāti ≥ 5 mm/12 stundās.

Jelgavas novadam jāseko līdzī LVĢMC meteoroloģiskajiem paziņojumiem un brīdinājumiem par gaidāmajiem apledojumiem, ja šāda informācija ir paredzama. Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām "Iespējamo apdraudējumu katalogs", apledojums Jelgavas novadā novērots 2013. un 2017. gadā.

Stiprs sals

Dažādos pētījumos lielākoties ir noskaidrots, ka ilggadīgajā laika periodā lielākajā pasaules daļā auksto dienu un nakšu kļūst mazāk. Arī Latvijā nepilnu pēdējo 100 gadu laikā ir norisinājušās līdzīgas izmaiņas ekstremāli zemas gaisa temperatūras sakarā – dienu skaits ar stabilu salu un apstākļiem, kad tiek novērota sevišķi zema gaisa temperatūra, samazinās. Tomēr Latvijā vēl aizvien ziemas periodā var iestāties stiprs sals, kas var apdraudēt cilvēku veselību un pat dzīvību, kā arī izraisīt tehnogēnus bojājumus - cauruļvadu un apkures sistēmas bojājumus, lauksaimniecības kultūru izsalšanu u.c. Sala ietekmi būtiski var palielināt stiprs vējš vai apstākļi, kad zemes virsmu neklāj sniegs – ir kailsals.

Sala intensitātes klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stiprs sals, kad gaisa temperatūra pazeminās līdz -20...-24 °C;
- ļoti stiprs sals, kad gaisa temperatūra ir -25...-29 °C;
- bīstami jeb ekstremāli stiprs sals tiek novērots, kad termometra stabiņš noslīd līdz -30 °C atzīmei un vēl zemāk.

Gaisa temperatūras absolūto minimumu un tā varbūtības (°C) skatīt 4.tabulā. Jelgavas novadam jāseko līdzī LVĢMC meteoroloģiskajiem paziņojumiem un brīdinājumiem par gaidāmajiem sala periodiem, ja šāda informācija ir paredzama.

4. tabula

Gaisa temperatūras absolūtais minimums un tā varbūtības (°C)⁵

Stacija	Mēnesis												Gadā	Gada minimālā gaisa temperatūra, kuras pārsniegšanas varbūtība ir	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		0,02	0,1
Jelgava	-34,5	-34,9	-30,1	-14,2	-5,3	-1,1	2,8	0,3	-6,4	-10,1	-22,4	-32,2	-34,9	-34,3	-31,3

Piezīmes.

1. Tabulā norādīta katra mēneša diennakts minimālās gaisa temperatūras vērtība visā novērojumu periodā. Mēneša un gada gaisa temperatūras absolūtais minimums ir novērojumu termiņā fiksētā viszemākā gaisa temperatūra.
2. Gada absolūtās minimālās gaisa temperatūras varbūtība raksturota ar temperatūras vērtībām, kuru pārsniegšanas varbūtība ir 0,02 un 0,1 (šādas varbūtības parāda konkrētās gaisa temperatūras vērtības iestāšanās iespējamību attiecīgi reizi 50 gados un reizi 10 gados).

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, viszemākā temperatūra Jelgavas novadā novērots 2011. gadā.

Karstums

Karstuma viļņiem jeb ilgstošu nepārtraukta karstuma periodu biežuma un intensitātes pieaugumam arvien biežāk tiek pievērsta pastiprināta uzmanība, jo tie negatīvi ietekmē cilvēku veselību un mirstību, sevišķi vasarā. Īpaši satraucošas šīs pārmaiņas ir lielo pilsētu aglomerāciju iedzīvotājiem, jo pilsētas kā “siltuma salas” ietekmē gaisa temperatūra pilsētas centrā – tā ir augstāka nekā nomalē, līdz ar to arī karstuma radītais diskomforts pilsētas centrā būs lielāks.

Spēcīgi karstuma viļņi var izraisīt kultūraugu bojājumus, nāves gadījumus no hipertermijas, un plašus strāvas zudumus, jo masveidā tiek izmantoti gaisa kondicionieri un ventilatori.

Karstuma intensitātes klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stiprs karstums: maksimālā gaisa temperatūra divas dienas un ilgāk paaugstinās līdz +27...+32 °C,
- ļoti stiprs karstums: maksimālā gaisa temperatūra ir $\geq +32$ °C vai minimālā gaisa temperatūra naktī nav $< +20$ °C (turklāt pirms tam jau ir bijušas dienas ar stipru karstumu),
- bīstami jeb ekstremāli stiprs karstums: 2 dienas un ilgāk termometra stabiņš pakāpjas virs +30 °C atzīmes vai arī 2 naktis un ilgāk termometra stabiņš nenoslīd zem +20 °C atzīmes.

Gaisa temperatūras absolūto maksimumu un tā varbūtības skatīt 5. tabulā. Jelgavas novadam jāseko līdzī LVĢMC meteoroloģiskajiem paziņojumiem un brīdinājumiem par gaidāmajiem karstuma periodiem, ja šāda informācija ir paredzama.

5. tabula

Gaisa temperatūras absolūtais maksimums un tā varbūtības (°C)⁶

Stacija	Mēnesis												Gadā	Gada maksimālā gaisa temperatūra, kuras pārsniegšanas varbūtība ir	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		0,02	0,1
Jelgava	10,7	13,5	19,7	27,4	30,0	32,8	36,0	33,7	30,1	23,4	17,0	11,6	36,0	34,5	32,9

⁵ MK noteikumi Nr. 432-01.05.2021. “Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 003-19 “Būvklimatoloģija””

⁶ MK noteikumi Nr. 432-01.05.2021. “Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 003-19 “Būvklimatoloģija””

Piezīmes.

1. Tabulā norādīta katra mēneša diennakts maksimālās gaisa temperatūras vērtība visā novērojumu periodā. Mēneša un gada gaisa temperatūras absolūtais maksimums ir novērojumu termiņā fiksētā visaugstākā gaisa temperatūra.
2. Gada absolūtās maksimālās gaisa temperatūras varbūtība raksturota ar temperatūras vērtībām, kuru pārsniegšanas varbūtība ir 0,02 un 0,1 (šādas varbūtības parāda konkrētās gaisa temperatūras vērtības iestāšanās iespējamību attiecīgi reizi 50 gados un reizi 10 gados).

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, karstums (laika periods, kurā gaisa maksimālā temperatūra $\geq +32$ °C un/vai diennakts minimālā gaisa temperatūra $\geq +20$ °C bija 2 vai vairākas diennaktis pēc kārtas) Jelgavā fiksēts 2002., 2006., 2012., 2014., 2015., 2017. gadā.

Izvērtējot meteoroloģisko novērojumu datus par gaisa temperatūras stundas maksimālo vērtību no 2018. līdz 2020. gadam, visaugstākā temperatūra reģistrēta 2018. gada 30. jūlijā (+ 33.5 °C).

Sausums

Sausums ir apstākļi dabā, kad ilgāku laika periodu netiek novēroti nokrišņi. Sevišķi nelabvēlīgi apstākļi var veidoties, ja tas tiek novērots aktīvās veģetācijas periodā, vienlaikus iestājoties arī karstumam – tad sausums būtiski ietekmē lauksaimniecību, kā arī mežsaimniecību. Turklāt sausuma apstākļos parasti ievērojami pieaug ugunsbīstamība mežos. Ilgstošs sausums izkaltē augsnes virskārtu un zāli, samazinot gaisa mitrumu un mākoņu daudzumu. Tas veicina straujāku gaisa atdzišanu diennakts tumšajā laikā un straujāku sakaršanu dienas gaitā. Latvijā sausuma raksturošanai ir ieviests Standartizētais nokrišņu daudzuma indekss (SPI, *Standardized precipitation index*) – rādītājs, kas raksturo sausuma un mitruma periodus.

2018. gadā visā Latvijas teritorijā, tai skaitā arī Jelgavas novadā, valdīja ilgstošs sausums un mazāks nokrišņu daudzums tika konstatēts tikai 1940. gadā.

Sausuma apstākļu raksturošanai tiek izmantoti sekojoši SPI kritēriji: mēreni sauss -1...-1,49, ļoti sauss -1,5...-2 un ekstremāli sauss, ja SPI ir ≤ -2 . Jelgavas novadam jāseko līdzīgai LVĢMC meteoroloģiskajiem paziņojumiem un brīdinājumiem par gaidāmajiem sausuma periodiem, ja šāda informācija ir paredzama. Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, sausums visā valsts teritorijā fiksēts 2018. gadā. Izstrādāta shēma “Informācijas sniegšanas kārtība dabas radīto apdraudējumu gadījumā”.

Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledējums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums kā apdraudējums uzskatāms par **vidēju risku ar augstu varbūtību**.

3.1.5. Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas

Vēja ātrums un tā izmaiņas gada griezumā ir būtiski atkarīgas no atmosfēras kopējās cirkulācijas īpatnībām, kā arī no vietējiem apstākļiem. Svarīgs vēja ātruma parametrs ir vēja ātrums brāzmās, kas ir ievērojami lielāks nekā vidējais vēja ātrums. Vētru laikā tieši vēja brāzmas izraisa lielākos postījumus. Vēja brāzmas ir raksturīgas piezemes gaisa plūsmai, jo tās izraisa berze. Virs sauszemes vējš ir brāzmaināks nekā virs akvatorijas. Piezemes vēja ātrumam un virzienam ir spēcīga ietekme arī uz Baltijas jūras reģionu un cilvēku aktivitātēm reģionā. Ekstremāls vēja ātrums ir tiešs drauds cilvēku dzīvībai un materiālajām vērtībām, tai skaitā dažāda veida infrastruktūrai. Tāpat lielu vēja ātrumu var saistīt arī ar netiešu ietekmi, piemēram, augstiem viļņiem, vējuzplūdiem, kā arī piekrastes eroziju, kas var radīt ekonomiskus zaudējumus. Pēc vējlauzēm pasliktinās meža sanitārais stāvoklis, jo ievērojami pieaug kukaiņu masveida savairošanās risks. It īpaši bīstama ir egļu astonzobu mizgrauža savairošanās.

Vidēji valstī visspēcīgākās vēja brāzmas novērotas 1967., 1969. un 2005. gadā, kad novērotas līdz šim spēcīgākās valstī piedzīvotās vētras. Tiek prognozēts, ka tuvāko gadu laikā klimata pārmaiņu negatīvo seku rezultātā vētras risks var palielināties.

Vēja ātruma brāzmu raksturošanai un sabiedrības brīdināšanai par vēja pastiprināšanos, Latvijā tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stipra vētra – vēja ātrums brāzmās sasniedz 20-24 m/s,
- ļoti stipra vētra – 25-32 m/s,
- bīstami, jeb ekstremāli stipra vētra - ≥ 33 m/s.

Ļoti lokāli pērkona negaisa laikā Latvijā var tikt novēroti arī virpuļviesuļi jeb tornado. To darbības joslā tiek nopostīti ne tikai meži, elektrolīnijas un ēkas; gaisā tiek pacelti ievērojami smagumi, tādējādi nodarot lielus postījumus.

Iedzīvotājus, tautsaimniecības objektus un citus objektus var apdraudēt vētra ar vēja ātrumu 25 m/s un vairāk, kas var radīt elektronisko sakaru līniju un elektrolīniju pārrāvumus, kontaktu un kabeļu bojājumus elektrotransporta un elektrovilcienu līnijās. Var tikt sagrautas vai bojātas dzīvojamās mājas un ražošanas ēkas, izraisītas transporta avārijas, mežu postījumi, autoceļu un ielu aizsprostojumi (nogāzti koki, konstrukcijas). Saskaņā ar Jelgavas meteoroloģiskās stacijas datiem no 2018. - 2020. gadam nav novērotas vēja brāzmas, kas pārsniedz 25 m/s. Lielākās vēja brāzmas šajā periodā novērotas 2019. gada 27. oktobrī, kad tās sasniegušas 23,4 m/s. Pēc ilggadējiem datiem vētru iespējamība paaugstinās rudens periodos, bet viesuļvētras iespējamās no jūlija līdz augustam.

Krasas vēja brāzmas ir piepeša strauja vēja ātruma palielināšanās par 8 m/s un vairāk īsā laika intervālā (vismaz 1 minūte), kad vēja ātrums ir ≥ 11 m/s. Kraso vēja brāzmu postījumi var būt lielāki nekā vēja postījumi gadījumos, kad vēja pastiprināšanās notiek pakāpeniski. Turklāt krasās vēja brāzmas pērkona negaisa laikā visbiežāk tiek novērotas vasaras sezonā.

Parasti virpuļviesuļi veidojas Baltijas jūras piekrastes zonā, tomēr tie var veidoties arī valsts iekšienē. Visstiprākais virpuļviesulis Latvijā fiksēts 1986. gada 7. jūlijā, kad tā stiprums pēc Fudžitas-Pirsona tornado skalas bija F3⁷. Virpuļviesulis sākās Ērgļos un aizvirzījās līdz Rankas pagastam Gulbenes novadā. 2019. gada 6. jūlijā virpuļviesulis Balvu novadā nopostīja vairākas mājas un meža platības. Eiropas Vētru laboratorija (ESSL) secinājusi, ka Balvu novadā plosījies F2⁸ stipruma virpuļviesulis. Tas nozīmē, ka vēja brāzmas virpuļviesulī sasniegušas 51-70 m/s. Iepriekš 2017. gada jūnijā Siguldas novada Jūdažu apkaimē plosījās viesulis, kuru ESSL arī novērtēja kā F2 stipruma. Jelgavas novadā nav fiksēti spēcīgi virpuļviesuļi.

Kraso vēja brāzmu pērkona negaisa laikā klasifikācijai un brīdinājumu sagatavošanai sabiedrībai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stipras: pērkona negaisu pavada krasas vēja brāzmas 15-19 m/s,
- ļoti stipras: pērkona negaisu pavada krasas vēja brāzmas 20-24 m/s,
- bīstami jeb ekstremāli stipras: pērkona negaisu pavada krasas vēja brāzmas ≥ 25 m/s.

Jelgavas novadam jāseko līdzī LVGMC meteoroloģiskajiem paziņojumiem un brīdinājumiem par gaidāmajām vētrām, ja šāda informācija ir paredzama. Neskaitot koku lūšanu un ēku sabrukumu, viens no lielākajiem riskiem ir elektrības pārrāvumi. Atkarībā no vietas un apjoma (maģistrālais elektrības vads) var paiet vairākas dienas un pat nedēļas līdz tiek atjaunota elektrība. Dažādi infrastruktūras objekti (NAI, ūdens sūkņi, sakaru torņi u.c.) nespēj darboties bez elektrības un ja nav pieejami elektriskie ģeneratori, šo infrastruktūru darbība tiek paralizēta.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, dienas, kad vismaz 3 novērojumu stacijās diennakts maksimālās vēja brāzmas ir ≥ 25 m/s, Jelgavas novadā fiksēti 2014. gadā. Pēc pieejamās informācijas, vēja ātrums, kas pārsniedz 15 m/s jau rada bojājumus Jelgavas novadā. Tipiski tie ir laužti koki un zari, konsoles, ceļazīmes u.c. Šādos gadījumos tiek veikta sadarbība ar VUGD. VUGD sazāgē kritušos kokus, Meža dienests šos kokus novāc. Vētras (vēja brāzmas), viesuļi un krasas vēja brāzmas vērtējamas kā **nozīmīgs risks ar augstu varbūtību.**

⁷ F3 ir Vēja ātrums 71-92 m/s. Smagi postījumi. Norauj māju jumtus un sabojā vai arī iznīcina māju sienas, nogāž vilcienu, paceļ un noņem zemē automašīnas, iznīcina ceļu segumu, ar saknēm izrauj kokus.

⁸ F2 ir Vēja ātrums 51—70 m/s. Nopietni postījumi. Norauj māju jumtus, bojā sienas, nojauc un pārvieto nelielas būves, piemēram, kioskus u.c., izrauj kokus ar visām saknēm, nopūš automobiļus no ceļa.

Jelgavas novada civilās aizsardzības plāns 2022

3.1.6. Mežu un kūdras purvu ugunsgrēki

Meža ugunsnedrošo laikposmu visā valsts teritorijā katru gadu nosaka Valsts meža dienests (turpmāk tekstā – VMD) ar rīkojumu. Jelgavas novadā šī kārtība ir tāda pati. Meža ugunsnedrošais laikposms atkarīgs no meteoroloģiskajiem apstākļiem un parasti ilgst no sniega nokušanas līdz rudens lietavām. Ugunsbīstamākās ir jaunaudzēs un vidēja vecuma skujkoku audzes. Vietēja mēroga ārkārtas situāciju saistībā ar ilgstošu sausuma periodu un novada mežu augsto ugunsbīstamību vai sakarā ar konkrētu meža ugunsgrēku ierosina izsludināt VMD Zemgales virsmežniecības Jelgavas mežniecības (turpmāk tekstā – Jelgavas mežniecība) mežzinis vai Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (turpmāk tekstā – VUGD) teritoriālās struktūrvienības komandieris. Zemgales virsmežniecības Jelgavas mežniecības nodaļas adrese: Tērvetes iela 91D, Jelgava, LV-3008, tālrunis: 63058235. VUGD Jelgavas daļas adrese: Dobeles iela 16, Jelgava, LV-3001, tālrunis: 63037550.

Pavasaros mežu teritorijas ir apdraudētas no kūlas dedzinātāju neapdomīgās rīcības, vasaras periodā no cilvēku neuzmanīgas rīcības ar uguni.

6.tabula

Meža un purvu zemes platību sadalījums pa zemes kategorijām (ha)

	2021
	Pavisam
Mežs	
Jelgava (pēc ATR 2021. gadā)	1 096
Jelgavas novads (pēc ATR 2021. gadā)	47 497
Purvi	
Jelgava (pēc ATR 2021. gadā)	0
Jelgavas novads (pēc ATR 2021. gadā)	2 004

https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_NOZ_ME_MEP/MEP051/table/tableViewLayout1/

Lieli sūnu purvu masīvi sastopami uz ziemeļiem no Jelgavas Lielupes krastos (piemēram, Ķemeru - Smārdes tūrelis (teritorijā atrodas daļēji), Kaigu purvs (tiek veikta kūdras ieguve)) Drabiņu purvs, Ložmetējkalna –Kapteiņu purvs (daļēji), Slokas-Labais-Kašku purvs (daļēji).

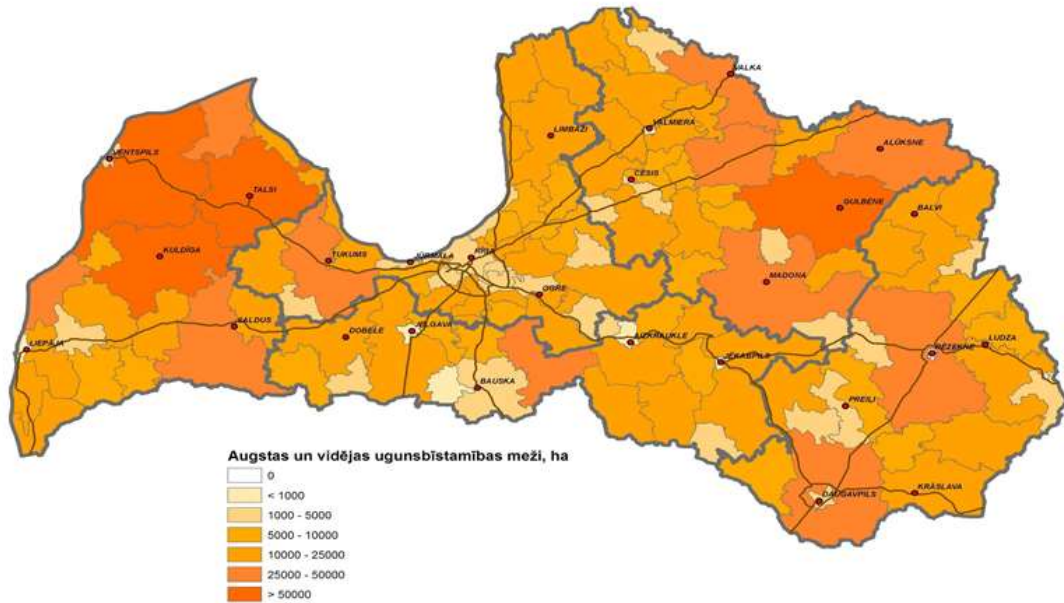
Teritorijā gar Lielupi augšpus Jelgavai ir daži nelieli zemie purvi, kuru platība nepārsniedz 10ha.

Cenu pagastā ir vairāki nelieli purvi, kas galvenokārt atrodas pagasta ziemeļu daļā, purvainajos mežos (Lāču purvs, Vīlantu purvs, Briežu purvs, Būdukalna tūrelis, Čauku purvs, Danču purvs, Ķempu purvs, Pēternieku purvs, Sērenu purvs).

Meža ugunsnedrošo laikposmu visā valsts teritorijā katru gadu nosaka Valsts meža dienests ar rīkojumu. Pašvaldības pēc saskaņošanas ar Valsts meža dienestu attiecīgajā administratīvajā teritorijā var noteikt un izsludināt citu meža ugunsnedrošo laikposmu. Sevišķas ugunsbīstamības apstākļos pašvaldībām ir tiesības veikt pasākumus, kas samazina ugunsgrēku izcelšanās iespējas mežā

Zemāk, 8. attēlā, norādītas teritorijas ar paaugstinātu ugunsbīstamību (I - III ugunsbīstamības klases).

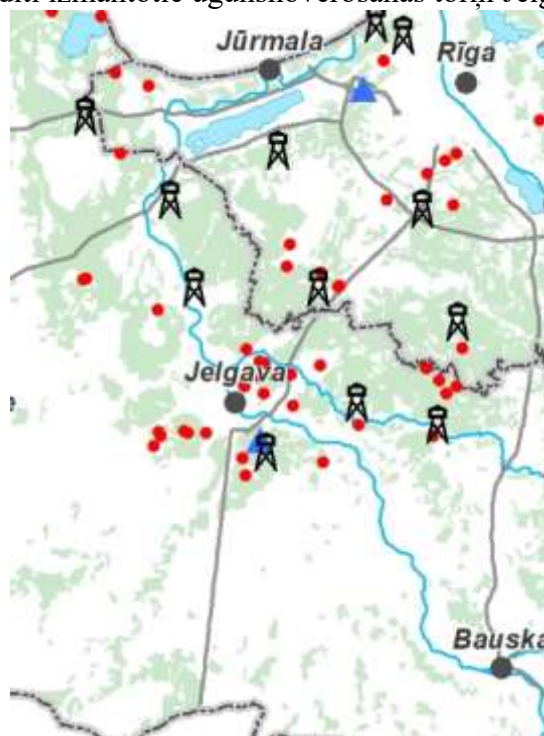
Jelgavas novadā valsts ugunsdrošības uzraudzību mežos un meža zemēs, kā arī ugunsgrēku ierobežošanu veic Zemgales virsmežniecība.

8.attēls. Teritorijas ar paaugstinātu ugunsbīstamību (I - III ugunsbīstamības klases mežu sadalījums)

Meža ugunsnedrošajā laikposmā ugunsgrēku atklāšanai tiek izmantoti ugunsnovērošanas torņus.

Zemāk, 9. attēlā, norādīti izmantotie ugunsnovērošanas torņi Jelgavas novadā.

9. attēls. Ugunsnovērošanas torņu izvietojums Jelgavas novadā [VMD Zemgales virsmežniecība]

Saskaņā ar Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumu, ugunsgrēka ierobežošanas un likvidācijas darbus mežā un meža zemēs līdz VUGD struktūrvienības ierašanās brīdim, vada VMD atbildīgā amatpersona. Praksē dzēsanas darbu vadītājs arī pēc VUGD struktūrvienības ierašanās ir VMD atbildīgā amatpersona un viņa norādījumi ir saistoši iesaistītajām VUGD amatpersonām.

Kā liecina statistika, valstī līdz 80% no visiem mežu ugunsgrēkiem tiek atklāti un operatīvi likvidēti tā, ka ugunsgrēkā cietusī platība nepārsniedz 0,5 ha. Lielu mežu ugunsgrēku dzēšana ir darbietilpīgs un ilgstošs process, kas var turpināties vairākas diennaktis un pat nedēļas. Šādos gadījumos var tikt izsludināta ārkārtas situācija.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām "Iespējamo apdraudējumu katalogs", meža un kūdras purvu ugunsgrēki Jelgavas novadā novēroti 2011. un 2013. gadā, kā arī 2020.gadā notika ugunsgrēks Ozolu kūdras purvā, kas atrodas Kuldīgā un ugunsgrēka laikā izdega aptuveni 84 ha.

Ugunsgrēka ierobežošanai un likvidēšanai jāiesaista cilvēkresursi, transportlīdzekļi (buldozeri, ekskavatori u.c.) energoresursi, sakaru līdzekļi u.c. Pēc meža ugunsgrēka likvidācijas ugunsgrēka vietas uzraudzību veic meža īpašnieks (valdītājs).

Ievērojamas kūdras iegulas Kaigu un Drabiņu purvos izvietotas vairāk kā 5 km attālumā no novada centra un var ietekmēt situāciju tuvākajās apdzīvotajās vietās ar vēja atnestajiem degšanas produktiem (dūmiem).

Meža un kūdras purvu ugunsgrēki vērtējamas kā **nozīmīgs risks ar augstu varbūtību.**

3.1.7. Epidēmijas, pandēmijas

Epidēmija ir infekcijas slimības izplatīšanās tādos apmēros, kas pārsniedz konkrētai teritorijai raksturīgu saslimstības līmeni, vai arī slimības parādīšanās un intensīva izplatīšanās teritorijā, kurā iepriekš tā nav reģistrēta (Epidemioloģiskās drošības likuma 1.panta 6.punkts). Atkarībā no infekcijas slimības īpatnībām un izplatīšanās apstākļiem epidēmijas var atšķirties pēc intensitātes saslimušo skaita ziņā, ģeogrāfiskās izplatības, skarto iedzīvotāju grupu loka un norises ilguma. Savukārt pandēmija ir epidēmija, kas skar plašas ģeogrāfiskas teritorijas vai kontinentus.

Infekciju slimības izplatības īpatnības ir atkarīgas no daudziem faktoriem, tai skaitā, iedzīvotāju imunitātes, vakcinācijas aptveres, dzīves apstākļiem un sanitārās kultūras līmeņa, gadalaika (dažām infekcijas slimībām raksturīga sezonālitate), ģeogrāfiskām un klimatiskajām joslām, klimata pārmaiņām, kā arī veikto pretepidēmijas pasākumu efektivitātes.

Epidēmiju un pandēmiju iespējamība palielinās situācijās, ja, piemēram, ir notikusi dabas katastrofa vai militārs iebrukums. Palielinās cilvēku skaits, kam nepieciešama medicīniskās palīdzība vai īpaša aprūpe, kā arī evakuācijas laikā, masveida izmitināšanas vietās un citur, kur lielā daudzumā uzturas un pulcējas cilvēki ir paaugstināts risks vides piesārņojumam, kas veicina infekciju slimības ieviešanu un izplatīšanos. Tāpat epidēmijas un pandēmijas draudi var rasties infekcijas pārrobežu pārvešanas gadījumā.

Šobrīd Latvijā par aktuālāko uzskatāma SARS-CoV-2 infekcija (turpmāk – Covid-19 infekcija). Kopš pirmajiem reģistrētajiem saslimšanas gadījumiem 2019.gada nogalē Uhaņas (Vuhaņas) provincē, Ķīnā, saslimšanas gadījumi reģistrēti visos kontinentos, izņemot Antarktīdu, kopā šobrīd vairāk kā 200 valstīs un teritorijās. Pasaules Veselības organizācija 2020.gada 30.janvārī paziņoja, ka Covid-19 infekcija ir sasniegusi pandēmijas līmeni. Līdz 2020.gada beigām pasaulē inficēšanās ar jauno koronavīrusu konstatēta vairāk nekā 84 miljoniem cilvēku, no kuriem vairāk kā 1,8 miljoni ir miruši. Latvijā pirmais ar Covid-19 inficētais gadījums konstatēts 2020.gada 3.martā, kopā Latvijā līdz 2020. gada beigām saslimuši vairāk kā 40 tūkstoši cilvēku, miruši vairāk kā 650 pacienti. Epidemioloģiskie dati liecina, ka pilieni, kas izdalās no augšējiem elpošanas ceļiem, arī sarunas, klepus vai šķaudīšanas laikā, var nonākt cita cilvēka elpceļos, līdz ar to gaisa - pilienu ceļš ir visizplatītākais apskatāmās infekcijas pārvešanas veids. Ilgstoša inficētas personas klātbūtne līdz aptuveni 2 metru attālumam vismaz 15 minūtes ir saistīta ar augstāku pārvešanas risku.

Vienlaikus epidēmijas risks saglabājas ar gripas strauju izplatīšanos, vidēji gripas sezonas laikā 3 000 pacienti tiek hospitalizēti saistībā ar gripu un gripas izraisītu pneimoniju, bet ārstēšanu ambulatori saņem ap 50 000 pacientu. Lielākais nāves gadījumus skaits tiek reģistrēts nedēļās, kad ir augstākā gripas epidēmijas intensitāte. Pandēmiskā gripas vīrusa izplatīšanās gadījumā saslimušo un mirušo skaits var ievērojami pieaugt.

Epidēmija vai pandēmija ir vērtējama kā augsts risks un tās iestāšanās gadījumā būtiski tiek noslogota veselības nozares kapacitāte, kā arī liela strādājošo skaita saslimšana vai darba nespēja, aprūpējot saslimušos bērnus, var ietekmēt citu sabiedrībai svarīgo pakalpojumu nodrošināšanu, piemēram, ūdensapgādi, elektroapgādi, reaģēšanu uz ugunsgrēkiem, glābšanas darbiem un citiem ar drošību saistītiem pasākumiem.

Vienlaicīgi Covid-19 un gripas infekcijas izplatīšanās novēršanai ir pieejami efektīvi līdzekļi - vakcinācija.

Epidēmija vērtējama kā **nozīmīgs risks ar augstu varbūtību**

3.1.8. Epizootijas

Epizootijas ir dzīvniekiem sevišķi bīstamu infekcijas slimību strauja izplatīšanās, kas izraisa dzīvnieku masveida saslimšanu. Konstatējot epizootijas uzliesmojumu lauksaimniecības dzīvnieku ganāmpulkā, nosaka aizsardzības zonu (vismaz 3 km) un uzraudzības zonu (vismaz 10 km) apkārt infekcijas slimību skartai novietnei. Konstatējot bīstamo infekciju slimības uzliesmoju savvaļas dzīvniekiem, tiek veikti teritorijas ierobežojumi (vismaz 200 km²), ņemot vērā skartās dzīvnieku populācijas blīvumu un pārvietošanās areālus. Ierobežotās teritorijās valsts kompetentās iestādes veic nepieciešamos slimības uzraudzības un apkarošanas pasākumus.

Epizootijas riska iespējamību ietekmē nelegāla dzīvnieku pārvietošana, dzīvnieku produktu nelegāla aprīte un dzīvnieku veselības jomu regulējošo normatīvo aktu neievērošana, kā arī ir jāņem vērā pasaulē esošās klimata pārmaiņas.

Epizootija var radīt sekojošas sekas:

- būtiskas negatīvas sekas biznesam un peļņai,
- pieaug slimību ārstēšanas izmaksas,
- samazinās saimniekošanas efektivitāte,
- tiek apdraudētas citas tuvākās dzīvnieku novietnes,
- tiek apdraudēta apkārtējā vide no slimību iekļūšanas tajā.

Epizootisko slimību profilakses pasākumus un to paziņošanas kārtību, ierobežojumus mājdzīvnieku un mājas apstākļos audzētu savvaļas dzīvnieku iespējamās saslimšanas gadījumā, apkarošanas pasākumu kopumu pēc karantīnas noteikšanas, uzliesmojuma likvidēšanas un draudu novēršanas pasākumus, ja ir saslimuši savvaļas dzīvnieki, dzīvnieku pārvadāšanas ierobežojumus, transportlīdzekļu tīrīšanas un dezinfekcijas kārtību, ierobežojumus dzīvnieku izcelsmes produktu iegūšanai un dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam, izmantošanas un savvaļas dzīvnieku medību kārtību slimību apkarošanas laikā, slimību apkarošanas pasākumos iesaistīto institūciju un personu darbību un pienākumus nosaka 2002. gada 19. marta MK noteikumi Nr. 127 "Epizootiju uzliesmojuma likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība".

Zemkopības ministrija (turpmāk tekstā – ZM) noteikusi sevišķi bīstamas dzīvnieku slimības (epizootijas):

- Mutes un nagu sērga,
- Klasiskais cūku mēris,
- Āfrikas cūku mēris,
- Putnu gripa un pandēmiskais H1N1 2009 vīruss,
- Āfrikas zirgu mēris,
- Citas epizootijas.

1. Mutes un nagu sērga. Slimības izraisītājs ir patogēns vīruss, kas rada pārnadžu kārtas un biezpēdaiņu apakškārtas dzīvnieku saslimšanu. Pret to visuzņēmīgākie dzīvnieki ir govīs, cūkas, kazas un aitas. Ja uzņēmīgo savvaļas dzīvnieku populācijā konstatē slimības uzliesmojumu vai slimības gadījumu, veterinārais inspektors par to informē ZM. Valsts un pašvaldības iestāžu turpmākā darbība notiek saskaņā ar Valsts CAP vai attiecīgās pašvaldības CAP. Lai arī Latvijā mutes un nagu sērga pēdējo reizi reģistrēta 1987. gadā, savas kontagiozitātes (lipīguma) dēļ tā kļūst aktuāla

ikreiz, kad sērgas uzliesmojums konstatēts Eiropā. Slimības uzliesmojuma gadījumā veiks pasākumus, ko paredz 2005. gada 2. augusta MK noteikumi Nr. 582 “Mutes un nagu sērgas likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība”. PVD ir izstrādājis „Mutes un nagu sērgas apkarošanas instrukciju”⁹.

2. Klasiskais cūku mēris (turpmāk tekstā – KCM) – kontagioza, ģeneralizēta visu vecumu cūku infekcijas slimība, kuru ierosina vīruss un kas ātri izplatās uzņēmīgo cūku (mājas un mežu cūku) populācijā. Pārtikas un veterinārais dienests (turpmāk tekstā – PVD) klasiskā cūku mēra inficētajās teritorijā veic slimības apkarošanas un ierobežošanas pasākumus. Latvijā pēdējais KCM gadījums reģistrēts 2014. gada 26. jūnijā. Slimības uzliesmojuma gadījumā veiks pasākumus, ko paredz 2004. gada 30. novembra MK noteikumi Nr. 991 “Klasiskā cūku mēra likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība”. Jelgavas novads neatrodas KCM riska, inficētajā un vakcinācijas teritorijā.

10. attēls. KCM riska, inficētās un vakcinācijas teritorijas karte¹⁰ [ZM dati]

3. Āfrikas cūku mēris (turpmāk tekstā – ĀCM) – ļoti lipīga akūta cūku infekcijas slimība, ko raksturo septicēmija un augsta letalitāte. Latvijā ĀCM pirmo reizi reģistrēts 2014. gada 26. jūnijā. Mājas cūkas no saslimšanas ar Āfrikas cūku mēri var pasargāt, ievērojot stingrus biodrošības pasākumus. PVD, pamatojoties uz Eiropas Komisijas izdotajiem normatīvajiem aktiem un 2004. gada 17. februāra MK noteikumiem Nr.83 „Āfrikas cūku mēra likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība”, ir izstrādājis ĀCM apkarošanas instrukciju, kas paredz detalizētu rīcību slimības aizdomu vai uzliesmojuma gadījumā. Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.83 pēc cūku mēra uzliesmojuma Latvijā tiek noteikta karantīnas teritorija ar trijām riska zonām:

1. III riska zona tiek noteikta pēc cūku mēra gadījumu konstatēšanas mājas cūku novietnēs un savvaļas cūku populācijā,

2. II riska zona tiek noteikta pēc cūku mēra gadījumu konstatēšanas tikai savvaļas cūku populācijā,

3. I riska zona tiek noteikta kā aizsardzības zona ap III vai II riska zonu.

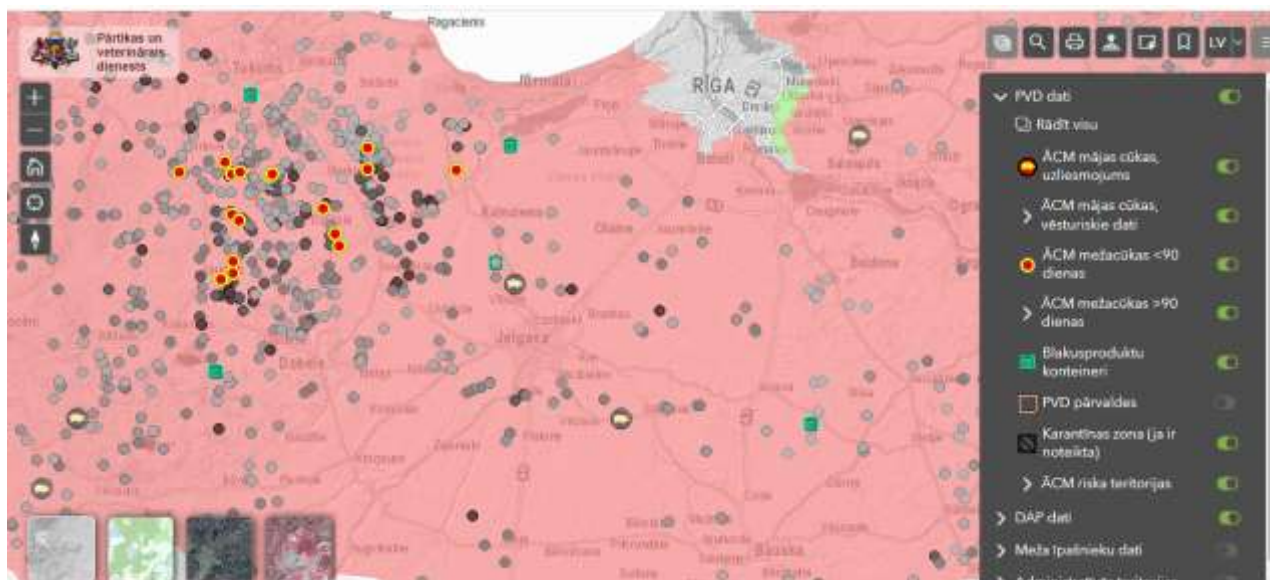
Jelgavas novads ir iekļauts II riska zonā, kas tiek noteikta pēc ĀCM gadījumu konstatēšanas savvaļas cūku populācijā.

⁹ PVD instrukcijas. Pieejams: <https://www.zm.gov.lv/partikas-un-veterinaraais-dienests/statiskas-lapas/pvd-instrukcijas?id=7057#jump>

¹⁰ https://www.zm.gov.lv/public/ck/files/PVD/KCM_teritorijas.jpg

Jelgavas novada civilās aizsardzības plāns 2022

11. attēls. ĀCM skartās teritorijas [Zemkopības ministrija, Pārtikas un veterinārais dienests, <https://pvd.lvm.lv/?loc=585454;290892;-1>]

Atbilstoši kartei, Jelgavas novadā pēdējo 90 dienu laikā ir atrastas mežacūkas, kurām būtu ĀCM. Apskatāmajā teritorijā, līdzīgi, kā citviet Latvijā, periodiski tiek reģistrēta trakumsērga. Trakumsērga pārsvarā tiek konstatēta meža dzīvniekiem (lapsām, jentiem), retāk mājas dzīvniekiem.

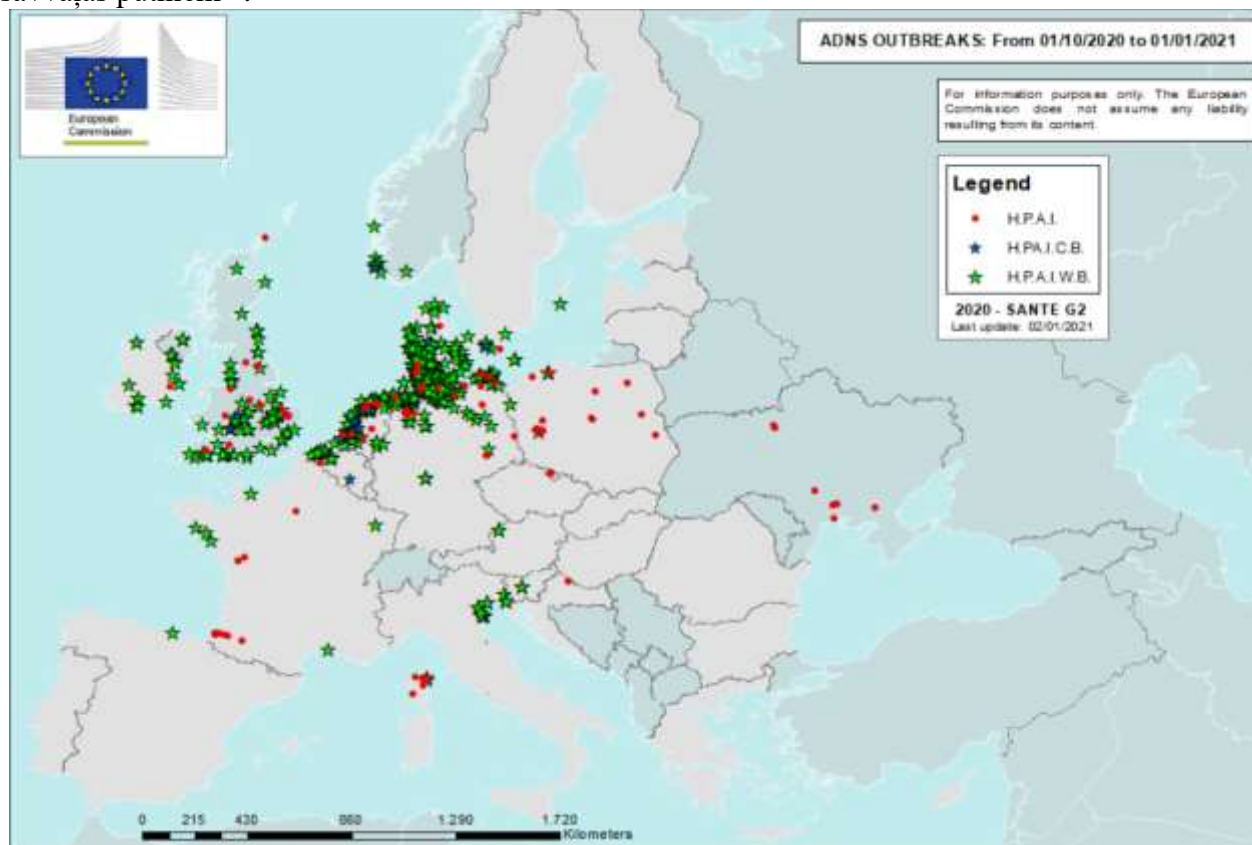
II riska zona iekļauj šādus aizliegumus:

- aizliegts izvest mājas un meža cūkas, izņemot gadījumus, kuru nosacījumi noteikti [Komisijas īstenošanas Lēmumā 2014/709/ES](#),
- aizliegts izvest no karantīnas inficētās teritorijas savvaļas meža cūkas gaļu, subproduktus (aknas, nieres u.c.), maltu gaļu, svaigas gaļas izstrādājumus (kupāti, šašliks, marinēta gaļa u.c.) un produktus, kas satur savvaļas meža cūku gaļu (kūpināta cūkgaļa, desas, cīsiņi), izņemot gadījumus, kuru nosacījumi noteikti [Komisijas īstenošanas Lēmumā 2014/709/ES](#),
- cūku turēšanas novietnēs jāievēro bioloģiskās drošības pasākumi,
- nekavējoties jāziņo par cūku saslimšanas gadījumiem,
- dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu t.sk. cūku liķu savākšanu un iznīcināšanu jāveic atbilstoši noteiktajām prasībām,
- jāveic visi pasākumi, kurus nosaka PVD.

Pēc pieejamās informācijas ĀCM Jelgavas novadā nav konstatēts. Tuvākā inficētā mežacūka, kam konstatēts ĀCM, nomedīta 2019. gada janvārī Platones pagastā.

4. Putnu gripa un pandēmiskais H1N1 2009 vīruss – akūta, ļoti lipīga putnu infekcijas slimība, kas rada bojājumus dažādās orgānu sistēmās, un tās klīniskā izpausme atkarīga no ierosinātāja patogenitātes. Ar putnu gripu slimo vistas, pīles, zosis, tītari, paipalas, pāvi, fazāni un strausi, retāk citas putnu sugas. PVD Latvijas teritorijā katru gadu veic aktīvu putnu gripas uzraudzību putnu migrācijas laikā – pavasaros un rudenos. Pamatojoties uz 2007. gada 19. jūnija MK noteikumiem Nr. 405 "Putnu gripas uzliesmojuma likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība", PVD ir izstrādājis „Putnu gripas apkarošanas instrukciju”, kurā aprakstīta detalizēta informācija un rīcības shēma PVD inspektoriem putnu gripas aizdomu vai apstiprināta uzliesmojuma gadījumā. Salīdzinot ar 2017. un arī 2020. gadu, kad profilaktiskā nolūkā tika noteikti ierobežojumi mājputniem (tos turēt slēgtās telpās, nepieļaujot kontaktu ar savvaļas putniem), putnu gripas aktivitāte 2018. un 2019. gadā

Eiropā bija mazāk intensīva. 2021. gada pirmajos četros mēnešos putnu gripa Latvijā reģistrēta 49 savvaļas putniem¹¹.

12. attēls. Putnu gripas uzliesmojumi 2020. gadā [European Commission]

5. Āfrikas zirgu mēris – vīrusa izraisīta slimība, kas skar visus zirgu dzimtas dzīvniekus. 2002. gada 19. marta MK noteikumos Nr. 127 “Epizootiju uzliesmojuma likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība” noteikti slimības profilakses pasākumi un to paziņošanas kārtība, pasākumi ar zirga mēri saslimšanas gadījumos, slimības apkarošanas pasākumi pēc karantīnas noteikšanas, slimības uzliesmojuma likvidēšanas un draudu novēršanas pasākumi, Āfrikas zirgu mēra diagnostika. Latvijā Āfrikas zirgu mēris nav konstatēts.

Lai izvairītos no epizootiju uzliesmojumiem, dzīvnieku novietnēs jāievēro bioloģiskā drošība. Katrai infekcijas slimībai un dzīvnieku novietnē esošajam dzīvnieku veidam šie pasākumi var atšķirties, tāpēc zemāk norādītas vispārējās piesardzības prasības:

- Iegādājoties dzīvniekus no citām novietnēm – pārliecināties par to veselības stāvokli. Pirms jauno dzīvnieku pievienošanas esošajiem, ievietot tos karantīnā (2 – 3 nedēļas),
- Iegādājoties bioloģisko materiālu, to darīt tikai no valsts veterinārajā uzraudzībā esošiem atzītiem spermas savākšanas un uzglabāšanas centriem,
- Aktīvi sadarboties ar praktizējošiem veterinārārstiem, nodrošinot ātru reakciju dzīvnieku slimību gadījumā,
- Higiēnas prasību ievērošana novietnē – tīra un sausa ieeja, pie ieejas novietots dezinfekcijas paklājs, vieta, kur nomazgāt rokas, regulāra personāla apmācība,
- Higiēnas prasību ievērošana novietnes apmeklētājiem – roku mazgāšana, atbilstoša apģērba vilkšana, apavu dezinfekcija, bahilu izmantošana,
- Nodrošināt, lai novietnes personālam nav saistība ar kādu citu dzīvnieku novietni,

¹¹ Putnu gripa. Pieejams: <https://www.zm.gov.lv/partikas-un-veterinara-is-dienests/statiskas-lapas/putnu-gripa-aktuala-informacija?id=7505#jump> (Skatīts 19.05.2021.)

- Nepieļaut nepiederošu personu un citu dzīvnieku iekļūšanu novietnē. Līdz minimumam samazināt novietnes apmeklētājus. Apmeklētājus (grauzējus, insektus),
- Regulāri veikt tīrīšanas un dezinfekcijas pasākumus novietnē un tās teritorijā. No barības tvertnēm un ēdināšanas sistēmas regulāri izvākt barības pārpalikumus,
- Organizēt izlietoto pakaišu, neizmantotās barības un mirušo dzīvnieku uzglabāšanu līdz savākšanai, ievērojot vispārējās higiēnas prasības un normatīvos aktus. Dzīvnieku liķu iznīcināšanu uzticēt uzņēmumam, kurš saņēmis attiecīgo atļauju,
- Neizbarot lauksaimniecības dzīvniekiem pārtikas atkritumus, medījumu apstrādes pārpalikumus u.c.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, visa Latvijas teritorijā fiksēts ĀCM (2014. – 2018. gads), putnu gripas ierosinātāji H5N8 un H5N5 (2016. un 2017. gads), govju enzootiskās leikoze (2015. un 2016. gads), mājdzīvnieku mutes un nagu sērga (1982. un 1987. gads) un putnu gripas vīruss H5N1 (2006. gads). Epizootijas vērtējamas kā **nozīmīgs risks ar augstu varbūtību**.

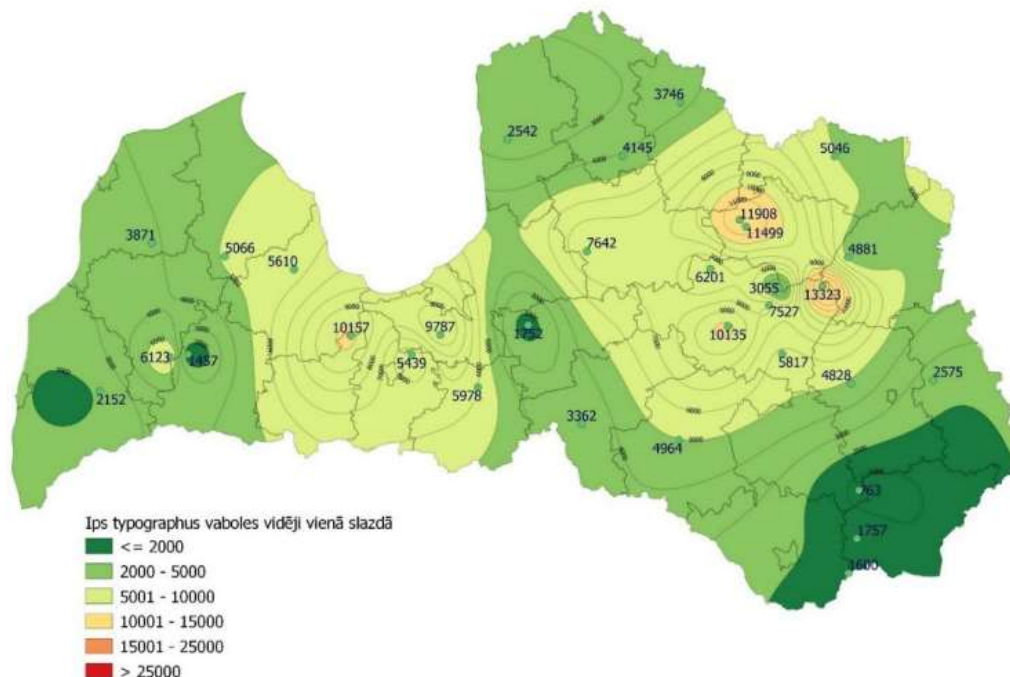
3.1.9. Epifitotijas

Epifitotijas ir strauja augiem kaitīgo organismu (augu slimības vai kaitēkļu invāzijas) izplatīšanās, kā rezultātā rodas meža koku, kultūraugu un citu augu masveida saslimšana vai strauja bojāeja. Lai cīnītos ar šiem uzliesmojumiem, tiek noteikta norobežotā teritorija, kas sastāv no inficētās zonas un buferzonas. Norobežotajā teritorijā tiek piemēroti dažādi fitosanitārie pasākumi, kuri vērsti uz to, lai pēc iespējas ātrāk ierobežotu organisma tālāku izplatīšanos vai pilnībā to iznīcinātu.

Masveida kukaiņu savairošanās mežaudzēs novērojama pēc ugunsgrēkiem, plūdiem, vējgāzēm, kad mežaudzes koki ir novājināti. Kukaiņu masveida savairošanās gadījumā rodas būtiski zaudējumi meža nozarei, kas savukārt ietekmē ekonomiku. Atbilstoši “Meža kaitēkļu un slimību monitoringa un briežu dzimtas dzīvnieku nodarīto jaunaudžu bojājumu monitoringa rezultātiem” par 2020. gadu, Latvijā tiek monitorētas šādas kukaiņu sugas: priežu parastā zāglapsene (*Diprion pini*), priežu sprīzotājs (*Bupalus piniarius*), priežu stūrspārnis (*Semithisa liturata*), priežu sfings (*Hyloicus pinastri*), priežu pūcīte (*Panolis flammea*), priežu iedzeltenā zāglapsene (*Gilpinia pallida*) un citas, mazāk nozīmīgas, kaitēkļu sugas. Īpaši bīstams ir egļu astoņzobu mizgrauzis (*Ips typographus*), kas barojas un attīstās galvenokārt parastajās eglēs. Uzskatāms par bīstamāko meža kaitēkli Latvijā pēc mežam nodarītā zaudējuma apmēra. Pēdējo gadu klimatiskie apstākļi Eiropā radījuši labvēlīgus nosacījumus egļu astoņzobu mizgrauža savairošanās uzliesmojumam daudzās Eiropas valstīs, sasniedzot pat epidēmijas apmērus. Egļu astoņzobu mizgrauži ievērojami izplatījušies arī Latvijā, kur tie ir sasnieguši fona statusu un būtiskus draudus mežsaimniecībai pagaidām nerada. Lielākās masveida savairošanās ir punktveida, izteikti lokālas, un skar atsevišķas audzes vai koku pudurus.

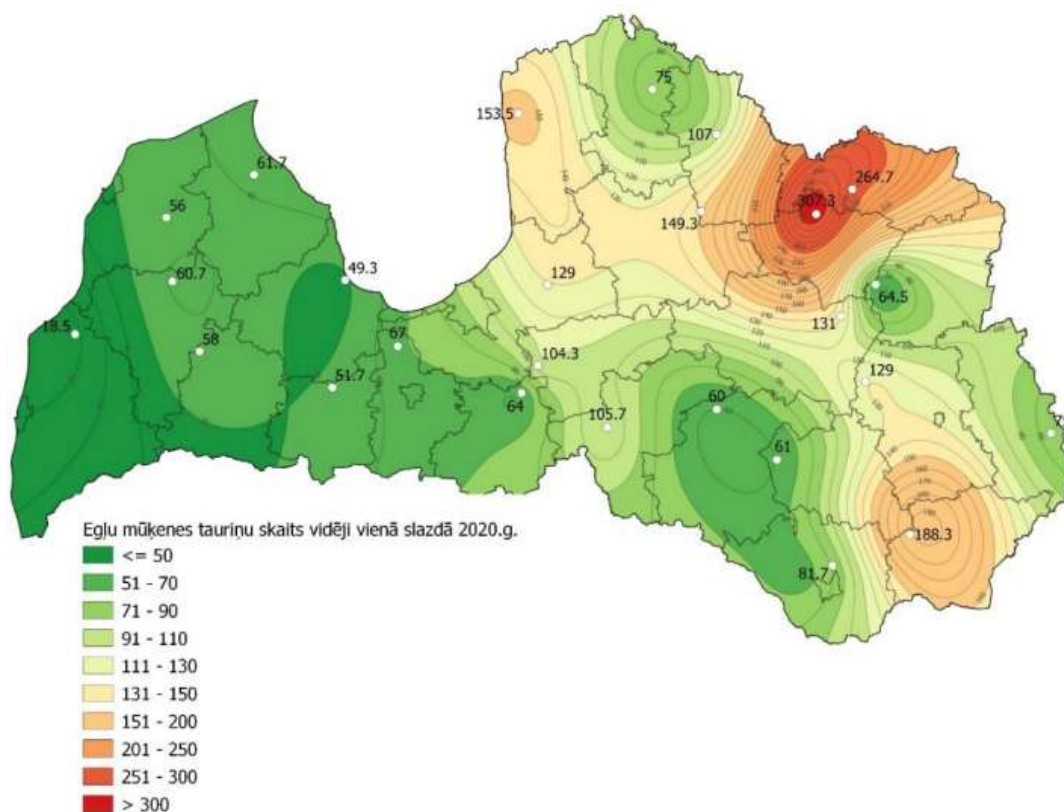
Latvijā šī kaitēkļa pēdējā savairošanās novērota pēc 2005. gada janvāra vētras. Savu maksimumu šī savairošanās sasniedza 2007. gadā, kad lielākajā daļā Latvijas teritorijas, arī Jelgavas novada teritorijā, tika izsludināta ārkārtas situācija. 2007. gadā Latvijas valsts mežzinātnes institūts (turpmāk tekstā – LVMI) “Silava” izstrādāja vērtīgo egļu audžu aizsardzības plānu, kura ietvaros tika sniegts atbalsts arī privātajiem meža īpašniekiem, lai ierobežotu šī kaitēkļa izplatību visā Latvijas teritorijā. Divu gadu laikā mizgrauža populāciju izdevās ļoti būtiski samazināt. Kopš pēdējās mizgrauža savairošanās gandrīz 10 gadus Latvijā mizgraužu populācija bija zemā blīvumā un būtiski kaitējumi mežos netika ilgstoši novēroti. 2019. gada Meža kaitēkļu un slimību monitoringa rezultāti norādīja uz strauju mizgraužu populācijas pieaugumu – mizgraužu populācija sasniedza augsta kaitējuma riska sliekšni Vidzemes centrālajā un ziemeļu daļā. Pretēji prognozētajam, 2020. gada pavasarī egļu astoņzobu mizgrauža vaboļu lidošanas aktivitāte vidēji Latvijā, salīdzinot ar 2019. gadu, strauji samazinājās. Straujais lidošanas aktivitātes samazinājums skaidrojams ar zemo gaisa temperatūru un vējaino laiku maija mēnesī. Šie nelabvēlīgie laika apstākļi

kavēja mizgraužu izlidošanu un iespēju pulcēties lielā skaitā. Zemāk 13. attēlā redzama 2020. gada informācija par egļu astoņzobu mizgrauža izplatību Latvijā.

13. attēls. Egļu astoņzobu mizgrauža lidošanas intensitāte (vidēji vienā feromonu slazdā noķerto vaboļu skaits) 2020. gadā. [Meža kaitēkļu un slimību monitoringa 2020. gada rezultāti]

Egļu mūķene (*Lymantria monacha*) ir viens no bīstamākajiem skuju grauzēju kaitēkļiem Latvijā. Pēdējā egļu mūķenes masveida savairošanās novērota 2010. – 2012. gadā Garkalnes apkārtnē, kad priežu audzes tika pilnībā atskujotas vairāk nekā 10 000 ha platībā. Egļu mūķene ziemo olu stadijā aiz priežu kreses mizas, kur olas grūti atrodamas. Sekojoši, šo kaitēkli nav iespējams konstatēt zemsegas kontrolē. Šī tauriņa monitoringam tiek izmantoti feromonu slazdi. Par augstu risku priežu un egļu audzēm tiek uzskatīts noķerto tauriņu skaits, kas lielāks par 200 vidēji vienā slazdā. Zemāk 14. attēlā norādīts vidējais egļu mūķenes tauriņu skaits, kas noķerts vienā slazdā. Egļu mūķenes populācija pēc ievērojama krituma 2018. gadā strauji palielinājās 2019. gadā un augsts populācijas līmenis saglabājās arī 2020. gadā.

14. attēls. Vidēji vienā slazdā noķerto egļu mūķenes tauriņu skaits 2020. gadā. [Meža kaitēkļu un slimību monitoringa 2020. gada rezultāti]

Jelgavas novada teritorijā 2020. gada apsekošanas kopumā konstatēti šādi kaitēkļi: Skuju grauzēji - priežu sprīžotājs (*Bupalus piniarius*), priežu rūsganā zāglapsene (*Neodiprion sertifer*), egļu mūķene (*Lymantria monacha*); Lapu grauzēji - lauku, meža maijvabole (*Melolontha melolontha*, *M. hippocastani*); Stumbra kaitēkļi - egļu astoņzobu mizgrauzis (*Ips typographus*), egļu sešzobu mizgrauzis (*Pityogenes chalcographus*), lūksngrauzi (*Tomicus piniperda*, *T. minor*), koksngrauzi (*Monochamus spp.*, *Rhagium inquisitor*, *Acanthocinus aedilis*), bērzu gremzdgrauzis (*Scolytus ratzeburgi*); Jaunaudžu un sēklu kaitēkļi - maijvaboles (*Melolontha spp.*), smecernieki (*Hylobius spp.*), sakņgrauži (*Hylastes spp.*); Slimības - sakņu trupe (*Heterobasidium annosum*).

Pēdējos gados kā vienu no kaitēkļiem var pieminēt arī Spānijas kailgliemezi (*Arion vulgaris*). Spānijas kailgliemezis ir visēdājs, līdz ar to kaitē augļiem, dārzeniem un zaļajiem augiem. Latvijā suga konstatēta 20. gs. beigās, bet jau 21. gs. sākumā tā strauji sākusi izplatīties. Ja 2009. gadā bija zināma tikai viena šīs sugas atradne, tad 2018. gadā suga apstiprināta 46 vietās. Spānijas kailgliemezim raksturīgas masveida populācijas, un, savairojoties lielā daudzumā, tas ir spējīgs nodarīt būtisku kaitējumu laukaugiem. Pēc pieejamās informācijas Spānijas kailgliemezis sastopams arī Jelgavas teritorijā. Iedzīvotāji tiek aicināti ziņot par sastaptajiem Spānijas kailgliemežiem, kā arī tos uzraudzīt un likvidēt savos īpašumos. Likvidēšanai iespējamās tādas metodes kā mehāniska nolasīšana (savāc un iznīcina pēc tam) vai mehāniska iznīcināšana uz vietas (pāršķeļot ar asu priekšmetu). Augus var aizsargāt būvējot aizsargsienas, izmantojot vara stieples vai lentes un elektriskos ganus. Var ierīkot paslēptuves, kas pievilina Spānijas kailgliemežus, tādējādi padarot vieglāku to savākšanu.

Augu saslimstības iedala karantīnas un nekarantīnas slimībās. Karantīnas slimībām ir svarīgi savlaicīgi konstatēt infekcijas izraisītāja klātbūtni un iznīcināt attiecīgos infekcijas perēkļus. Aktuālākā karantīnas slimība ir kartupeļu gaišā gredzenpuve. Nekarantīnas slimības savlaicīgi ierobežo, lietojot augu aizsardzības līdzekļus. Raksturīgākā nekarantīnas slimība ir kartupeļu lakstu puve. ZM ir sagatavojusi noteikumu projektu par pasākumiem augu aizsardzībai pret *Xylella fastidiosa* organismu, kas izraisa bīstamu bakteriālu slimību augiem. Noteikumu projekts izstrādāts,

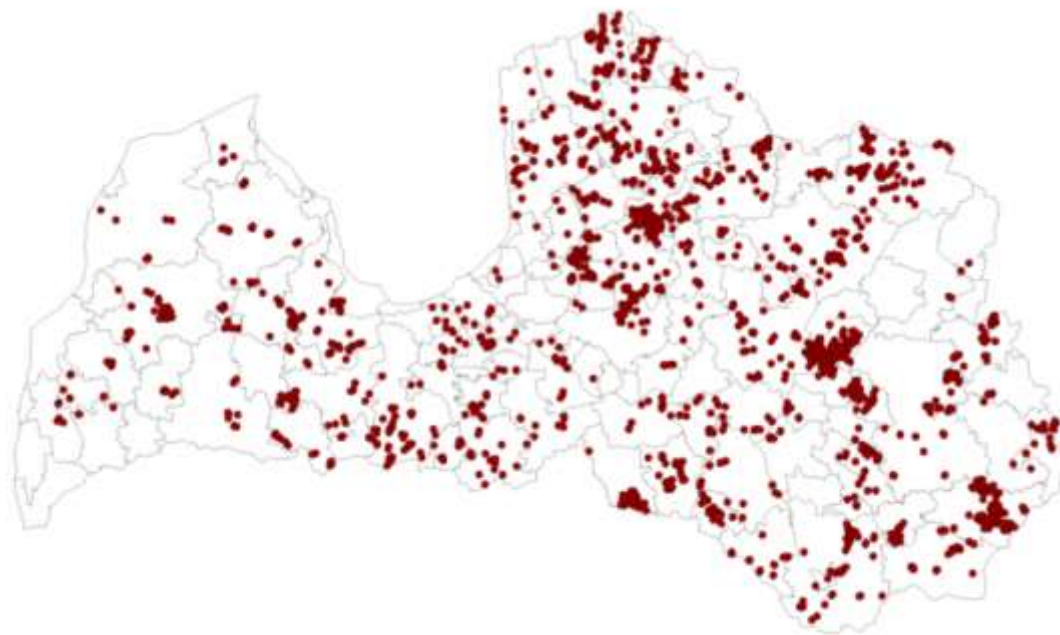
lai novērstu kaitīgā organisma ievēšanu un izplatīšanos Latvijā. 2018. gada 16. oktobra MK noteikumos Nr. 640. "Fitosanitārie pasākumi un to piemērošanas kārtība augu un augu produktu aizsardzībai pret *Xylella fastidiosa* (Wells et al.)" noteikti fitosanitārie pasākumi un to piemērošanas kārtība augu un augu produktu aizsardzībai pret kaitīgo organismu *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) jeb bakteriālo lapu apdegumu. Organisms augiem izraisa bīstamu bakteriālu slimību. Baktērijas nosprosto koksnes vadaudus, kas kavē auga attīstību, izraisa lapu vīšanu, koka vainaga atmiršanu un bojāeju. Organismu arī pārnēsā kukaiņi (cikādes), kas veicina tā izplatīšanos. Viena no cikāžu sugām, kas pārnēsā organismu, ir putu cikāde, kas plaši izplatīta arī Latvijā. *Xylella fastidiosa* ir viena no visbīstamākajām baktērijām pasaulē, kas apdraud vairāk nekā 300 dažādas augu sugas, tajā skaitā tādas Latvijā saimnieciski un ekonomiski nozīmīgas koku sugas kā ozolus, kļavas, vītulus, gobas, vīksnas, zirgkastaņas, arī augļu kokus un ogulājus – plūmes, ķiršus, avenes, kazenes, dzērvenes, krūmmellenes. Tāpat baktērija var bojāt daudzus plaši izplatītus dekoratīvos augus (hortenzijas, efejas, lavandas, rozmarīnu, pelargonijas u.c.). Baktēriju nav iespējams ierobežot ar augu aizsardzības līdzekļiem. Galvenais veids kā apturēt baktērijas izplatību, ir ļoti stingru fitosanitāro pasākumu piemērošana – inficēto koku un apkārtējo saimniekaugu pēc iespējas ātrāka iznīcināšana. Papildus šiem pasākumiem jāizmanto insekticīdi, kas samazinātu slimības pārnēsēju kukaiņu skaitu. Galvenais baktērijas izplatīšanās veids ir ar stādāmo materiālu (arī podaģiem, kas domāti dekoratīviem nolūkiem). Tāpēc ir ļoti jāuzmanās ar "zaļo suvenīru" ievēšanu no tām valstīm, kur baktērija ir izplatīta, piemēram, ASV, Kanāda, arī Itālija, Francija, Spānija, Vācija. Baktērija Eiropā pirmo reizi konstatēta 2013. gadā, Itālijā, kur nodarīja milzīgus zaudējumus olīvu audzētājiem, nopostot stādījumus vairāk nekā 300 000 ha platībā.

2017. gadā Latvijā pirmo reizi konstatēta baktērija, kas izraisa ozolu akūto kalšanu. Akūto ozolu kalšanas ierosinātais ir zinātnei jaunas baktērijas: *Gibbsiella quercinecans* un *Brenneria goodwinii*. Slimība laboratoriski apstiprināta Lielbritānijā un Šveicē, bet slimības simptomi novēroti vairākās Eiropas valstīs. Slimība sevišķi izplatīta ir Lielbritānijā, kur notiek intensīvi šīs slimības pētījumi. 2018. gada 14. decembrī noslēgts daudzpusējas sadarbības līgums par turpmākajiem darbiem un slimības zinātniskiem pētījumiem trīs gadu periodā. Ar šī sadarbības līguma noslēgšanu uzsākts zinātnisku pētījumu projekts "Risinājumu izstrāde Ozolu akūtās kalšanas ierobežošanai Talsu paugurainē Meža pētīšanas stacijas teritorijā, kuri pēc nepieciešamības piemērojami arī pārējā Latvijas teritorijā" īstenošanu. Jelgavas novadā līdz šim nav fiksēta šī slimība.

Epifitotijas var izraisīt negatīvas ekonomiskas sekas attiecībā uz kultūru audzēšanu, radot papildu izmaksas saistībā ar lauksaimnieciskās ražošanas resursiem, piemēram, ar kultūru aizsardzību. Palīdzību epifitotiju cietušajiem reglamentē 2015. gada 14. jūlija MK noteikumi Nr. 401 "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākumam "Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana"". Saskaņā ar Augu aizsardzības likuma 17. panta 6. punktu: "Kaitīgo organismu masveida izplatīšanās (epifitotijas) gadījumā augu aizsardzības pasākumus veic saskaņā ar Civilās aizsardzības likumu".

Latvijā pie kaitīgajām epifitotijām var pieskaitīt latvāņu izplatīšanos. Valsts augu aizsardzības dienests (turpmāk tekstā – VAAD) ir veicis invazīvās augu sugas – Sosnovska latvāņa (turpmāk – latvānis) – izplatības noteikšanu Latvijas teritorijā. Valstī ir uzmērīta 10 782,96 ha liela teritorija, kura ir invadēta ar latvāni (dati 09.11.2020.)¹². Zemāk 15. attēlā norādīta VAAD latvāņa izplatības karte Jelgavas novadā.

¹² Paveiktais Sosnovska latvāņa izplatības ierobežošanā. Pieejams: <https://www.vaad.gov.lv/lv/paveiktais-sosnovska-latvana-izplatibas-ierobezosana>

15. attēls Sosnovska latvāna izplatības vietas Jelgavas novadā (atzīmēts ar violetu krāsu)
 [https://www.vaad.gov.lv/lv/paveiktais-sosnovska-latvana-izplatibas-ierobezosana]

3.1.10. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā

Latvijā tranzīta un loģistikas sistēmā ietilpst maģistrālie naftas produktu cauruļvads (cauruļvada garums Latvijas teritorijā – 340 km).

Maģistrālā naftas produktu cauruļvada avārija – ar naftas produktu cauruļvadu izmantošanu saistīts notikums, kurš radījis apdraudējumu cilvēkiem, videi vai īpašumam, kā arī radījis vai rada būtiskus materiālos un finansiālos zaudējumus un pārsniedz atbildīgo valsts un pašvaldības institūciju ikdienas spējas novērst notikuma postošos apstākļus.

Maģistrālā naftas produktu cauruļvada avārija var notikt dažādu iemeslu dēļ, piemēram, cauruļvada tīša bojāšana, naftas produktu cauruļvada nolietojums, naftas produktu cauruļvada bojājums dabas katastrofas (plūdi, ugunsgrēks) ietekmē, terora akts, cilvēciskā faktora radītā kļūda.

Jelgavas novadu neapdraud ārpus valsts esošie bīstamie objekti, tādi kā Baltkrievijas Republikas Novopolockas pilsētas ķīmisko un naftas produktu pārstrādes uzņēmumi un Lietuvas Republikas teritorijā, Latvijas robežas tuvumā, izvietotie Mažeīķu naftas pārstrādes rūpnīca un Butiņģes naftas produktu termināls.

Bīstamo vielu noplūde var notikt arī no stacionāriem objektiem. Atbilstoši MK noteikumiem Nr. 568 “Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts” un Vides pārraudzības valsts biroja mājaslapā norādītajam avārijas risku objektu sarakstam, Jelgavas novadā atrodas paaugstinātas bīstamības objekti, kuriem ir piemērojamas MK noteikumu Nr. 131 "Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi" prasības. Kā stacionārus bīstamus objektus var uzskatīt degvielas uzpildes stacijas (DUS) un gāzes uzpildes stacijas (GUS). Atbilstoši “Paaugstinātas bīstamības objektu sarakstam” un citai pieejamai informācijai, 7. tabulā uzskaitītas DUS un GUS.

Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts

Objekta nosaukums	Atrašanās vieta	Vienlaicīgi uzglabātais degvielas daudzums, tonnas
LPKS "LATRAPS"	Eleja, Lietuvas iela 16a, Elejas pagasts, Jelgavas novads,	Amonija nitrātu saturoši mēslojumi – līdz 8000, sašķidrinātās naftas gāzes – līdz 33
VAS "Latvijas dzelzceļš" Jelgavas dzelzceļa stacija	Stacijas iela 1, Jelgava,	2.1.5.
IA "DANFORT"	Aviācijas iela 10, Jelgava,	Naftas produkti – līdz 15 600
SIA "Scandagra Latvia"	Lietuvas iela 30, Eleja, Elejas pagasts, Jelgavas novads,	Amonija nitrātu saturoši mēslojumi – līdz 4800
SIA "EcoLead"	Jelgavas iela 21, Kalnciems, Kalnciema pagasts, Jelgavas novads	Ūdens videi bīstamas vielas – līdz 199, skābeklis – līdz 40
SIA "Neste Latvija" degvielas uzpildes stacija "Jelgava I"	Loka maģistrāle 2a, Jelgava	Naftas produkti – līdz 84,618
SIA "Neste Latvija" degvielas uzpildes stacija "Jelgava II"	Atmodas iela 21b, Jelgava	Naftas produkti – līdz 70,515
AS "Viada Baltija" degvielas/gāzes uzpildes stacija "Jelgava"	Rūpniecības iela 20d, Jelgava,	Naftas produkti – līdz 57,06, sašķidrinātās naftas gāzes – līdz 7,01
AS "Viada Baltija" degvielas/gāzes uzpildes stacija "Jelgava 2"	Lietuvas šoseja 72, Jelgava,	Naftas produkti – līdz 43,22, sašķidrinātās naftas gāzes – līdz 3,13
SIA "Circle K Latvia" degvielas uzpildes stacija "Jelgava-1"	Brīvības bulvāris 1, Jelgava,	Naftas produkti – līdz 92,94, sašķidrinātās naftas gāzes – līdz 4,91
SIA "Circle K Latvia" degvielas uzpildes stacija "Jelgava-2"	Akadēmijas iela 20, Jelgava,	Naftas produkti – līdz 86,35
SIA "Circle K Latvia" degvielas uzpildes stacija "Jelgava-3"	Satiksmes iela 29, Jelgava,	Naftas produkti – līdz 93,64
SIA "Astarte nafta" naftas bāze	"Astartes bāze", Platones pagasts, Jelgavas novads	Naftas produkti – līdz 2021
SIA "Astarte nafta" degvielas uzpildes stacija Nr. 23 "Rūpniecības iela"	Rūpniecības iela 75a, Jelgava	Naftas produkti – līdz 128, sašķidrinātās naftas gāzes – līdz 3
SIA "Astarte nafta" degvielas uzpildes stacija Nr. 24 "Eleja"	Lietuvas iela 28, Eleja, Elejas pagasts, Jelgavas novads	Naftas produkti – līdz 129, sašķidrinātās naftas gāzes – līdz 3

SIA "Astarte nafta" degvielas uzpildes stacija Nr. 26 "Tīreļi"	Rīgas iela 3, Tīreļi, Valgundes pagasts, Jelgavas novads	Naftas produkti – līdz 143, sašķidrinātās naftas gāzes – līdz 3
SIA "Latvijas Propāna gāze" automātiskā gāzes uzpildes stacija "Jelgava"	Dobeles šoseja 61, Jelgava,	Sašķidrinātās naftas gāzes – līdz 6
IA "Gotika Auto"	"Jaunpūces", Staļģene, Jaunsvirlaukas pagasts, Jelgavas novads,	Naftas produkti – līdz 100
SIA "Zemgales īpašumu aģentūra"	Lietuvas šoseja 70, Jelgava	Naftas produkti – līdz 79,5, sašķidrinātās naftas gāzes – līdz 7,07

[<https://likumi.lv/ta/id/320469-paaugstinatas-bistamibas-objektu-saraksts>]

Iespējamās avārijas DUS un GUS saistītas ar degvielas/gāzes noplūdi tvertņu uzpildīšanas laikā, tvaiku/gāzes sprādzienbīstamu koncentrāciju veidošanos gaisā un tvaiku/gāzes gaisa maisījuma aizdegšanos. Tvaiku/gāzu maisījuma aizdegšanos var izsaukt elektroinstalāciju un iekārtu bojājumi, ugunsdrošības prasību neievērošana objektā, zibens izlāde, ugunsgrēki blakus esošajās teritorijās un tīši bojājumi (terorisms). Tvaiku/gāzes gaisa maisījuma eksplozijas gadījumā tuvumā esošās ēkas var tikt sagrautas vai daļēji bojātas, cilvēkiem iespējami ausu bungādiņu bojājumi, savainojumi no lidojošām šķembām un pat letāls iznākums.

Jelgavas novadā ir uzņēmumi, kuram ir izstrādāta rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas programma (turpmāk tekstā – RANP). RANP ietvarā uzņēmumam ir jāizvērtē iespējamās avārijas, darbības to novēršanai un sekas, ja šāda avārija notiek.

Ņemot vērā, ka minerālmēslu pārkraušana LPKS „Latraps” Elejas iecirknī tiek veikta pēc tādas pašas shēmas kā Raubēnos, Cenu pagastā izvietotajā SIA „Baltic Agro”, tad arī iespējamo avāriju attīstības scenāriji var būt tādi paši.

Objekta bīstamības pakāpi nosaka amonija nitrāta minerālmēslu esamība objektā, jo amonija nitrāts pieskaitāms pie sprāgstošām vielām.

LPKS „Latraps” Elejas iecirknī ir izveidota drošības sistēma tai skaitā izstrādāta rūpniecisko avāriju novēršanas programma, kas paredz pasākumus rūpniecisko avāriju nepieļaušanai.

Ņemot vērā, ka amonija nitrāta minerālmēslu sprādzienbīstama masa var veidoties tiem sajaucoties ar organiskām vielām vai detonējot minerālmēslus ar lielu enerģijas daudzumu, objektā pastiprināta uzmanība pievērta amonija nitrāta minerālmēslu uzglabāšanai un transportēšanai. Darbības ar nefasētu amonija nitrātu tiek veiktas tērauda angārā ar betonētu grīdu. Amonija nitrāts tiek atdalīts no citiem minerālmēsliem ar betona sienu. Minerālmēslu noliktavā tiek nodrošināts sausi glabāšanas apstākļi un temperatūra ne augstāk par +25°C.

Minerālmēslu noliktavā ir uzstādīta ugunsgrēka trauksmes signalizācija. Objekts apgādāts ar nepieciešamajiem ugunsdzēsības līdzekļiem, kā arī tā teritorijā izvietota atklāta ugunsdzēsības ūdens krātuve.

Lai nepieļautu darba šķidrums noplūdes no iekrāvējiem regulāri tiek veikta objekta iekšējā transporta uzraudzība un uzturēšana darba kārtībā.

Objekta teritorijā tiek veikta video novērošana un tās apsardze, lai nepieļautu nepiederošu personu iekļūšanu. Objekta teritorija tiek uzturēta kārtībā, nepieļaujot ugunsbīstamu materiālu atrašanos tuvu minerālmēslu uzglabāšanas vietām.

Veicot darbības ar amonija nitrāta minerālmēsliem darbinieki ievēro to drošības datu lapās sniegto informāciju. Darbinieki ir atbilstoši apmācīti un regulāri tiek veiktas viņu zināšanas pārbaudes, tai skaitā rīcībai dažādās ārkārtas situācijās.

Visi minētie pasākumi nodrošina, ka liela apjoma amonija nitrāta minerālmēslu avārija var notikt tikai ļoti neveiksmīgu apstākļu sakritības vai organizētas diversijas gadījumā.

Ņemot vērā ļoti mazo avārijas iespējamību šajā novērtējumā detalizētāk neanalizējam liela

apjoma amonija nitrāta avāriju varbūtības un to iespējamās sekas.

Otra veida avārijas, kas iespējams LPKS „Latraps” Elejas iecirknī, ir avārijas sašķidrinātās naftasgāzes saimniecībā. Nozīmīgākā avārija ar potenciāli plašāko avārijas seku izplatību varētu būt sašķidrinātās naftas gāzes uzglabāšanas tvertnes sabrukuma gadījumā. Šāda avārija var būt saistīta ar:

- Sašķidrinātās naftas gāzes tvaiku izplatību sprādzienbīstamā koncentrācijā, kuru aizdegšanās gadījumā avārija var realizēties kā produkta tvaiku mākoņa ugunsgrēks vai sprādziens;
- Sašķidrinātās naftas gāzes tvaiku mākoņa ugunsgrēks ar tā radītā siltumstarojuma iedarbības izplatību;
- Sašķidrinātās naftas gāzes tvaiku mākoņa sprādziens ar tā radītā pārspiediena iedarbību.

Ņemot vērā, ka sašķidrinātās naftas gāzes uzglabāšanas tvertnes izvietotas pazemē ugunslodes ugunsgrēks – BLEVE šajā tehnoloģijā nav iespējams

Trešais bīstamības avots objektā ir dīzeļdegvielas uzpildes iekārta, tomēr ņemot vērā, ka konteinerī atrodas viena 5m³ tvertne un iekārtas darbība ir pilnībā automatizēta, liela apjoma avārijas saistībā ar dīzeļdegvielas izmantošanu nav sagaidāmas.

Lielākā avārijas seku izplatība varētu būt sagaidāma dīzeļdegvielas uzglabāšanas tvertnes sabrukuma gadījumā. Šāda notikuma varbūtība atbilstoši literatūrai [“Guidelines for quantitative risk assessment”, “Purple Book” CPR 18E, Committee for the Prevention of Disasters, Hague 1999].

Avāriju seku iedarbības izplatības zonas

Tiek aplūkojamas avārijas sašķidrinātās naftas gāzes tehnoloģijā. Ņemot vērā, ka sašķidrinātās naftas gāzes tvertnes izvietotas zem zemes, pat lielākā avārija – uzglabāšanas tvertnes sabrukums nebūs saistīta ar visa tvertnes satura momentānu izplūdi atmosfērā. Aprēķinos tiek pieņemts, ka šādu avāriju gadījumā stundas laikā atmosfērā izplūdis līdz 10% no tvertnes tilpuma.

Sašķidrinātās naftas gāzes noplūdes gadījumā, tās sprādzienbīstamās koncentrācijas var izplatīties teritorijās, kur atrodas arēji aizdedzināšanas ierosinātāji, piemēram, bojājumi elektroapgādes sistēmā, transporta kustība objektā, remontdarbi u.c.

Tvaika mākoņa ugunsgrēks saistīts ar liela apjoma siltumstarojumu, tomēr šāda mākoņa ugunsgrēka pastāvēšanas laiks ir ļoti īss. Mākoņa ugunsgrēks var izplatīties visā sprādzienbīstamo koncentrāciju izplatības zonā, apdraudot tur esošo cilvēku dzīvības. Īsā pastāvēšanas laika dēļ tehnoloģiskajām iekārtām šāda avārija nopietnu apdraudējumu nerada.

Sprādzienbīstamo tvaiku mākoņa sprādziena gadījumā veidojas pārspiediena vilnis, kas apdraud gan cilvēku dzīvības, gan tehnoloģiskās iekārtas. Sprādziena epicentrs var atrasties jebkurā sprādzienbīstamo koncentrāciju izplatības zonas vietā, atkarībā no aizdedzināšanas ierosinātāju atrašanās vietas.

8.tabula

Sprādzienbīstamā tvaiku mākoņa un sprādziena radītā pārspiediena viļņa izplatībapazemes sašķidrinātās naftas gāzes tvertnes sabrukuma gadījumā.

Avārijas veids	Sprādzienbīstamo tvaiku izplatība [m] no peļķes centra (V=1m/s)	Pārspiediena izplatības zonas no sprādziena epicentra (m)	
		0,6 bāri	1 bārs
6,8 m ³ Spiedtvertnes sabrukums	11	5	4
5 m ³ Spiedtvertnes sabrukums	11	4	3

Aprēķināto avāriju seku izplatība ir uzskatāma kā lokāla, līdz ar to avāriju seku izplatības

zonas uz teritorijas kartes neattēlojam.

Šāda apjoma avāriju nelabvēlīgās iedarbības izplatība neapdraud arī blakus esošo minerālmēslu noliktavu, līdz ar to varam uzskatīt, ka pie šāda apjoma sašķidrinātās naftas gāzes noplūdes nav sagaidāms arī tehnoloģiju savstarpējās domino efekta avārijas

SIA „Astarte – nafta” naftas produktu noliktava Iespējamās avārijas un to izpausmes

Nozīmīgākās avārijas, ar plašāko seku nelabvēlīgās iedarbības izplatību naftas produktu noliktavā varētu būt naftas produktu uzglabāšanas tvertnes pilna vai daļēja sabrukuma gadījumā, kura sekas var izpausties kā:

- benzīna toksisko un sprādzienbīstamo tvaiku izplatība;
- benzīna sprādzienbīstamo tvaiku mākoņa sprādziens;
- naftas produktu ugunsgrēks rezervuāru laukumā.

Avāriju seku iedarbības izplatības zonas

Sprādzienbīstamā tvaiku mākoņa izplatība un pārspiediena iedarbība produkta tvaiku mākoņa sprādziena gadījumā

Dīzeļdegvielas tvertnes daļēja vai pilna sabrukuma gadījumā ugunsbīstamo tvaiku koncentrācijas izplatās tikai virs izlijušā produkta peļķes virsmas laukuma.

Benzīnam aprēķinos ņemta benzīna tvaiku iztvaikošana no peļķes ar nemainīgu laukumu laikā līdz 1 stundai. Aprēķinu rezultāti apkopoti 9. tabulā.

9.tabula

Sprādzienbīstamā tvaiku mākoņa izplatība benzīna tvertnes sabrukuma gadījumā.

Avārijas veids	Tvaiku izplatība [m] no peļķes centra (V=1m/s)	Pārspiediena izplatības zonas no sprādziena epicentra (m)	
		0,6 bāri	1 bārs
Benzīna tvertnes sabrukums 60m ³	55	34	26

Naftas produktu noplūdes un iztvaikošanas gadījumā, to sprādzienbīstamās koncentrācijas var izplatīties teritorijās, kur atrodas ārēji aizdedzināšanas ierosinātāji, piemēram, bojājumi elektroapgādes sistēmā, dzirksteļošana, atklāta liesma, autotransports u.c.

Tvaika mākoņa ugunsgrēks saistīts ar liela apjoma siltumstarojumu, tomēr šāda mākoņa ugunsgrēka pastāvēšanas laiks ir ļoti īss. Mākoņa ugunsgrēks var izplatīties visā sprādzienbīstamo koncentrāciju izplatības zonā, apdraudot tur esošo cilvēku dzīvības. Īsā pastāvēšanas laika dēļ tehnoloģiskajām iekārtām šāda avārija nopietnu apdraudējumu nerada, izņemot vietas, kur atrodas naftas produktu atklāta virsma, vai citas viegli degošas vielas.

Sprādzienbīstamo tvaiku mākoņa sprādziena gadījumā veidojas pārspiediena vilnis, kas apdraud gan cilvēku dzīvības, gan tehnoloģiskās iekārtas. Sprādziena epicentrs var atrasties jebkurā sprādzienbīstamo koncentrāciju izplatības zonas vietā, atkarībā no aizdedzināšanas ierosinātāju atrašanās vietas.

Sprādziena radītā pārspiediena izplatības zonas benzīna noplūdes gadījumā naftas produktu noliktavā dotas 16. tabulā. Aprēķins veikts pie lielākās iztvaikojušā produkta masas.

Sprādzienbīstamo koncentrāciju izplatības zonas un zonas, kuras var būt apdraudētas, ja sprādziens tiek izraisīts uz bīstamo tvaiku koncentrācijas ārējās robežas, lielākās tvertnes sabrukuma gadījumā, parādītas. Šajā attēlā brīvi izvēlēta vietā attēlots sprādziena epicentrs un

sprādziena izplatība (ar 1 bāra pārspiedienu) ap to, kas paskaidro, ka sprādziena gadījumā pārspiediena izplatība būs tikai ap sprādziena epicentru, nevis visā sprādzienbīstamo koncentrāciju izplatības apgabalā.

Toksisko tvaiku izplatība

Ņemot vērā dīzeļdegvielas zemo iztvaikošanas intensitāti un zemo toksiskās iedarbības līmeni [“*Toxicological Profile for Fuel Oils*”, US Department of Health and Human Services, Agency for Toxic Substances and Disease Registry, 1995 <http://www.atsdr.cdc.gov/toxprofiles/tp75.html>; *Chemical Safety Information from Intergovernmental Organizations, Diesel fuel and exhaust emissions*:<http://www.inchem.org/documents/ehc/ehc/ehc171.htm>], jebkura apjoma avārijas gadījumā, nopietns apdraudējums cilvēku veselībai un dzīvībai no dīzeļdegvielas tvaiku ieelpošanas varētu rasties tikai uzturoties vairākas stundas bez individuālās aizsardzības līdzekļiem tiešā izlijušās dīzeļdegvielas peļķes tuvumā. Aplūkotajos riska scenārijos šāda darbinieku vai ar uzņēmumu nesaistītu cilvēku ekspozīcija nav paredzama. Tāpēc dīzeļdegvielas tvaiku toksiskās bīstamās iedarbības zonas tiek pieņemtas vienādas ar izlijušās dīzeļdegvielas ierobežojošo perimetru. Pie tam, atrodoties tik tuvu izlijušajai dīzeļdegvielai, cilvēki ir vairāk pakļauti siltuma starojuma draudiem, ko var radīt izlijušās dīzeļdegvielas ugunsgrēks.

Benzīna tvaiku toksiskās iedarbības izplatība noteikta, izmantojot datorprogrammu ALOHA, ar kuru iespējams modelēt avārijas tikai atklātās teritorijās.

Benzīna letālā toksisko tvaiku iedarbība tvertnes sabrukuma gadījumā var sasniegt 68 m no peļķes centra. Pie vēja ātruma 1 m/s iztvaikošanas intensitāte ir mazāka, bet sagaidāmas vislielākās izplatības zonas praktiski visos virzienos ap noplūdes laukumu.

Naftas produktu peļķes ugunsgrēka iedarbības

Produkta uzglabāšanas tvertnes sabrukuma un momentānas aizdegšanās gadījumā no iekšējiem aizdedzināšanas ierosinātajiem vai arī benzīna tvaiku mākoņa aizdegšanās gadījumā, avārija turpināsies kā peļķes ugunsgrēks.

Šāda avārija saistīta ar peļķes ugunsgrēka radītā siltumstarojuma izplatību. Avāriju seku aprēķinībenu benzīna peļķes ugunsgrēkam avāriju gadījumiem atsevišķās rezervuāru grupās apkopoti 10. tabulā.

10. tabula

Naftas produktu peļķes ugunsgrēka iedarbības izplatība naftas produktu uzglabāšanas tvertnes sabrukuma gadījumā.

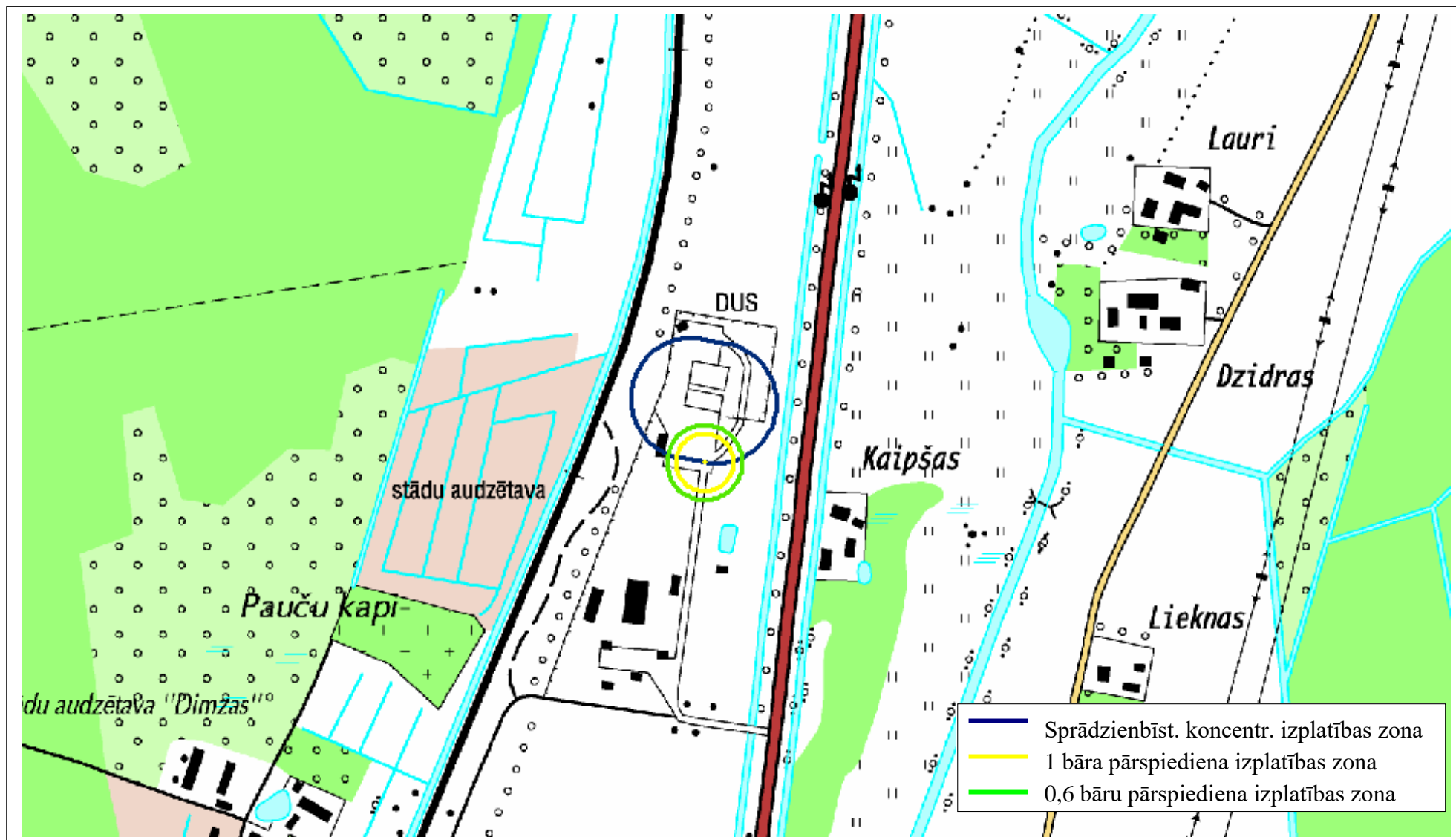
Avārijas veids	Siltumstarojuma izplatība no peļķes laukuma centra [m] (V=1m/s)	
	5 kW/m ²	10 kW/m ²
Benzīna tvertnes 60m ³ sabrukums ar ugunsgrēku	79	54
Dīzeļdegvielas tvertnes 75m ³ sabrukums ar ugunsgrēku	59	.*

* - ap rezervuāru laukumu esošais tērauda nožogojums nodrošina, ka dīzeļdegvielas ugunsgrēka gadījumā siltumstarojums ar intensitāti 10 kW/m² nerasniegs grunts līmeni ārpus tvertņu laukuma.

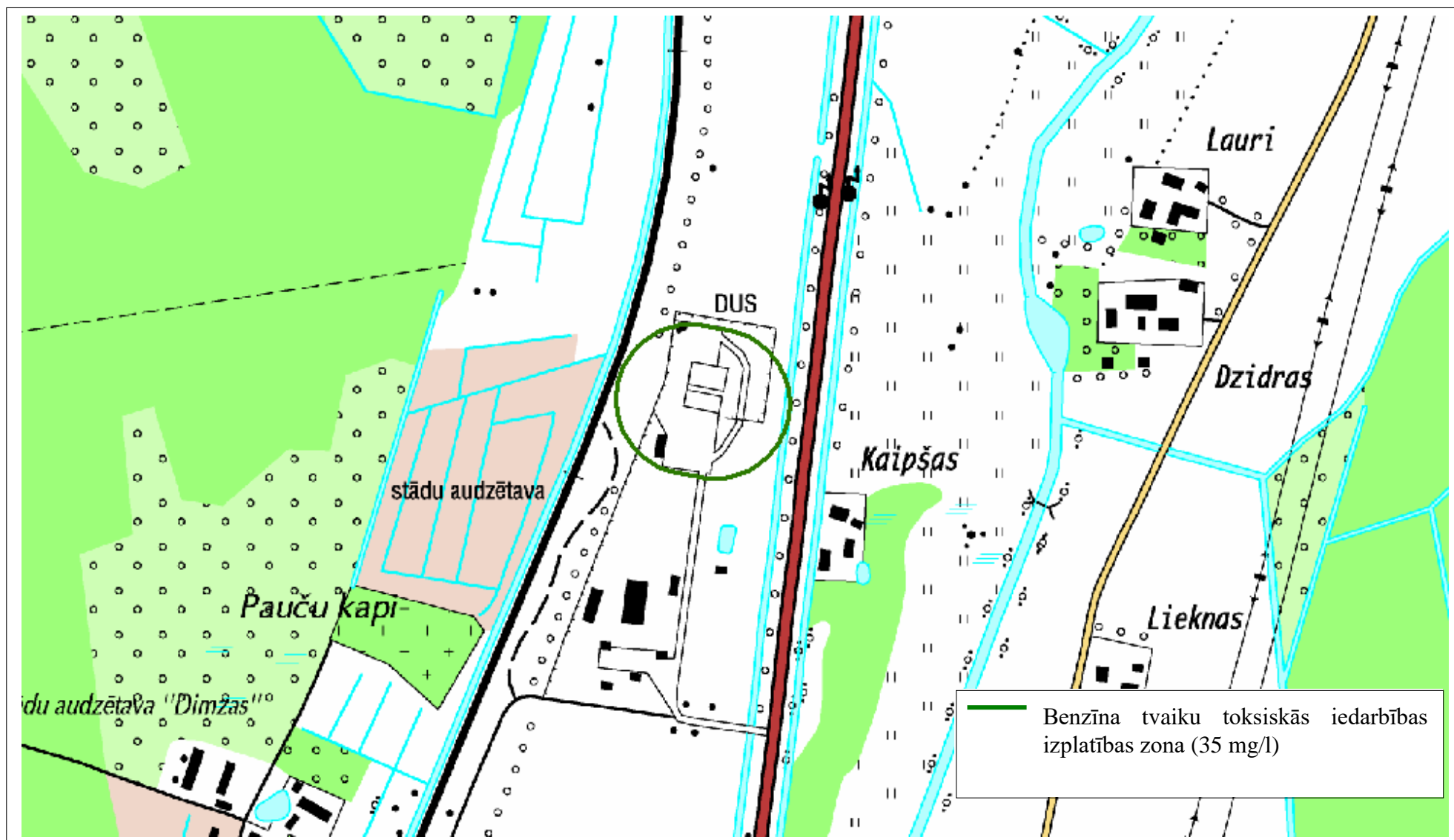
Ņemot vērā blīvo tvertņu izvietojumu produktu glabāšanas laukumā, pastāv iespēja, ka

ugunsgrēka gadījumā siltumstarojuma iedarbība var radīt arī citu blakus esošo tvertņu avāriju.

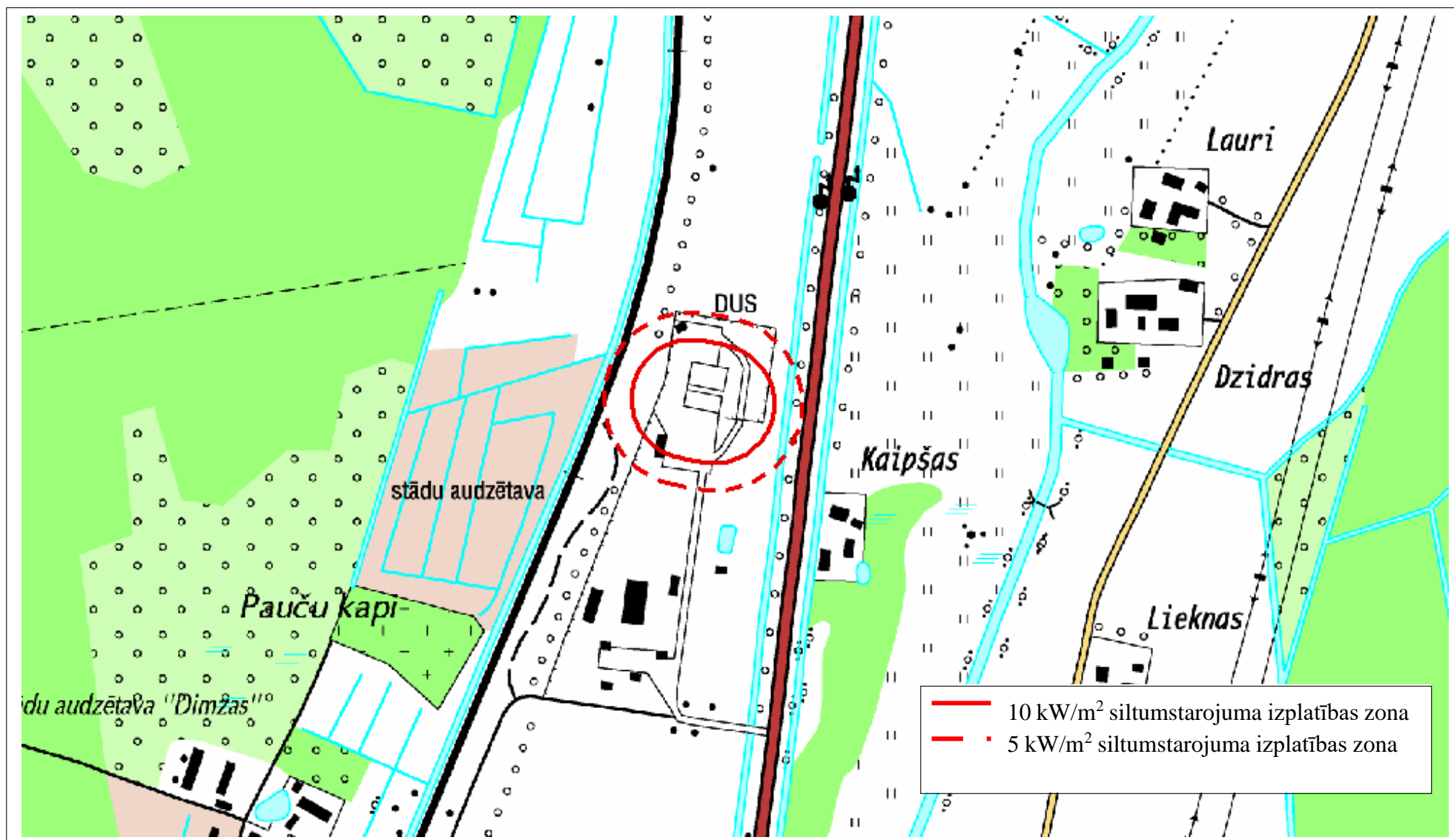
Siltumstarojuma iedarbības izplatības zonas lielākās benzīna vai dīzeļdegvielas uzglabāšanas tvertnes sabrukuma gadījumā parādītas 16..attēlā un 17. attēlā.

16. attēls. Sprādzienbīstamo koncentrāciju un tvaika mākoņa sprādziena radītā pārspiediena izplatības zonas.

17. attēls. Benzīna toksisko tvaiku izplatības zonas.

18. attēls. Benzīna peļķes ugunsgrēka radītās siltumstarojuma iedarbības izplatības zonas.

SIA „Baltic Agro” Iespējamās avārijas un to izpausmes

Zemāk aprakstīti SIA „Baltic Agro” Jelgavas servisa centrā iespējamie negadījumi un avārijas saistībā ar amonija nitrāta pārkraušanu un uzglabāšanu.

Ņemot vērā, ka objektā nav uzkrāti statistikas dati par darbības laikā konstatētajiem negadījumiem, kā arī nav pieejami statistikas dati par pasaulē notikušiem negadījumiem, šeit dots tikai iespējamo scenāriju apraksts, nenovērtējot to varbūtību skaitliskās vērtības.

Dzelzceļa sastāvu padošana

Dzelzceļa sastāvu transportēšanas laikā iespējamā avārija varētu būt, dzelzceļa sastāva nobraukšana no sliedēm un apgāšanās, kuras rezultātā iespējama minerālmēsļu izbiršana. Šādas iespējamās avārijas sekas saistītas ar minerālmēsļu nokļūšanu apkārtējā vidē. Ņemot vērā, ka minerālmēsli ir granulēta, cieta viela, tos iespējams operatīvi savākt un paliekošs piesārņojums apkārtējai videi netiks radīts. Šādā situācijā minerālmēsļu aizdegšanās ir maz iespējama, jo iespējamajās avārijas gadījumā praktiski nav iespējama tāda siltuma enerģija, kas spētu aizdedzināt produktu.

Ņemot vērā, ka birstošā veidā pārvadājamā produkta vagoni ir pilnībā slēgti, to izbiršana ir maz iespējama, lielāka iespēja ir izbirt tieši maisos fasētājai produkcijai, jo šādi pārvadājumi notiek biežāk un fasētie maisi ir mazāk aizsargāti – tos pārvadā atklāta tipa vagonos. Ņemot vērā izbiršanas apjomus uz pievadceļiem iespējamās avārijas varam iedalīt šādi:

- Liela apjoma izbiršana – viena maisa pilnīga izbiršana (līdz 500 kg);
- Vidēja apjoma izbiršana – izbirst līdz 10% no viena maisa satura (līdz 50kg);
- Maza apjoma izbiršana – izbirst līdz 1% no viena maisa satura (līdz 5kg).

Dzelzceļa vagonu izkraušana

Normālā procesā, atverot birstošas minerālmēsļu kravas dzelzceļa vagonus, avārijas ir praktiski neiespējamā, jo process notiek mehāniski un izkraušanas vietā nav siltuma vai citu aizdedzināšanas avotu. Tāpat minerālmēsli nevar nonākt apkārtējā vidē, jo pieņemšanas laukums ir norobežots un betonēts.

Bīstamība paaugstinās gadījumā, ja darbinieks vagonu atvēršanai izmanto dažādas palīgierīces (āmurs, laužnis, u.tt.), kas var radīt dzirksteli. Lai arī darbinieki ir apmācīti un informēti par amonija nitrāta bīstamību, šāda notikuma realizēšanās hipotētiski pastāv. Ja tomēr šāds gadījums notiek, minētās darbības nevar izsaukt avāriju amonija nitrāta pieņemšanas laikā, jo literatūrā norādīts, ka amonija nitrāta aizdegšanās no dzirksteles praktiski nav iespējama.

Amonija nitrāta transportēšana uz noliktavu

Birstošo minerālmēsļu transportēšanai no dzelzceļa vagonu izbēršanas vietas uz uzglabāšanas apcirkņiem, tiek izmantoti transportieri. Tā kā netiek izmantoti slēgta tipa transportieri, amonija nitrāta minerālmēsli nevar nonākt slēgtā telpā, kas ir viens no faktoriem, kas pastiprina šīprodukta bīstamību.

Iespējamie negadījumi transportēšanas procesā var būt saistīti ar transportēšanas aprīkojuma, pamatā transportieru reduktoru un elektromotoru bojājumiem. Bojājumu rezultātā var notikt transportieru mezglu uzkaršana vai eļļu, smērvielu noplūdes. Reduktoru eļļai sajaucoties ar produktu var veidoties ugunsbīstams maisījums. Tomēr, tā kā amonija nitrāta aizdedzināšanai nepieciešams pievadīt lielu enerģijas daudzumu, aizdegšanās no enerģijas, kas iespējama transportēšanas mezglu bojājumu gadījumā praktiski ir neiespējama.

Iespējams, ka siltumenerģija būs pietiekama, lai izsauktu produkta kušanu, kuras rezultātā varētu veidoties toksiski tvaiki, tomēr šajā reakcijā iesaistītie apjomi nebūs lieli, līdz ar ko toksisko tvaiku izplatība varētu būt sagaidāma tikai ap tehnoloģiskajām iekārtām.

Iekraušana fasētājā

Granulēta amonija nitrāta minerālmēsļu iekraušanai fasētājā tiek izmantota traktortehnika, Jelgavas novada civilās aizsardzības plāns 2022

kas ar kausa palīdzību produktu uztver, transportē un ieber fasēšanas iekārtā. Galvenā bīstamība saistīta ar traktortehnikas izmantošanu. Traktortehnikas bojājumu gadījumā, piemēram, bojājumu gadījumā hidrosistēmā var notikt eļļu vai citu smērvielu noplūdes, kas nonākot saskarē ar amonija nitrātu var veidot ugunsbīstamu masu. Tā kā eļļas vai smērvielu daudzums, kas var noplūst no tehnikas nav tik liels, lai veidotu ugunsbīstamo masu ar visu noliktavā esošo produktu, aizdegšanās gadījumā pamatā var notikt tikai vietējs amonija nitrāta ugunsgrēku.

Kā aizdedzināšanas ierosinātais iekraušanas procesā varētu būt dzirkstele, kas radusies iekrāvēja kausam atsitoties pret betona virsmu. Taču, kā jau iepriekš tika noskaidrots, dzirkstelei nav pietiekami jaudas, lai aizdedzinātu tīru amonija nitrātu, līdz ar ko aizdegšanās iespējama tikai produkta sajaukšanās gadījumā ar organiskiem piemaisījumiem.

No tā izriet, ka reālākais ugunsgrēka izcelšanās scenārijs, iekraujot amonija nitrātu fasēšanas iekārtā, iespējama tikai izpildoties abiem iepriekš minētajiem noteikumiem. Ņemot vērā līdzšinējo pieredzi, objektā šādi gadījumi nav notikuši un to varbūtību var uzskatīt par ļoti mazu.

Šāda ugunsgrēka sekas būtu saistītas ar amonija nitrāta toksisko tvaiku izplatību un siltumstarojuma iedarbības izplatību, bet tā kā iespējamā ugunsbīstamā masa nebūs liela, avārijas seku izplatība sagaidāma tikai objekta teritorijā.

Transportēšana fasētājā

Transportēšana fasētājā ir saistīta ar tieši tādu pat bīstamību, kā tas aprakstīts pie amonija nitrāta transportēšanas uz noliktavu.

Uzglabāšana

Amonija nitrāta uzglabāšanu iespējams veikt gan noliktavā, gan uz atklāta laukuma objekta teritorijā. Noliktavā uzglabā nefasētu produktu, savukārt uz laukuma tiek novietota fasētā produkcija.

Nefasēta amonija nitrāta uzglabāšanai noliktavā ir paredzēti divi atsevišķi apcirkņi, kuros katrā var izvietot līdz 700 tonnām amonija nitrāta. Tomēr tās ir tikai teorētiskās iespējas, jo reālīpēdējo sešu gadu laikā objektā ir ieviesta tikai viena partija nefasēta amonija nitrāta un arī šajā gadījumā apcirkņos netika sasniegts maksimālais uzpildījums.

Ņemot vērā reālo situāciju, amonija nitrāta uzglabāšana noliktavā nav saistīta ar augstu risku, jo amonija nitrāts noliktavā tik ievests ļoti reti, kā arī noliktavā nav blakus faktoru, kas varētu izsaukt vai veicināt avārijas notikšanu. Noliktava ir veidota no betona un metāla konstrukcijām. Elektroaprikojums ir sprādzindrošā izpildījumā, kā arī noliktavā netiek uzglabātas vielas vai materiāli, kas sajaucoties ar minerālmēsliem varētu veidot uguns vai sprādzienbīstamu masu. Iespējamās avārijas varētu būt saistītas ar traktortehnikas izmantošanu, kuru sekas būtu līdzīgas kā tas aprakstīts pie iekraušanas fasētājā procesa. Sliktākajā gadījumā tie varētu būt lokāli ugunsgrēki, kuri jauda ir nepietiekama, lai izsauktu visas noliktavā esošās amonija nitrāta masas degšanu vai sprādzienu. Papildus drošību nodrošina betona sienas, kas atdala apcirkņus, līdz ar to ugunsgrēka gadījumā vienā apcirknī blakus esošie apcirkņi un tajos uzglabājamais produkts netiek apdraudēti.

Teritorijas uzglabāšanas laukumā uzglabā tikai fasētu amonija nitrātu. Amonija nitrāta uzglabāšanas vietas tuvumā neatrodas uguns vai sprādzienbīstami produkti vai vielas, kas varētu apdraudēt amonija nitrāta krājumus. Arī literatūras avotos ir norādīts, ka amonija nitrāta uzglabāšana atklātā vietā ir saistīta ar zemu bīstamību. Iedarbībai pret saules ultravioleto starojumu, iepakojuma materiāls ir pārklāts ar speciālu aizsargkārtu.

Hipotētiski siltumstarojuma iedarbība uz amonija nitrātu, kas atrodas uzglabāšanas laukumā varētu būt sagaidāma gadījumā, ja objekta tuvumā izceļas kūlas vai meža ugunsgrēks. Tomēr šādi gadījumi nav fiksēti un arī amonija nitrāta krāvumi parasti atrodas pietiekami tālu no teritorijas žoga, līdz ar ko siltumstarojuma jauda, kas varētu iedarboties uz amonija nitrātu nebūs pietiekama, lai radītu nozīmīgu iedarbību un izsauktu rūpniecisko avāriju.

Ar naftas produktiem piesārņotā produkta savākšana, eļļas noplūdes gadījumā.

Avāriju risks ir saistīts arī ar objekta teritorijā noplūdušo smērvielu un eļļu savākšanu. Eļļa, sajaucoties ar amonija nitrātu rada ugunsbīstamu masu. Šādas masas aizdegšanās var izsaukt darbinieka neuzmanīga rīcība, kas izsauca dzirksteli, piemēram, metāla instrumenta atsišanās pret betona virsmu. Tomēr jāņem vērā, ka dzirksteles radītā enerģija nav pietiekama, lai praktiski aizdedzinātu eļļu.

Ugunsgrēka gadījumā varētu būt sagaidāma amonija nitrāta toksisko tvaiku izplatība un ugunsgrēka siltumstarojuma iedarbības izplatība. Tomēr šādas aizdegšanās iedarbība uzskatāma par lokālu jo teritorijā nav iespējamās apjomīgas naftas produktu noplūdes.

Objekta novērtējums

SIA „Baltic Agro” Jelgavas servisa centrā izveidota drošības sistēma, kas nodrošina lielu rūpniecisku avāriju nepieļaušanu. Uzņēmums izstrādājis objekta drošības pārskatu un civilās aizsardzības plānu.

Šajos dokumentos noteikti pasākumi, pienākumi un atbildības nepieciešamā drošības līmeņa nodrošināšanai un uzturēšanai, kā arī rīcības dažādos nestandarta vai ārkārtas gadījumos.

Objektā izveidotā drošības sistēma uzskatāma par labu, jo tehnoloģiskais process tiek vadīts un uzraudzīts tā, lai nepieļautu negadījumus vai avārijas darbības ar minerālmēsliem. Bīstamā ķīmiskā viela – amonija nitrāta minerālmēsli tiek transportēti un uzglabāti, ievērojot papildus drošības prasības. Tehnoloģiskais aprīkojums tiek uzturēts darba kārtībā un regulāri pārbaudīts.

Objekta teritorija tiek apsargāta. Minerālmēsļu noliktava apgādāta ar ugunsdzēsības trauksmes signalizāciju, kā arī teritorijā izvietots nepieciešamais ugunsdzēsības aprīkojums.

Katru gadu tiek plānoti un veikti pilnveidošanās pasākumi, kas iekļauj arī pasākumus drošības līmeņa paaugstināšanai un risku samazināšanai.

Pēdējo gadu laikā veiktajās valsts pārraudzības institūciju pārbaudēs nav konstatētas būtiskas neatbilstības objekta drošības sistēmā.

Kopumā bīstamo ķīmisko vielu noplūdes risks Jelgavas novadā tiek vērtēts kā **vidējs risks ar augstu varbūtību**.

3.1.11. Naftas un naftas produktu vadi

Latvijā dabasgāzes apgādes sistēmu veido dabasgāzes pārvades, krātuves un sadales sistēmas.

Dabasgāzes pārvades sistēma sastāv no cauruļvadu sistēmas, to kopējas garums Latvijas teritorijā ir 1 188 km un tās maksimālais darba spiediens var sasniegt līdz 55 bar, ar visiem pārvades funkciju veikšanai nepieciešamajiem objektiem, t.sk. 40 gāzes regulēšanas stacijām, 2 gāzes regulēšanas mezgliem un gāzes mērīšanas stacijām. Dabasgāzes pārvades sistēmas (maģistrāliem) cauruļvadiem pēc katriem 20 – 25 km ir ierīkoti krāni, kas nodrošina dabasgāzes plūsmas vadību.

Dabasgāzes krātuves sistēma sastāv no Inčukalna pazemes gāzes krātuves, kuru izmanto dabasgāzes uzglabāšanai. Inčukalna pazemes gāzes krātuve ir izvietota Krimuldas pagastā, pazemes krātuve aizņem teritoriju no Vangažiem līdz Siguldai un tās kopēja ietilpība ir 4,5 miljardi m³ gāzes.

Dabasgāzes sadales sistēma – dabasgāzes cauruļvadu sistēma ar visiem sadales funkciju veikšanai nepieciešamajiem objektiem, kurus izmanto dabasgāzes transportēšanai no dabasgāzes pārvades sistēmas līdz lietotāja sistēmas piederības robežai.

Avārijas dabasgāzes pārvades un krātuves sistēmā vērtējamas kā nozīmīgas, pie dabasgāzes noplūdes var rasties sprādzienbīstamā gāzes koncentrācija, kas tālāk var novest pie gāzes mākoņa uzliesmojuma (sprādziena) un ugunsgrēka, kā rezultātā var rasties ēku un būvju sagrūvumi, meža un kūdras purvu ugunsgrēki, traucējumi siltumapgādes sistēmu un ražošanas procesu darbībā.

Jelgavas novada teritoriju nešķērso valsts nozīmes (Polocka–Ventspils, Polocka–Mažeiki) naftas un naftas produktu pārsūkņēšanas cauruļvadi. Maksimālā produktu pārsūkņēšanas iespējamā jauda 14 000 tonnu dienā. Darba spiediens vados sasniedz 54 bar.

Pēc VUGD rekomendācijās valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” (2018. gada aprīlis) minēts, ka Jelgavas novadā ir notikusi maģistrālo cauruļvadu avārijas,

tieši dīzeļdegvielas noplūde no naftas produktu vada 2002, 2004, 2005 gados., līdz ar to risks uzskatāms par **maznozīmīgu ar vidēju varbūtību**.

20. attēls. Maģistrālā cauruļvada shēma un Latvijas republikas un Lietuvas republikas teritorijā esošo LRDS, NPS un PNP atrašanās vietas [LatRosTrans rīcības plāns noplūžu gadījumos 2020]

3.1.12. Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā

Jelgavas novada Jaunsvirlaukas, Vircavas, Platones, Svētes, Glūdas Līvērzes un Valgundes pagastu teritoriju šķērso AS „Conexus Baltic Grid” maģistrālais gāzes vads ar diametru 500 mm un spiedienu 55 atm. (garums 47,61 km), kā arī esošie augstā, vidējā un zemā spiediena gāzes vadi.

Jelgavas novadu šķērso maģistrālo gāzes vadu nav. Gāzes vadu diametrs pilsētā ir no 63 mm līdz 250 mm ar spiedienu tajos no 20 mbar līdz 3 bar.

Jelgavas novadā atrodas arī šādas gāzes reducēšanas stacijas:

- Jelgava 1 (Platones pag. “Propāni”) atzara garums 3,87 km, diametrs 150 mm
- Jelgava 2 (Cenu pag. “Liesmas”) atzara garums 7,53 km, diametrs 150 mm
- Kalnciems (Valgundes pag. “Blāzmas”) atzara garums 0,576 km, diametrs 150 mm
- Atzars uz GRS Sloka caur Ozolniekiem 7,65 km garumā, diametrs 150 mm

21. Attēls Latvijas dabasgāzes sadales infrastruktūra [gaso.lv]

Avārija maģistrālajos gāzes vados var izpausties, kā gāzes vada pārrāvums pa diametru vai neliela apjoma noplūdes (līdz 5cm diametrā) materiālu korozijas vai slēpto defektu rezultātā.

Avārijas rezultātā iespējami sekojoši apdraudējumu veidi:

- atmosfēras piesārņojums (dabas gāzes noplūde bez aizdegšanās);
- siltumstarojuma iedarbība (strūklas ugunsgrēka gadījumā).

Avāriju seku iedarbības izplatības zonas

Gāzes vada pārrāvuma gadījumā (noplūde pa cauruļvada diametru) noplūde tiks konstatēta 1 min laikā (centrālās dispečeru pults operators pēc spiediena krituma) un reakcijas laiks bojātā posma atslēgšanai ar tālvadību – līdz 15 min. Kopējais dabas gāzes izplūdes laiks līdz 90 min. (izplūdes laiks atkarīgs no cauruļvada garuma atslēgtajā posmā).

Neliela apjoma noplūdes gadījumā, noplūdes konstatēšanas un bojātā posma identifikācijas laiks var būt līdz 90 minūtēm, kas saistīts ar to, ka:

- nav novērojams straujš spiediena kritums sistēmā;
- gāzes zudums var tikt konstatēts pēc uzskaites mezglu rādījumiem sistēmas ieejā (mērīšanas mezgls – Korneti) un izejā (uzskaite GRS un IPGK);
- nav iedzīvotāju sniegtās informācijas (konstatē orgonoleptiski).

Reakcijas laiks bojātā posma atslēgšanai ar tālvadību – līdz 15 min.

Strūklas ugunsgrēka radītā siltumstarojuma iedarbības attālumi 500mm un 150mm cauruļvada pārrāvuma gadījumā doti 14. tabulā. Visplašākā siltumstarojuma iedarbība sagaidāma vertikālas strūklas ugunsgrēka gadījumā, līdz ar ko aprēķinos sniegti rezultāti vertikālas strūklas ugunsgrēka modelēšanas gadījumam.

Strūklas ugunsgrēka iedarbības izplatība maģistrālā gāzes vadapārrāvuma un aizdegšanās gadījumā

Avārijas veids	Siltumstarojuma izplatība no avārijas epicentra [m] (V=1m/s)		
	Liesmas garums [m]	5 kW/m ² [m]	10 kW/m ² [m]
Maģistrālā cauruļvada pārrāvums (500 mm)	239	305	178
Gāzesvada atzara pārrāvums (150 mm)	70	97	60

* Aprēķinos pieņemts, ka spiediens produktam noplūstot cauruļvados ar D 500 ir 30 bāri, bet cauruļvados ar D 150 ir 20 bāri (tas saistīts ar spiediena kritumu cauruļvadā apjomīgas avārijas gadījumā).

Gāzes reducēšanas stacijās apjomīgākā avāriju izplatība sagaidāma gāzes pievada cauruļvada pārrāvuma gadījumā. Avārijas GRS iekštelpās un izejas cauruļvadā būs ar mazāku seku izplatību, jo spiediens aiz GRS ir samazināts, kā arī iekštelpā noplūdušī gāze neizplatās tālu no avārijas vietas.

Atbilstoši AS „Latvijas Gāze” gāzes transporta riska novērtējumā [20] sniegtajai informācijai, gāzes vada pārrāvuma gadījumā GRS ieejā vai izejā (noplūde pa cauruļvada diametru) noplūde tiks konstatēta 1 min. laikā centrālajā dispečeru pulītī pēc spiediena krituma vai uz vietas GRS orgonoleptiski. Reakcijas laiks bojātā posma atslēgšanai, gan ar tālvadību, gan GRS esošajam personālam – līdz 15 min.

Neliela apjoma noplūdes gadījuma GRS telpā konstatēšanas laiks var būt līdz 15 min., nostrādājot gāzes koncentrāciju detektoram vai pamanot noplūdi orgonoleptiski.

Neliela apjoma noplūdes gadījumu GRS ieejā un izejā, GRS kurās neatrodas apkalpojošais personāls, konstatēšanas un bojātās vietas identifikācijas laiks var būt līdz 90 min., kas saistīts ar to, ka:

- nav novērojams straujš spiediena kritums sistēmā;
- gāzes zudums var tikt konstatēts pēc uzskaites mezglu rādījumiem sistēmas ieejā (mērīšanas mezgls – Korneti) un izejā (uzskaite GRS un IPGK);
- nav iedzīvotāju sniegtās informācijas (konstatē orgonoleptiski).

GRS kurās atrodas apkalpojošais personāls, GRS ieejā un izejā notikušas nelielas noplūdeskonstatēšanas un bojātās vietas identifikācijas laiks var būt līdz 15 min.

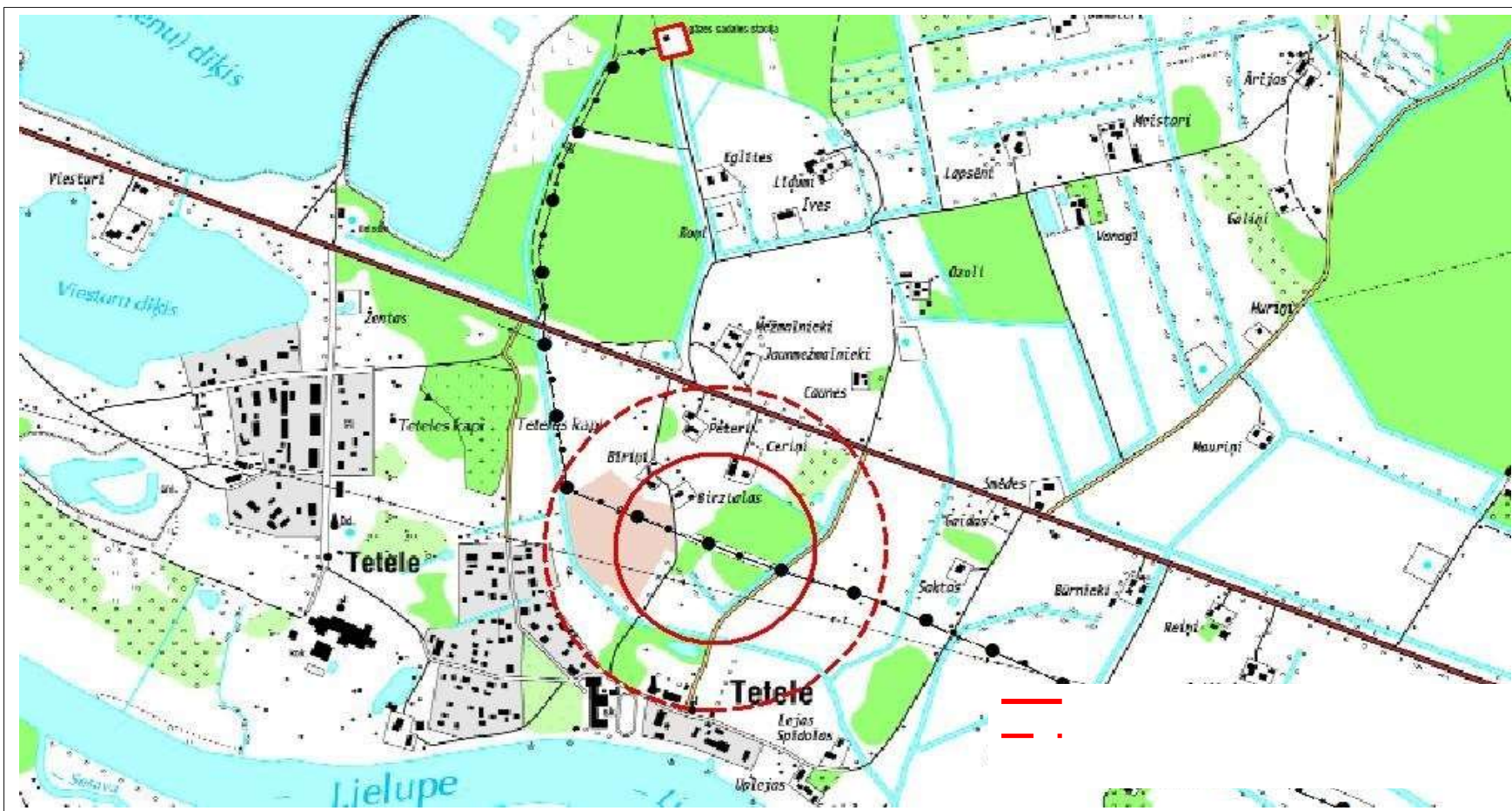
Reakcijas laiks bojātā posma atslēgšanai – līdz 15 min.

Potenciālā siltumstarojuma izplatības zona cauruļvada pārrāvuma gadījumam vizuāli attēlota

22.attēlā. Attēlotā avārijas vieta ir izvēlēta patvaļīgi un raksturo vienas avārijas gadījumā sagaidāmo iedarbības izplatību. Šāda apjoma avārijas potenciāli var notikt jebkurā vietā uz maģistrālā gāzes vada.

Iespējamās bīstamības koridors ap maģistrālajiem gāzes vadiem Jelgavas un Ozolnieku teritorijās iezīmēts attēlā 22.attēlā.

Pēc VUGD rekomendācijās valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” (2018. gada aprīlis) nav minēts, ka Jelgavas novadā būtu notikusi maģistrālo cauruļvadu avārijas, tieši gāzes maģistrālajos vados, līdz ar to risks uzskatāms par **maznozīmīgu ar zemu varbūtību**.

22.attēls. Gāzes strūklas ugunsgrēka radītā siltumstarojuma iedarbības izplatības zona.

10 kW/m² siltumstarojuma izplatības zona
 5 kW/m² siltumstarojuma izplatības zona

3.1.13. Radioaktīvo vielu avārija objektā

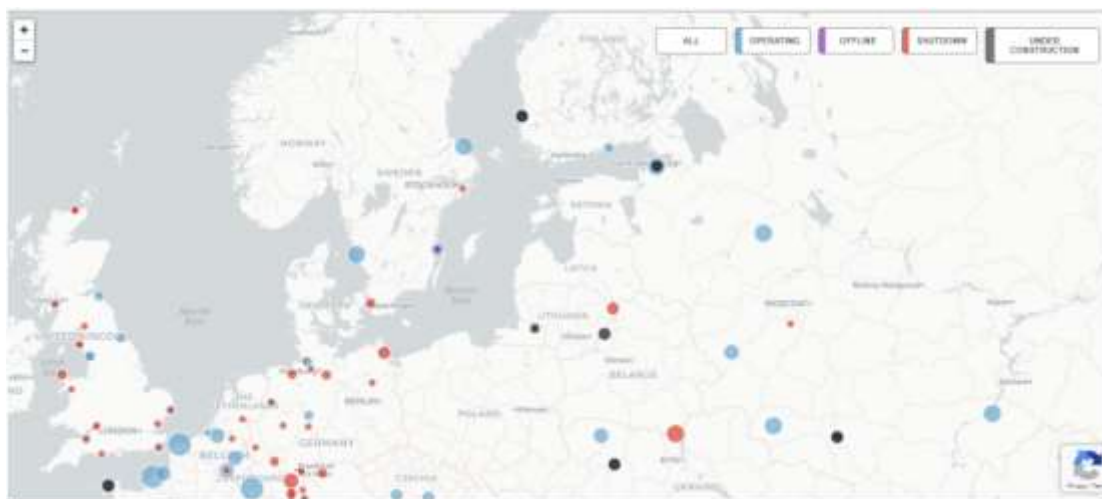
Radiācijas avārija ir gadījums, kas saistīts ar jonizējošā starojuma avotu un kura izraisītās sekas rada noteikto jonizējošā starojuma dozas limitu pārsniegšanu un kaitējumu vai kaitējuma draudus.

Radiācijas avārijas cēlonis var būt saistīts ar ugunsgrēku, terora aktu, diversiju un radiācijas drošības normu neievērošanas, veicot darbības ar jonizējoša starojuma avotu. Ārējais radiācijas avārijas cēlonis var būt kodolavārija pārrobežas kodolobjektā, kā rezultātā nepieciešama starptautiska sadarbība katastrofas pārvarēšanai.

Radiācijas avārijas sekas var izpausties kā apdraudējums cilvēka veselībai un dzīvībai, vides piesārņojums, pārtikas un dzeramā ūdens piesārņojums vai īpašuma bojājums vai zaudējums (piesārņojuma gadījumā). Svarīgākais radiācijas avāriju situācijās ir institūciju koordinēta sadarbība un spēja operatīvi pieņemt lēmumus. Radiācijas avārijas gadījumā cilvēki var tikt ietekmēti psiholoģiski un iestāties arī panikas situācijās, kas ir viens no riska faktoriem.

Nepieciešamības gadījumā radiācijas avāriju seku apzināšanai, likvidēšanai ir iespēja piesaistīt citu valstu resursus, izmantojot Starptautiskās atomenerģijas aģentūras tīklu.

Radiācijas avārijas apdraudējums valstī tiek vērtēts kā zems risks ar nozīmīgām sekām.

23. attēls. Atomelektrostacijas Eiropā (pašlaik darbojas, slēgtas un tiek būvētas)
[<https://www.carbonbrief.org/mapped-the-worlds-nuclear-power-plants>]

Lai veiktu kontroli par iespējamo radiācijas noplūdi, izveidota Latvijas automātiskā gamma starojuma monitoringa un radiācijas negadījumu agrās brīdināšanas sistēma, kurā ietilpst 20 stacijas - Baldonē (2 stacijas), Balvos, Daugavpilī (2 stacijas), Demenē, Silenē, Medumos, Jūrmalā, Jelgavas teritorijā, Liepājā, Madonā, Rēzeknē, Rucavā, Salacgrīvā, Salaspilī, Talsos, Valmierā, Rīgā un Ventspilī. Minētās stacijas kontrolē valsts teritoriju un to skaits uzskatāms par pietiekamu. Lai kontrolētu iedzīvotāju saņemtās apstarojuma dozas, atbilstoši normatīvajiem aktiem par aizsardzību no jonizējošā starojuma, noris regulārs vides radiācijas monitoringa un pārtikas kontrole. Monitoringa datus apkopo Radiācijas drošības centrs.

Zemāk 15.tabulā redzamas atomelektrostacijas, kas darbojas vistuvāk valsts robežām.

Atomelektrostacijas, kas darbojas līdz 300, 500 un 1000 km rādiusā no valsts robežas [Valsts civilās aizsardzības plāns]

Nr. p.k.	AES nosaukums	Attālums no Latvijas robežas	Reaktoru skaits un tips	Kopējā elektriskā jauda (MW)
1	2	3	4	5
Līdz 300 km				
1.	Loviisas AES - Somija	265	2-PWR	1040
2.	Ļeņingradas AES - Krievija	275	4-LWGR	4000
3.	Oskarshammas AES - Zviedrija	280	3-BWR	2603
4.	Smoļenskas AES - Krievija	300	3-LWGR	3000
Līdz 500 km				
5.	Forsmarkas AES - Zviedrija	310	3-BWR	3392
6.	Olkiluoto AES - Somija	330	2-BWR	1820
7.	Kaļiņinas AES - Krievija	475	4-PWR	4000
8.	Ringhalsas AES - Zviedrija	500	3-PWR 1-BWR	3864
Līdz 1000 km				
9.	Rovnas AES - Ukraina	535	4-PWR	2835
10.	Hmeļņickas AES - Ukraina	700	2-PWR	2000
11.	Kurskas AES - Krievija	710	4-LWGR	4000
12.	Brokdorfā AES - Vācija	790	1-PWR	1480
13.	Dukovani AES - Čehija	850	4-PWR	2000
14.	Bohunicas AES - Slovākija	880	2-PWR	1010
15.	Grondes AES - Vācija	880	1-PWR	1430
16.	Novovoronežas AES - Krievija	890	3-PWR	1834
17.	Dienvidukrainas AES - Ukraina	920	3-PWR	3000
18.	Temelinas AES - Čehija	920	2-PWR	2112
19.	Mohovces AES - Slovākija	930	2-PWR	940
20.	Emslandes AES - Vācija	980	1-PWR	1406
21.	Grafenreinfeldas AES - Vācija	990	1-PWR	1345

**Līdz 500 km rādiusā no valsts robežas esošās demontāžai nodotās
atomelektrostacijas**

Nr. p.k.	AES nosaukums	Attālums no Latvijas robežas	Reaktoru skaits un tips
1	2	3	4
1.	Ignalinas AES - Lietuva	8	2-LWGR
2.	Barsebaka-2 - Zviedrija	500	2-BWR

Līdz 1000 km rādiusā no valsts robežas plānotās atomelektrostacijas

Nr. p.k.	AES nosaukums	Attālums no Latvijas robežas	Reaktoru skaits un tips	Kopējā jauda (MW)
1	2	3	4	5
1.	Visaginas AES	15	2-VVER	2400
2.	Baltijas AES	150	2-VVER	2400
3.	Ļeņingradas-2 AES	275	2-PWR	2170
4.	Novovoronežas-2 AES	890	2-PWR	2228
5.	Baltkrievijas AES	110	2-VVER	2400"

Uzskaitītie valsts nozīmes jonizējošā starojuma objekti ugunsgrēka, terora akta, diversijas un radiācijas drošības normu neievērošanas rezultātā var radīt apdraudējumu objekta darbiniekiem un piesārņojumu objekta teritorijā un ārpus tās. Ignalinas AES atrodas aptuveni 210 km attāluma no Jelgavas novada centra un tā uzskatāma par tuvāko AES, kas beigusi savu darbību. Pēc Baltkrievijas AES palaišanas tā kļūs par tuvāko darbojošos AES un atradīsies aptuveni 257 km attālumā no Jelgavas novada centra.

Par rīcību radiācijas avāriju gadījumos atbild Valsts vides dienesta Radiācijas drošības centrs (turpmāk tekstā – VVD RDC). Inspekcijas nodaļas Operatīvās brīdināšanas grupa (turpmāk tekstā – OBG) nodrošina kodolnegadījumu izziņošanas 24 stundu operatīvo gatavību, veic sakaru punkta funkcijas saskaņā ar Konvenciju par kodolnegadījumu operatīvu izziņošanu un ES ECURIE sistēmu. Sektors nodrošina iespēju jebkurā diennakts stundā saņemt konsultācijas radiācijas drošības jautājumos un vajadzības gadījumos organizē RDC operatīvās reaģēšanas vienības izsaukšanu. OBG galvenais uzdevums ir nodrošināt nepārtrauktu sekošanu radiācijas drošībai valstī, kā arī ar to saistītiem notikumiem ārvalstīs. Ar to saistīti trīs galvenie darbības virzieni:

- nepārtraukti nodrošināt iekšzemes un starptautiskā kontaktpunkta funkcijas,
- uzturēt un sekot radiācijas monitoringa un agrās brīdināšanas sistēmai,
- kontrolēt radioaktīvo kravu kustību valstī un uz ES ārējām robežām.

Radioaktīvo vielu avārijas Jelgavas novadā saistītas tikai ar pārrobežu ietekmi, kuru gadījumā tas ietekmētu visu Latvijas valsti. Radioaktīvo vielu pārvadāšanas avārijas uzskatāmas par nebūtiskām.

Atbilstoši VVD Jonizējoša Starojuma Avotu (turpmāk tekstā – JSA) licences/reģistrācijas apliecības reģistram, Jelgavas novadā atrodamas šādas JSA iekārtas:

Nr. p. k.	Uzņēmums	Adrese	Jonizējošā starojuma avots	Licences/ Registrācijas apliecības Nr.	Derīguma termiņš
Zobārstniecība					
	IVETAS ŪDRES ĀRSTA PRAKSE ZOBĀRSTNIECĪBĀ	Dārza iela 5, Eleja, Jelgavas novads, LV-3023		RD13JL0189	18.09.2023
	IVETAS ŪDRES ĀRSTA PRAKSE ZOBĀRSTNIECĪBĀ	Dārza iela 5, Eleja, Jelgavas novads, LV-3023	2 intraorālās zobārstniecības rentģeniekārtas	RD13JL0189 (ar grozījumiem) + RD16VL0043	18.09.2023
	INGA SALKAZANOVA	Upeskrasti, Staļģene, Jaunsvirlaukas pagasts, Jelgavas novads, LV-3031		RD13JL0031	13.02.2023
	INGA SALKAZANOVA	Lielupes iela 5, Staļģene, Jaunsvirlaukas pagasts, Jelgavas novads, LV-3031		RD13JL0031 (ar grozījumiem) + RD15VL0164	13.02.2023
Veterinārmedicīna					
	Ogres rajona individuālais lauku amatnieka uzņēmums "JURA TOLPEŽŅIKOVA VETERINĀRA AMBULANCE"	LR teritorijā; glabāšana: "Induļi", Valgunde, Valgundes pagasts, Jelgavas novads, LV-	pārnēsājamā veterinārmedicīnas rentģeniekārta	RD14JL0245	12.10.2024

Radioaktīvo vielu avārijas uzskatāmas par **vidēju risku ar zemu varbūtību**.

3.1.14. Bioloģisko vielu negadījumi

Bioloģisko vielu negadījumi - negadījumi, kurus rada tā saucamie "bioloģiskie aģenti." Ir zināmi vairāk nekā 200 dažādu bioloģisko aģentu, kas var izraisīt infekcijas slimības, alerģijas un saindēšanos. Bioloģiskās vielas ir bioloģiskie aģenti - mikroorganismi (vienas šūnas vai bezšūnu organismi, kas spēj vairoties vai pārnest ģenētisko materiālu), arī ģenētiski pārveidoti mikroorganismi, šūnu kultūras (laboratorijas apstākļos izaudzētas šūnas) un cilvēka endoparazīti, kuri var būt infekcijas slimību izraisītāji vai kuri var izraisīt invāziju, alerģiju vai saindēšanos, vai kuru dēļ cilvēks var kļūt par slimības izraisītāja nēsātāju.

Bioloģisko vielu negadījumu iestāšanās gadījumā var tikt skarts liels skaits cilvēku, kas var būtiski ietekmēt kopējo valsts saimniecisko darbību un ekonomiku, rada pārrobežu izplatīšanās risku sakarā ar infekciozo materiālu nelegālu pārvadāšanu

un inficēto/kontaminēto personu pārvietošanos. Bioloģisko vielu (aģentu) izplatība var notikt netīši (piemēram, incidenta rezultātā laboratorijā vai pārvadājot infekcijas slimību izraisītājus starp laboratorijām) un tīši, jo bioloģiskie aģenti ir izvēles ieroči. Bioterrorisma iespējamība Latvijā nav liela.

2002. gada 21. maija MK noteikumos Nr.189 “Darba aizsardzības prasības, saskaroties ar bioloģiskajām vielām” sniegta bioloģisko aģentu klasifikācija. Smags akūts respiratorā sindroma koronavīruss 2 (SARS-CoV-2) jeb Covid-19 tiek klasificēts kā bioloģiskais aģents. Kopumā pasaulē līdz 2021. gada 28. maijam bija apstiprināti vairāk nekā 169 miljoni inficēšanās gadījumu ar SARS-CoV-2.

Kaut gan bioterrorisma iespējamība Latvijā nav liela, tomēr bioloģiskā aģenta tīšai izmantošanai var būt graujoša ietekme uz sabiedrisko dzīvi. Bioloģiskā terorisma uzbrukumi ir visneizvēlīgākie un nāvējošākie, tie izraisa lielu cietušo skaitu un tie rada ievērojamas sociāli ekonomiskās sekas, rada pārrobežu izplatīšanās risku sakarā ar infekciozo materiālu nelegālu pārvadāšanu un inficēto/kontaminēto personu pārvietošanos. Visticamāk, ka bioloģiskie aģenti noziedzīgā nolūkā varētu tikt izmantoti slēptā veidā. Šādos gadījumos incidenta sākumā nekas neliecina par uzbrukumu, bioloģiskais aģents tiek izplatīts ar tādu ierīci vai metodi, kas neļauj šo izplatīšanu pamanīt, cilvēki nezina par to, ka ir eksponēti, slimības pazīmes parādās vēlāk – pēc inkubācijas perioda. Šādus incidentus var atklāt veselības aprūpes darbinieki, sniedzot medicīnisko palīdzību saslimušajiem un Slimību profilakses un kontroles centra (turpmāk tekstā – SPKC) epidemiologi, veicot epidemioloģisko uzraudzību.

Pazīstamākās bioloģiskās vielas ir Sibīrijas mēris, bakas, Ebola vīruss, botulisms, mēris. Sibīrijas mēris – bakteriālas sporas, kas izturīgas pret vides ietekmi. Sibīrijas mēris nav lipīgs, bet var izraisīt letālu iznākumu, ja tiek ieelpots liels daudzums sporu. Bakas – ļoti lipīgs vīruss, kas var izraisīt letālu iznākumu. Vīruss viegli izplatās pa gaisu. Ebola vīruss – ļoti letālas iedarbības hemotoloģisks drudzis, kas rada apjomīgu asiņošanu no ķermeņa atverēm. Botulisms – viens no visnāvējošākajiem bakteriālajiem toksīniem. Botulisms var radīt elpošanas ceļu traucējumus, paralīzi. Mēris – ļoti lipīga baktērija, kas var izraisīt letālu pneimoniju.

Pēc SPKC datiem¹³, Zemgales reģionā 2017. gadā fiksēti 1230 infekcijas slimību gadījumi, 2018. gadā 1046 infekcijas slimību gadījumi, bet 2019. gadā 1305 infekcijas slimību gadījumi. 2020. gada datus nav atsevišķi izdalīta Zemgale, bet kopumā valstī bijušas 5849 infekcijas slimības. Vidēji no 2015. – 2019. gadam (ikgadēji) Latvijā fiksēti 13348,6 infekcijas slimību gadījumi. Norādītā informācija ir par visu Zemgales reģionu kopumā un nav pieejama atsevišķa informācija par Jelgavas novadu. Ikgadēji redzams, ka lielāko skaitu infekcijas slimības sastāda vīrusa zarnu infekcijas, no kura vislielākais skaits ir rotavīrusu enterīts. Pie infekcijas slimībām pieskaitāmi: adenovīrusi, A hepatīts, anogēnītālās herpes, B hepatīts, C hepatīts, difterija, gonoreja, hlamidioze¹⁴ u.c. Infekcijas gadījumā jāievēro higiēnas prasības un jāgriežas pēc medicīniskās palīdzības. Infekcijas slimību uzliesmojuma gadījumā izvairīties no publiskām vietām, sekot līdzī informācijai publiskajos sakaru tīklos un ievērot operatīvo dienestu norādījumus.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, bioloģisko vielu negadījumi Jelgavas novadā nav fiksēti. Bioloģisko vielu negadījumi var būt kā sekundāri cēloņi plūdu gadījumā. Piemēram,

¹³Epidemioloģijas biļeteni. Pieejams: <https://www.spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/infekcijas-slimibas/epidemioloģijas-bileteni1> [skatīts 28.05.2021.]

¹⁴ MK noteikumi Nr.189-21.05.2002. “Darba aizsardzības prasības, saskaroties ar bioloģiskajām vielām”

plūdu gadījumā nepārtikā izmantojamais virszemes ūdens vai pārplūšanas rezultātā saimnieciskās kanalizācijas ūdeņi var nokļūt saskarē ar dzeramo ūdeni vai pārtiku, izsaucot saindēšanos iedzīvotājiem, kas uzturā lietojoši šo kontaminēto pārtiku.

Ir izstrādāta Ministru kabineta instrukcija Nr.12 “Instrukcija par atbildīgo institūciju rīcību nezināmas izcelsmes vielas vai priekšmeta atrašanas gadījumā, ja ir aizdomas, ka tas satur sprādzienbīstamas, radioaktīvas, bīstamas ķīmiskas vai bioloģiskas vielas, kā arī ja konstatētas terora akta pazīmes”. Primārā rīcība ir sazināšanās ar glābšanas dienestiem (policija, VUGD), ierobežot vielas izplatību telpā, palikšanu telpā un citu kolēģu brīdināšanu par netuvošanos. Bioloģisko vielu negadījums uzskatāms par **nozīmīgu risku ar vidēju varbūtību**.

3.1.15. Ugunsgrēki būvēs

Ugunsgrēks ir nekontrolējama uguns izplatīšanās, kuras rezultātā var būt negatīvi ietekmēta cilvēku un citu dzīvo organismu veselība un dzīvība, kā arī ugunsgrēks var nodarīt kaitējumu videi un zaudējumus īpašumam. Ugunsgrēka būtiskie cēloņi ir neuzmanīga rīcība ar uguni vai atklātu liesmu, elektroierīču, elektroiekārtu bojājumi vai ekspluatācijas noteikumu neievērošana, ugunsdrošības noteikumu neievērošana, ekspluatējot un ierīkojot apkures iekārtas, neatbilstoši veikti būvdarbi, tīša vai ļaunprātīga dedzināšana un nesakoptie īpašumi (piemēram, kūlas ugunsgrēki). Ugunsgrēka izraisīto seku apjoms ir atkarīgs no vairākiem faktoriem, kur būtiskākie seku mazināšanas nosacījumi ir reaģēšanas laiks un atbilstoša rīcība. Ugunsgrēka izraisītās sekas var palielināties, ņemot vērā pirmo reaģētāju tehnisku un cilvēku resursu trūkumu.

VUGD ierašanās laiku notikuma vietā reglamentē 2016. gada 17. maija MK noteikumi Nr. 297 “Kārtība, kādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests veic un vada ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbus” 5. un 6. punkts, kas nosaka, ka VUGD apakšvienības izbrauc no daļas vai posteņa garāžas 90 sekunžu (1,5 min) laikā pēc nosūtīšanas uz notikuma vietu un republikas pilsētā, pilsētā un ciemā, kur atrodas VUGD daļa vai postenis, ierodas 8 minūšu laikā, savukārt, pilsētā, ciemā, novada un pagasta teritorijā, kur neatrodas VUGD daļa vai postenis, ierodas 23 minūšu laikā.

17. tabula

VUGD posteņi Jelgavas novadā

Nr. p.k.	Postenis	Posteņa komandieris	Atrašanās vieta	Kontakti
1.	Zemgales reģiona brigāde, Jelgavas daļa	Daļas komandieris	Jelgava, Dobeles iela 16, LV-3001	+ 371 63037550
2.	Zemgales reģiona brigāde, Jelgavas daļas Elejas postenis	Daļas komandieris	Jelgavas nov., Elejas pag., Eleja, Bauskas iela 1, LV-3023	+371 63061101
3.	Zemgales reģiona brigāde, Jelgavas daļas Kalnciema postenis	Daļas komandieris	Jelgavas nov., Kalnciema pag., Kalnciems, Lielupes iela 1, LV-3016	+371 63069200

VUGD ugunsgrēku statistikas dati¹⁵

Nr. p.k.	Laika periods	Ugunsgrēku skaits		% no visiem Latvijā reģistrētajiem ugunsgrēkiem	Bojāgājušie cilvēki
		Latvijā			
1.	01.01.2021.-31.12.2021.	Latvijā	6717	100%	102
		Jelgavas novads	155	2,30%	5
2.	01.01.2022 – 31.05.2022	Latvijā	3858	100%	40
		Jelgavas novads	91		

Ugunsgrēka izraisīto seku apjoms ir atkarīgs no vairākiem faktoriem, kur būtiskākie seku mazināšanas nosacījumi ir reaģēšanas laiks un atbilstoša rīcība. Ugunsgrēku sekas atkarīgas no ēku tipa, kur šis ugunsgrēks notiek. Ēkās, kur apgrozās liels skaits cilvēku, vai ēkas lielā augstuma dēļ, var tikt traucēta ugunsgrēka dzēšana, kas noved pie lielākām ugunsgrēka sekām.

2022.gadā Ozolnieku pagastā notika paaugstinātas bīstamības ugunsgrēks automašīna servisa teritorijā.

Ugunsgrēks būvēs uzskatāms par **vidēju risku ar ļoti augstu varbūtību**.

3.1.16. Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs

Ostu un jūras hidrotehniskās būves ir hidrotehniskās un navigācijas būves jūrā, ostās, kuģu būves uzņēmumos un kuģojamās ūdenstecēs un ūdenstilpēs, kurās noteiktas speciālas prasības kuģošanai.

Jelgavas novads nerobežojas ar jūras piekrasti, tomēr novadā ir izveidota piestātnes. Kuģošana pa Lielupi šobrīd pamatā tiek organizēta atpūtai, nelieliem izbraucieniem. Atsevišķi, Driksas upes kreisajā krastā, izvietotas stāvvietas kuģošanas līdzekļu novietošanai, ja saņemta attiecīga atļauja. Lielupes upes daļas un Driksas upes izmantošanu regulē 2017. gada 19. maija Jelgavas novada domes saistošie noteikumi Nr.17-13 "Par Jelgavas pilsētas administratīvajā teritorijā ietilpstošās Lielupes upes daļas un Driksas upes izmantošanu". Saistošie noteikumi nosaka kārtību, kādā Jelgavas pilsētas administratīvajā teritorijā ietilpstošo Lielupes upes daļu un Driksas upi izmanto satiksmei kuģošanas līdzekļi, kurus lieto komercdarbības veikšanai, kā arī nosaka kuģošanas līdzekļu satiksmes kārtību publisku pasākumu norises laikā un aizliedz zemūdens niršanu ar akvalangiem upes akvatorijā. Nākotnes perspektīvā ir plāns izveidot ostas piestātni, pie kuras varēs pietautoties baržas tipa kuģi.

¹⁵ Statistika. Pieejams: <https://www.vugd.gov.lv/lv/statistika>

Pēc VUGD rekomendācijās valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” (2018. gada aprīlis) nav minēts, ka Jelgavas novadā ir negadījumi, kas saistīti ar ostu vai kuģošanu pa Lielupi. Ņemot vērā pašreizējo situāciju, ostu avārijas uzskatāmas par **maznozīmīgu risku ar ļoti zemu varbūtību**.

3.1.17. Dambju un citu hidrotehnisko būvju

Hidrotehnisko būvju avārija var rasties aizsprosta iekšējās erozijas vai slūžu avārijas dēļ. Veidojas triecienvilnis, kas lejpus aizsprostam, strauji plūstot un raujot sev līdzīgos kokus, krūmus, nenostiprinātus priekšmetus, nodara lielus postījumus. Turklāt pastiprināt to ietekmi var aizdambējumi pie tiltiem vai citās šaurās vietās. Aizsprosta avārijas ietekme vislielākā ir tūlīt aiz aizsprosta, posmā lejup pa upi, tālāk tā līdzinās plūdu gadījumā novērotajam.

Hidrotehnisko būvju pārrāvumi vai to nepareiza ekspluatācija ir uzskatāma par otro plūdu risku radītāju, jo var nebūt atkarīgi tikai no meteoroloģiskajiem apstākļiem, bet arī no tehniskā stāvokļa. Atbilstoši mazo hidroelektrostaciju (turpmāk tekstā – HES)

Jelgavas novadā darbojas četras mazās hidroelektrostācijas. Viena no tām ir reģionālas nozīmes paaugstinātas bīstamības objekts – Lielberķenes HES.

Apskatāmajā teritorijā ir liela hidrotehnisko būvju koncentrācija, kā arī četras hidroelektrostācijas, skat. 19. tabula.

19. tabula

Jelgavas novada HES

Upes nosaukums	HES nosaukums	Pagasta nosaukums	Īpašnieks/apsaimniekotājs	Atbildīgā persona
Platone, 36 km no ietekas Lielupē	Ziedlejas HES	Lieplatonas pagasts	Ivans Bergmanis, SIA NOVATORS	Līga Rozenbaha, 29469223 Rihards Salcevičs, 28685423 (pieskata)
Platone, 15 km no ietekas Lielupē	Viduskroģeru HES	Platonas pagasts	Ivans Bergmanis, SIA NOVATORS	Vladislavs Pogoželšis, 29254629
Svēte, 30 km noietekas Lielupē	Mūrmuižas dzirnavu HES	Vilces pagasts	SIA "VANKA" valdījumā, atbildīgā persona par hidrotehnisko būvju drošuma izpildi - Aldris Zalkovskis	Anda Duge, 29383060
Svēte, 43 km noietekas Lielupē	Lielberķenes HES	Vilces pagasts	Z/S "Berķenes dzirnavas" Operators J.Jonaitis	Anda Duge, 29383060

Mazās hidroelektrostācijas

Atbilstoši likumam par „Par hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošumu” noteiktas vairākas bīstamības klases:

- 1) A klase — būves, kuru avāriju rezultātā rodas draudi iedzīvotāju

dzīvībai un veselībai, tiek nodarīts būtisks zaudējums fizisko un juridisko personu īpašumam un būtisks kaitējums videi;

2) B klase — būves, kuru avāriju rezultātā nerodas draudi iedzīvotāju dzīvībai un veselībai, bet tiek nodarīts zaudējums fizisko un juridisko personu īpašumam un kaitējums videi;

3) C klase — būves, kuru avāriju rezultātā nerodas draudi iedzīvotāju dzīvībai un veselībai, bet zaudējums fizisko un juridisko personu īpašumam un kaitējums videi ir nenozīmīgs.

Atbilstoši likumam par „Par hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošumu” (2) HES hidrotehnisko būvju paredzēto drošuma klasi norāda projektēšanas uzdevumā, ko parakstapasūtītājs un projektētājs. Galīgo lēmumu par HES hidrotehniskās būves atbilstību projektēšanas uzdevumā minētajai drošuma klasei pieņem Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, pamatojoties uz skiču projekta stadijā izstrādātu apdraudējuma novērtējumu.

20.tabula

HES raksturojošie rādītāji

HES nosaukums	HES jauda	Drošuma klase	Ekspluatācijā
Ziedlejas HES	165 kW	C	1974.g.
ViduskroģeruHES	150 kW	C	1981.g.
Mūrmuižas dzirnavu HES	30 kW	C	19. gs. b., rekonstrukcija 1979.g.
LielberķenesHES	120 kW	B	20.gs. sāk.

Pēc VUGD rekomendācijās valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” (2018. gada aprīlis) minēts, ka Jelgavas novadā ir hidrotehnisko būvju pārplūšana notikusi 2012 gadā un tieši Auces poldera aizsargdambis.

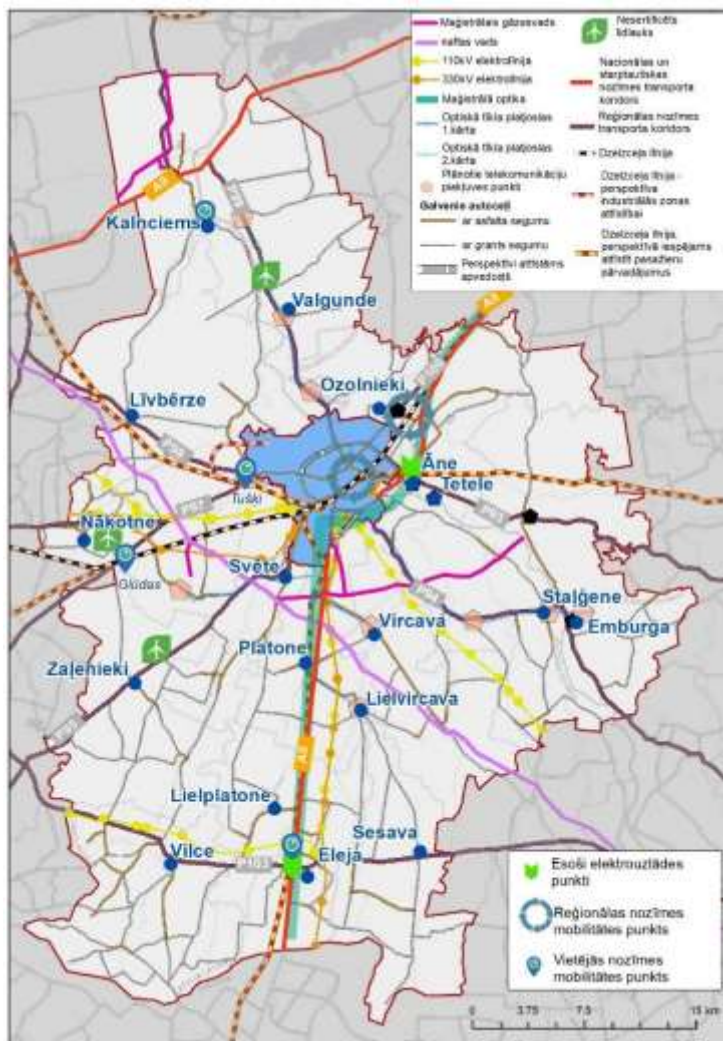
Hidrotehnisko būvju bojājumi uzskatāmi par **vidēju risku ar augstu varbūtību**

3.1.18. Sadales elektrotīklu bojājumi un pārvades elektrotīklu bojājumi

Elektroenerģijas patērētājiem, iedzīvotājiem un saimnieciskās darbības veicējiem elektroapgādi no elektroenerģijas ražotājiem nodrošina elektrotīklu infrastruktūra. Elektrotīklu sadali Latvijā nodrošina akciju sabiedrība "Sadales tīkli", kas no augstsprieguma (330–110 kV) pārvades līnijām sadala vidsprieguma līnijas (6–20 kV) un zemsprieguma līnijas (0,23–1,00 kV), sniedzot elektroenerģijas piegādes pakalpojumu vairāk nekā 1,1 miljons elektroenerģijas sadales sistēmas lietotāju objektiem, ar savu pakalpojumu aptverot 99 % Latvijas teritorijas.

Sadales elektrotīkla kopgarums ir aptuveni 94 000 km, no kuriem aptuveni 45 tūkstoši jeb 48% ir izbūvēti kailvadu gaisvadu līniju veidā, kas pakļautas tiešai laika apstākļu ietekmei.

24. Attēls Jelgavas novada inženierinfrastruktūra [Jelgavas valstspilsētas un Jelgavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.-2034.]

25. attēls. Esošās 330 kV augstsprieguma līnijas Latvijā [AS “Augstsprieguma tīkli”]

Lai samazinātu sadales elektrotīkla bojājumu riska iestāšanos, tiek veikta gan elektrotīkla pakāpeniska pārbūve, gan regulāri elektroietaišu uzturēšanas pasākumi. No 2011. gada līdz 2018. gadam kailvadu elektrolīniju īpatsvars kopējā sadales elektrotīkla kopgarumā ir samazināts par 16 % (no 64 % 2011. gadā līdz 48 % 2018. gadā), elektrotīklu pārbūvē izmantojot tādus tehniskos risinājumus kā kabeļlīniju, izolēto vadu, gaisvadu piekarkabeļu izbūve, kas būtiski samazina elektrotīkla atkarību no laika apstākļu ietekmes.

Būtiski elektrotīklu bojājumi var atstāt negatīvu ietekmi uz iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošināšanu – elektroapgādi, kas var radīt kaskādes veida reakciju uz citu pamatvajadzību nodrošināšanu – ūdensapgādi, siltumapgādi, sakaru nodrošinājumu, drošību un veselības aprūpi u.c. Ilgstošu elektroapgādes pārtrūkumu gadījumā tiek ietekmēti ražošanas objekti, komunālie uzņēmumi, publisko elektronisko sakaru tīkli, radio un televīzijas pakalpojumi, kas rezultējas ar būtiskiem zaudējumiem tautsaimniecībai un rada draudus valsts iedzīvotāju labklājībai un veselībai, kā arī var izsaukt haosu un marodierismu.

Elektrotīklu bojājumi apdraud ražojošo objektu, komunālo uzņēmumu, publisko elektronisko sakaru tīklu normālu darbību, radio un televīzijas pakalpojumu apraidi un raidīšanu, kā rezultātā tiek ierobežotas iedzīvotāju informēšanas iespējas. Elektrotīklu bojājumus var izsaukt vadu apledojušs, vēja brāzmās nogāzto koku uzkrāšanās uz elektropārvades līnijām, bojājumi transformatoru apakšstacijās, terora akti u.c.

Sakarus Jelgavas novadā nodrošina vairāki sakaru operatori (Tele 2, BITE, LMT, Telia Latvija). Optisko internetu Jelgavas novadā piedāvā pieci provaideri: Lattelecom, Baltcom, Izzi, Aldem un Ilva. Jelgavas pilsētā STORMIX 2016 civilās aizsardzības mācību ietvaros ir imitētas un izspēlētas situācijas, kad pārtrūkst

pakalpojumi ar 112 un 113 dienestiem, kā arī elektrības pārrāvumu (*blackout*) scenāriji. Pēc STORMIX 2016 mācībām secināts, ka Jelgavas novadā nepieciešams izbūvēt ģeneratoru pieslēguma vietas un nodrošināt ar ģeneratoriem mazāk aizsargāto sociālo grupu objektus (sociālie aprūpes punkti, pansionāti, bērnunami, internātskolas), valsts iestādes un organizācijas, pašvaldību un pašvaldības noteiktās iedzīvotāju pagaidu izmitināšanas vietas evakuācijas gadījumā. Tāpat nepieciešams atjaunot analogo telefonu līniju darbību starp lokālajiem kritiskās infrastruktūras īpašniekiem vai tiesiskajiem valdītājiem. Pēc mācībām Jelgavas novadā ir ņēmusi vērā identificētās problēmu vietas (ģeneratori). Veikts pieejamo ģeneratoru apkopojums Jelgavas novadā (pašvaldības kapitālsabiedrības un privāti uzņēmumi). Ģeneratoru saraksts pievienots pielikumā.

Pēc VUGD rekomendācijās valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” (2018. gada aprīlis) minēts, ka Jelgavas novadā elektroapgādes piegādes traucējumi notikuši 2014 gadā vētras Bille laikā.

Sadales elektrotīklu bojājumi un pārvades elektrotīklu bojājumi uzskatāmi par vidēju **risku ar augstu varbūtību**.

3.1.19. Būvju sabrukums

Ēku un būvju sabrukšanu var izraisīt dažādi faktori, sākot no dabas katastrofām līdz antropogēnai darbībai:

- sprādziens ;
- dabas katastrofas, piemēram, ļoti stipra vētra (ir fiksēti bojājumi mājām koku lūšanas rezultātā), plūdi, zemestrīce,
- būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu neievērošana, piemēram, neatbilstoša būvmateriālu kvalitāte, nepareizs inženiertehniskais risinājums, nelikumīga būvniecība utt.,
- būvju, ēku vai būvkonstrukciju tehniskais nolietojums (netiek veikta pienācīga apsaimniekošana),
- terora akts, ļaunprātīga rīcība,
- citi faktori, kas var ietekmēt būvju un ēku nestspēju un noturību, piemēram, ugunsgrēks, citu būvdarbu veikšana blakus ēkai vai būvei, apjomīgu priekšmetu ietriekšanās ēkā vai būvē, bīstamo ķīmisko vielu iedarbība, avārija maģistrālajos vai sadales ūdens apgādes cauruļvados, karš vai militārs iebrukums utt.

Dabas katastrofu izraisīto ēku sabrukšanu ir ļoti grūti prognozēt, jo tas ir atkarīgs no katastrofas apjoma un intensitātes. Antropogēno darbību izraisītu ēku sabrukšanu ir vieglāk prognozēt, jo tas saistīts ar ēku atrašanos bīstamu objektu tuvumā (DUS, GUS u.c. par bīstamiem uzskatāmi objekti). Zonas, kurās iespējami ēku bojājumi un/vai sabrukšana, skatīt nodaļās pie bīstamo vielu noplūdēm.

Ēku un būvju sabrukšanas rezultātā var tikt nodarīts kaitējums cilvēku veselībai un dzīvībai, nodarīti materiālie zaudējumi, kaitējums videi, var tikt bojātas inženierkomunikācijas (gāzes apgāde, elektroapgāde, siltumapgāde, ūdens apgāde). Vienlaikus šāds notikums var izraisīt plašu sabiedrisko rezonansi, kas var pārtapt sabiedriskās nekārtībās.

Jelgavas novadā būvniecību uzrauga: Jelgavas novada būvvalde. Būvniecības valsts kontroles birojs (turpmāk tekstā – BVKB) nodrošina būvju pieņemšanu ekspluatācijā:

- ja tā ir publiska būve, kurā vienlaicīgi var uzturēties vairāk par 100 cilvēkiem,
- būvei piemērojams ietekmes uz vidi novērtējums,

- būvniecības iesniedzējs ir pašvaldība un būvdarbu līgumcena ir 1,5 miljoni EUR vai lielāka.

BVKB veic būvdarbu valsts kontroli un būvju ekspluatācijas uzraudzību, organizē ekspertīzes un piešķir patstāvīgās prakses tiesības, kā arī veic patstāvīgās prakses uzraudzību. BVKB būvniecības informācijas sistēmā¹⁶ redzama informācija par būvdarbu pārbaudi Jelgavas novadā. Ekspluatācijas kontrolē fiksētais tiek norādīts atzinumā, kurā tiek sniegts būvinspektora vērtējums par ēkas būtiskajām prasībām: ēkas mehāniskā stiprība un stabilitāte, lietošanas drošība un vides pieejamība un patvaļīga būvniecība.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, Jelgavas novadā nav konstatēti būvju sabrukumi. Būvju sabrukums uzskatāms par **nozīmīgu risku ar vidēju varbūtību**.

3.1.20. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešanas uz sēkļa, kuģu sadursme

Notiekot liela apjoma bīstamo ķīmisko vielu noplūdei jūrā vai Latvijas piekrastes tiešā tuvumā, kuru neizdodas efektīvi likvidēt, paredzami būtiski zaudējumi jūras vides resursiem, zvejniecības nozarei, tūrisma nozarei, sabiedrības interesēm (piemēram, zvejošanas aizliegums, pludmales slēgšana u.tml.).

Jelgavas novads neatrodas pie Baltijas jūras un tai nav osta, kas var apkalpot lielos kravu pārvadāšanas kuģus vai pasažieru kuģus. Ir izveidota jahtu piestātne, kas nodrošina kuģošanas iespējas pa Lielupi. Nākotnes perspektīvā iespējams tiks veidota osta, kas pa Lielupi spēs pieņemt baržas tipa kuģus, kuri pārvadās dažādas kravas, iespējams arī bīstamās.

Pēc VUGD rekomendācijās valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” (2018. gada aprīlis) minēts, ka Jelgavas novadā 2016.gada februārī Driksas upes un Lielupē ir noticis piesārņojums ar naftas produktiem. negadījums ūdenī ar bīstamo vielu noplūdi., kā arī 2017.gada jūlijā Lielupes piesārņojums ar naftas produktiem no laivas.

Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu sadursme un pasažieru kuģa katastrofa uzskatāms par **maznozīmīgu risku ar zemu varbūtību**.

3.1.21. Autotransporta avārija

Autotransporta avārija – negadījums, kurā iesaistīts vismaz viens transportlīdzeklis un kā rezultātā ir liels cietušo vai bojā gājušo skaits, kā arī nodarīti būtiski zaudējumi fiziskās vai juridiskās personas mantai vai videi.

Autotransporta avārija var notikt dažādu iemeslu dēļ piemēram, autotransporta sadursme, autotransporta tehniskais stāvoklis, dabas vai tehnogēnas katastrofas ietekme, ļaunprātīgā rīcība vai terora akts, cilvēciskā faktora radītā kļūda.

Autotransporta avārija var izraisīt cilvēku bojāeju, bīstamo vielu noplūdi, ugunsgrēku, sprādzienu, būvju bojājumus, ceļu satiksmes apgrūtinājumus, tajā skatā sastrēgumus un noteiktu ceļu posmu slēgšanu.

- A8 Rīga – Jelgava – Latvijas – Lietuvas robeža (Meitene) Jelgavā, Jelgavas novada Cenu, Jaunsvirlaukas, Platones, Lielplatones un Elejas pagastos;
- A9 Rīga – Skulte- Liepāja Jelgavas novada Valgundes pagastā un Kalnciema lauku teritorijā.

¹⁶ [BIS](#) [skatīts 09.06.2022]

Bīstamo kravu pārvadājumi pašlaik notiek, ievērojot un kontrolējot nacionālās, atbilstošās ADR un RID normatīvās prasības. Savlaicīgai avārijas seku likvidēšanai ir nepieciešams uzdot attiecīgajām institūcijām risināt avārijgatavības plānošanu šāda veida negadījumu seku likvidēšanai, t.sk. avārijas scenāriju, modeļu un riska izvērtēšanu, pieejamo resursu precizēšanu, sadarbību, jo īpaši pienākumu sadalījumu starp operatīvajiem dienestiem, rajona padomi, vietējām pašvaldību, kontroles un uzraudzības dienestiem, attiecīgajām ministrijām (resoriem).

21.tabulā attēlota Bīstamo kravu pārvadājumu statistika pa autoceļiem un dzelzceļu [https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__NOZ__TRK__TRKA/TRK020/table/tableViewLayout1/]

21.tabula

Bīstamo kravu pārvadājumi pa dzelzceļu un autoceļiem

	2018	2019	2020	2021
Autotransports	2 022	1 629	1 785	2355
Dzelzceļš	12 659	14 471	8 638	8276

Redzams, ka bīstamo kravu pārvadājumi pa dzelzceļu ir krasi samazinājušies, bet pa autotransportu nedaudz pieauguši.

Zemāk, 26.attēlā redzami valsts galvenie autoceļi.

26.attēls Valsts galveno autoceļu karte [www.lvceli.lv]

22. tabula

Valsts, pašvaldību un ielu garums Jelgavas novadā (kilometros)

	2021
	Jelgavas novads (pēc ATR 2021. gadā)
Pavisam	
Valsts autoceļu garums	547
Pašvaldības autoceļu garums	868
Pašvaldību ielu garums	198
Asfaltbetona un citi bitumizētie segumi	
Valsts autoceļu garums	335
Pašvaldības autoceļu garums	88
Pašvaldību ielu garums	113
Šķembu un grants segumi	
Valsts autoceļu garums	212
Pašvaldības autoceļu garums	780
Pašvaldību ielu garums	85

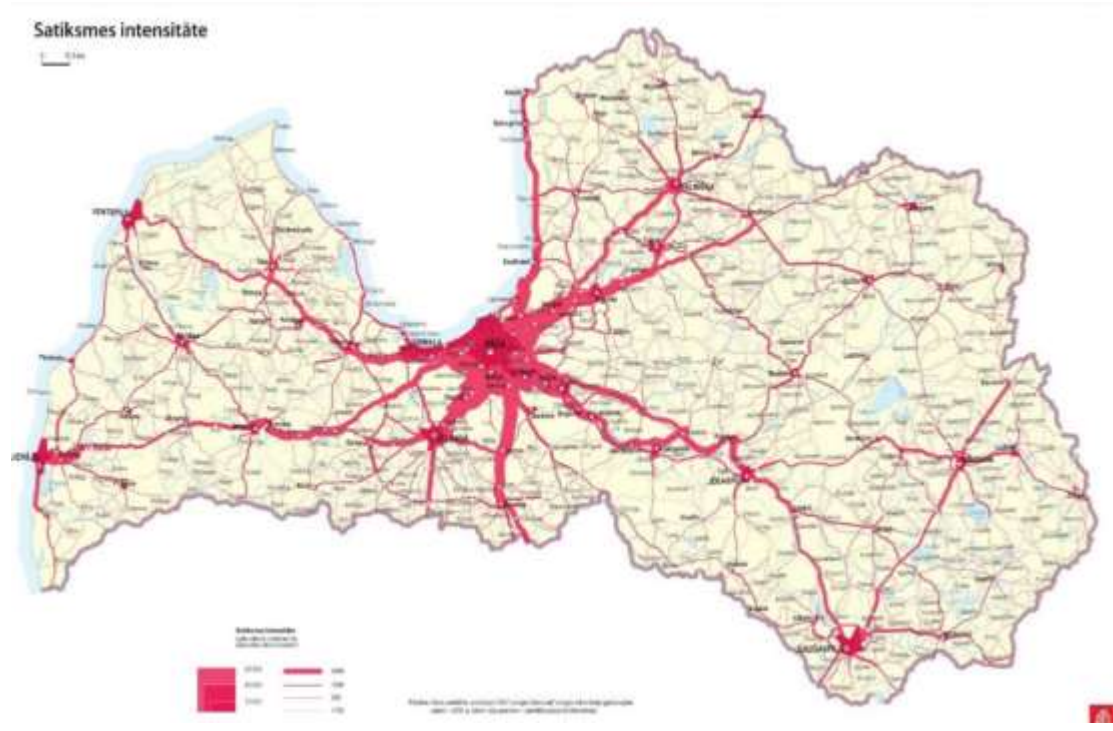
https://data.stat.gov.lv/pwweb/lv/OSP_PUB/START_NOZ_TR_TRS/TRS020/table/tableViewLayout1/

23.tabula

Reģionālie autoceļi (P)

Autoceļa Nr.	Nosaukums
P93	Jelgava-Iecava
P94	Jelgava-Staļģene-Code
P95	Jelgava-Tērvete-Lietuvas robeža (Žagare)
P96	Pūri-Auce-Grīvaiši
P97	Jelgava-Dobele-Annenieki
P98	Jelgava (Tušķi)-Tukums
P99	Jelgava-Kalnciems
P100	Ozolnieki-Dalbe
P101	Kalnciems-Kūdra
P103	Dobele-Bauska

Avots: Latvijas autoceļu direkcija, www.lvceli.lv

27 attēls Transporta intensitāte

28. attēls. Jelgavas novada transporta infrastruktūra

Attīstīt Jelgavas novada iekšējai un ārējai sasniedzamībai nozīmīgus autoceļus:

- Valsts galvenie autoceļi: A8(E77) Rīga – Jelgava – Lietuvas robeža (Meitene) un A9 (Rīga – Liepāja), kas ir nozīmīgi nacionāla un starptautiska līmeņa transporta koridori;
- Jelgava – Līvberze – Tukums (P98), Jelgava – Dobeles (P97), Jelgava – Zaļenieki – Tērvete (P95), Jelgava – Glūda – Auce (P96), Tērvete – Eleja – Bauska (P103), Jelgava – Valgunde – Kalnciems (P99), Jelgava – Iecava (P93), Jelgava – Staļģene – Code (P94) – reģionālas nozīmes transporta koridori;

ceļa Nr.	ceļa nosaukums	no km	līdz km	2018	2019	2020	2021	2018 KT%	2019 KT%	2020 KT%	2021 KT%
A-8	Rīga - Jelgava - Lietuvas rob.(Meitene)	9,932	15,102	25983	27110	24269	24233	10	9	10	11
A-9	Rīga (Skulte) - Liepāja	0,000	23,444	6801	7585	7454	7462	20	19	19	20
P100	Jelgava- Dalbe	3,660	10,393	9709	10287	9813	10021	7	8	6	5
P85	Rīgas HES - Jaunjelgava	0,000	31,310	3851	4143	4077	4341	12	11	14	15
P93	Jelgava - Iecava	3,278	12,800	4265	4613	4580	5699	9	11	6	9
P94	Jelgava - Staļģene - Code	1,281	17,300		1100	1100	1018	13	2	5	10
P95	Jelgava - Tērvete - LV robeža (Žagare)	5,693	29,033	1182	1761	1294	1382	8	8	7	9
P97	Jelgava - Dobeles - Annenieki	8,055	8,517	9906	11556	10690	11057	6	8	8	9
P98	Jelgava (Tušķi) - Tukums	0,000	17,549	2076	2675	3321	2930	12	11	12	10
P99	Jelgava - Kalnciems	3,716	23,275	3014	2325	2187	2010	10	8	12	8

L,,

Transporta avārijām modelēti divi scenāriji, kuros notiek autocisternu avārijas ar bīstamo vielu noplūdi. Pirmajā scenārijā no 36 m² autocisternas izplūst benzīns (ap 32,4 m³, pieņemot, ka uzpildes koeficients ir 0,9). Otrajā scenārijā no 36 m² autocisternas izplūst sašķidrinātā naftas gāze (ap 32,4 m³, pieņemot ka uzpildes koeficients ir 0,9).

Scenārijs Nr. 1 benzīna noplūde no autocisternas ar tilpumu 36 m³

Scenārijā modelēta situācija, kad benzīna autocisterna avarē un no tās izplūst visa viela, tā sauktais sliktākais variants. Tipiski autocisternu tilpums ir 36 m³ un to uzpildes koeficients ir 0,9, līdz ar to vidē var nonākt līdz 32,4 m³ vielas. Meteoroloģiskie dati ņemti tādi paši kā pie DUS benzīna noplūdes gadījuma.

Modelēšanai pieņemts, ka 18,9 t benzīna tiek pārvadāta 36 m³ cisternā, kura ir piepildīta līdz ~ 90 %. Benzīns no cisternas izplūst pa 5 cm lielu caurumu (bojājums no avārijas) un caurums atrodas 0,2 m augstumā no cisternas apakšas.

Modelēšana parādīja, ka 1 h laikā noplūdīs 2,313 t benzīna. ERPG – 1 (200 ppm), ERPG – 2 (1000 ppm), ERPG – 3 (4000 ppm). IDLH (1100 ppm). 10 % LEL (1000 ppm), 60 % LEL (6000 ppm).

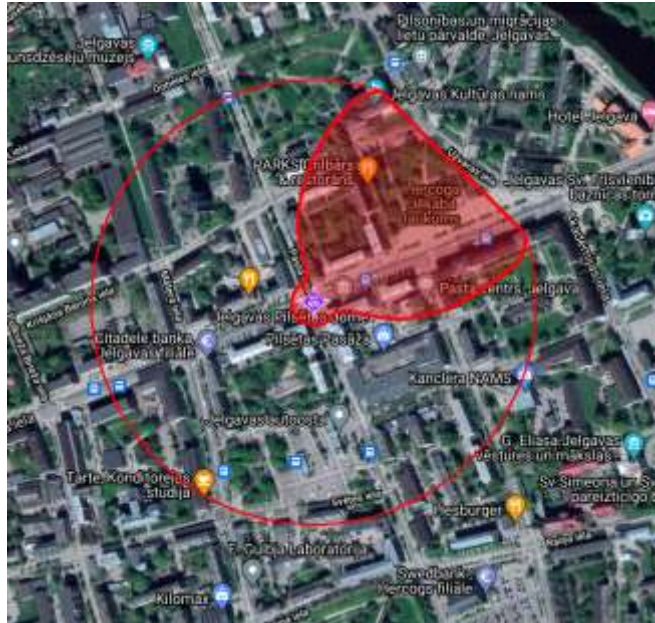
Modelēšana atspoguļota uz P97 ceļa, kas Jelgavas pilsētā tiek saukta par Lielo ielu. Modelēšana veikta ap Jelgavas centru, tomēr jāpiemin, ka autotransporta avārijas var notikt arī uz citiem ceļiem. Toksisko tvaiku izplatība:

- ERPG – 1 – 554 m
- ERPG – 2 – 256 m
- ERPG – 3 – 138 m

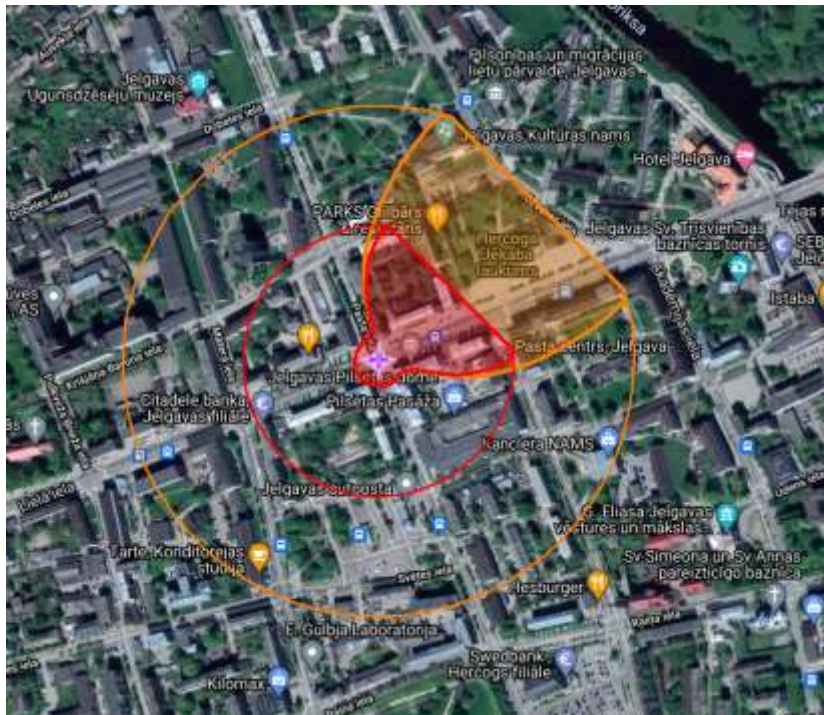
29. attēls. Benzīna noplūdes no autocisternas toksisko tvaiku izplatība

- IDLH – 245 m

30. attēls. Benzīna noplūdes no autocisternas toksisko tvaiku izplatība
Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona:

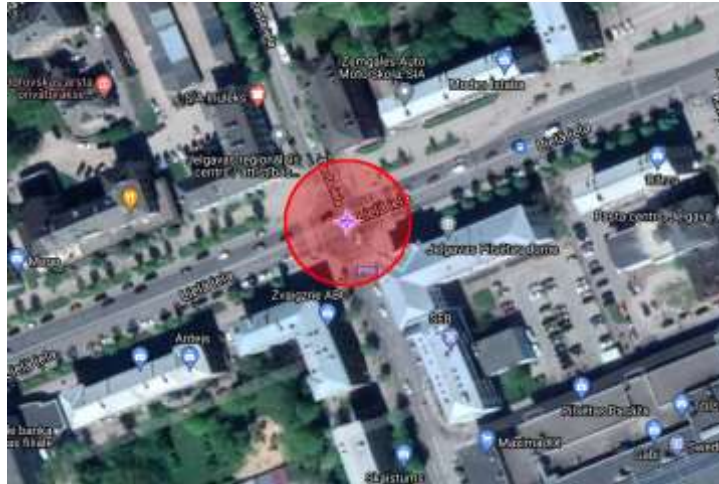
- 10% LEL – 256 m
- 60% LEL – 118 m

31. attēls. Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona

Peļķes degšanas siltumstarojuma zonas

- 10 kW/m² potenciāla letalitāte minūtes laikā – 46 m

32. attēls. Peļķes degšanas siltumstarojums

Eksplozija

Modelējot eksplozijas zonas, ALOHA programma uzrādīja, ka ugunsbumbas diametrs var sasniegt līdz 150 m. Programma uzrādīja, ka 2,5 kW/m² un 10 kW/m² siltumstarojuma robežas netiks pārsniegtas, jo ugunsbumbas degšanas laiks nepārsniegs 10 sekundes, un netiks pārsniegts rūpju līmenis (*level of concern (LOC) was never exceeded*). Programma neuzzīmēja bīstamās zonas

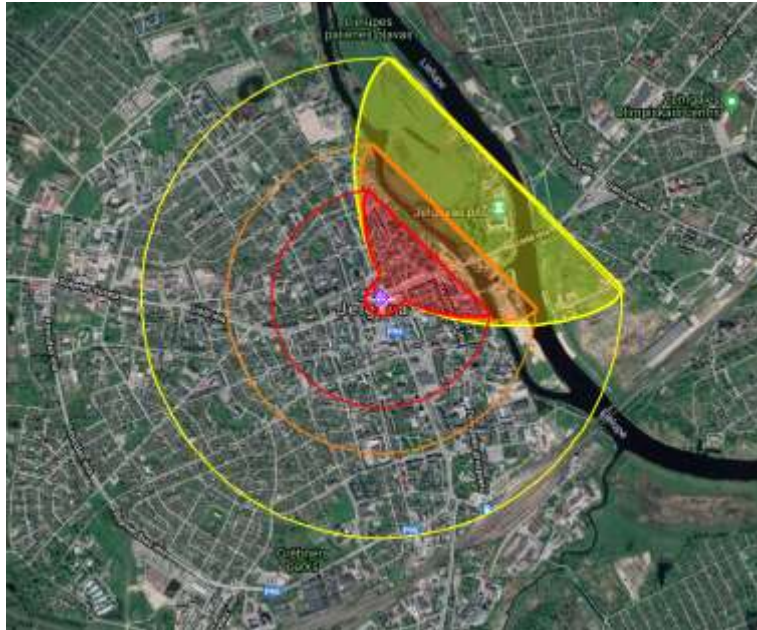
Scenārijs Nr. 2. sašķidrinātās naftas gāzes noplūde no autocisternas ar tilpumu 36 m³

Scenārijā modelēta situācija, kad sašķidrinātās naftas gāzes autocisterna avarē un no tās izplūst visa viela, tā sauktais sliktākais variants. Tipiski autocisternu tilpums ir 36 m³ un to uzpildes koeficients ir ~ 0,83, līdz ar to vidē var nonākt līdz 29,9 m³ vielas. Sašķidrinātās naftas gāzes sastāvā lielākā pārsvarā ir propāns, tāpēc modelēšana veikta propānam (programmā nav dota tīra sašķidrinātā naftas gāze (propāns-butāns)). Meteoroloģiskie dati ņemti tādi paši kā benzīna noplūdes gadījumā.

Modelēšanai pieņemts, ka 16,8 t sašķidrinātā naftas gāze tiek pārvadāta 36 m² cisternā, kura ir piepildīta līdz ~ 90 %. Naftasgāze no cisternas izplūst pa 5 cm lielu caurumu (bojājums no avārijas) un caurums atrodas 0,2 m augstumā no cisternas apakšas. Sašķidrinātā naftas gāze ir smagāka par gaisu, tāpēc, novērojot gāzes noplūdi, neatrasties vietās, kuras ir zemākas par zemes līmeni.

Modelēšana parādīja, ka 1 h laikā noplūdīs 15,241 t sašķidrinātās naftas gāzes. AEGL – 1 (5500 ppm), AEGL – 2 (17000 ppm), AEGL – 3 (33000 ppm). IDLH (2100 ppm). 10 % LEL (2100 ppm), 60 % LEL 12600 PPM). Toksisko tvaiku izplatība:

- AEGL – 1 – 1 km
- AEGL – 2 – 590 m
- AEGL – 3 – 383 m

33. attēls. Sašķidrīnātās naftas gāzes noplūdes no autocisternas toksisko tvaiku izplatība

- IDLH – 1,5 km

34. attēls. Sašķidrīnātās naftas gāzes noplūdes no autocisternas toksisko tvaiku izplatība

Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona:

- 10% LEL – 1,5 km
- 60% LEL – 693 m

35. attēls. Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona

Siltumstarojums no sašķidrinātās naftas gāzes degšanas

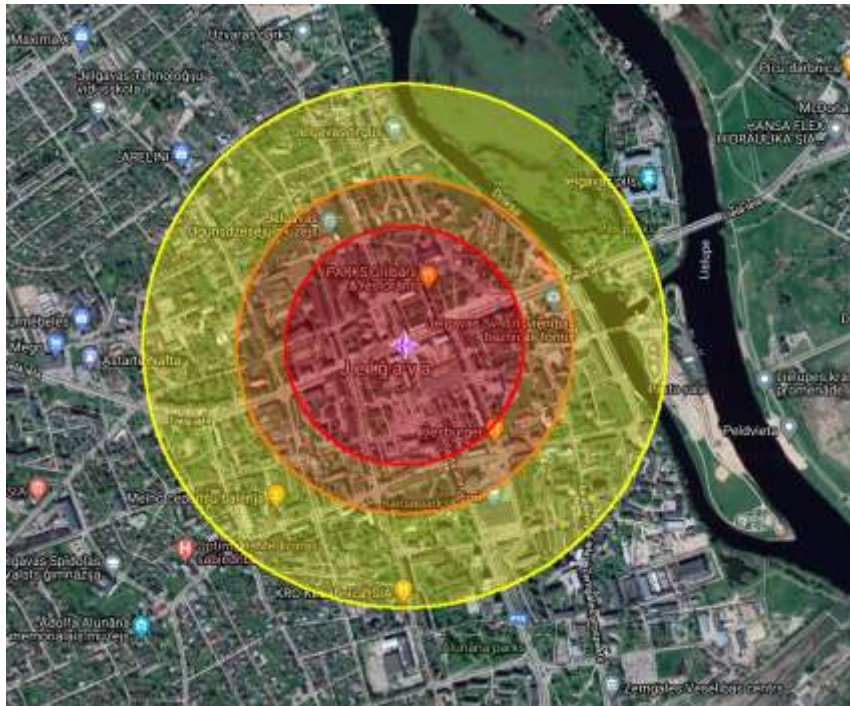
- 2 kW/m² minūtes laikā jūtamas sāpes – 95 m
- 5 kW/m² otrās pakāpes apdegumi minūtes laikā – 60 m
- 10 kW/m² potenciāla letalitāte minūtes laikā – 40 m

36. attēls. Siltumstarojuma zona

Eksplozijas radītās ugunsbumbas diametrs 144 m. Radītais siltumstarojums:

- 2 kW/m² minūtes laikā jūtamas sāpes – 723 m
- 5 kW/m² otrās pakāpes apdegumi minūtes laikā – 463 m
- 10 kW/m² potenciāla letalitāte minūtes laikā – 328 m

37. attēls. Eksplozijas siltumstarojums

Transporta avāriju scenārijos potenciāli skarto teritoriju attālums nav atkarīgs no avārijas vietas, tāpēc zonējumu attālumi ir pielīdzināmi arī citām Jelgavas novada vietām. Modelēšanā parādītajām bīstamajām zonām ir tikai informatīva nozīme un tās attēlo sliktākos scenārijus, kad nenotrādā neviena no drošības sistēmām un ir labvēlīgi meteoroloģiskie apstākļi toksisko (smacējošo) tvaiku izplatībai. Reālajā situācijā bīstamās zonas būtu mazākas.

Autotransporta avārijas novērtētas kā **nozīmīgs risks ar ļoti augstu varbūtību**.

3.1.22. Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi

Aviācijas nelaimes gadījums ir ar gaisa kuģa izmantošanu saistīts notikums, kas pilotējama gaisa kuģa gadījumā notiek laikā no jebkuras personas iekāpšanas gaisa kuģī ar mērķi lidot, līdz brīdim, kad visas personas ir no gaisa kuģa izkāpušas, vai bezpilota gaisa kuģa gadījumā – no brīža, kad gaisa kuģis ir gatavs uzsākt kustību ar mērķi lidot, līdz brīdim, kad tas apstājas pēc lidojuma un kad galvenā dzinēj sistēma tiek izslēgta, kurā:

- persona ir gājusi bojā vai guvusi nopietnus miesas bojājumus;
- gaisa kuģis gūst bojājumus, vai tiek bojāta tā konstrukcija;
- gaisa kuģis pazudis vai nonācis pilnīgi nepieejamā vietā.

Vispārējās nozīmes aviācijā ietilpst privāti gaisa kuģi, tai skaitā, heliķipteri un deltaplāni, kuru nelaimes gadījuma iespējamība ir lielāka, bet izraisītās sekas ir maznozīmīgas. Komeraviācijā tiek iekļauti tie gaisa kuģi, kuri veic pasažieru un kravu pārvadājumus un kam ir izteiktas stingrākas drošības un drošuma prasības, tādēļ šādu gaisa kuģu nelaimes gadījumu skaits ir ar mazāku iespējamību.

Ja negadījums notiek lidlauka teritorijā, tad sekas, visticamāk, būs saistītas ar pašu gaisa kuģi (kuģiem), pasažieriem, lidlauka ēku un būvju bojājumiem, kā arī ar lidlaukā izvietotās aeronavigācijas infrastruktūras bojājumiem. Aviācijas negadījums ārpus lidlauka teritorijas rada draudus gaisa kuģī esošajiem cilvēkiem, kā arī cilvēkiem, infrastruktūrai un videi avārijas vietā. Aviācijas negadījums var izraisīt ēku un būvju

sagrūšanu, mežu vai objektu ugunsgrēkus, bīstamo vielu noplūdes un cita veida apdraudējumus.

Bīstamo vielu noplūde vai to aizdegšanās gaisa kuģī lidojuma laikā vai gaisa kuģim, atrodoties uz zemes, lidostā, var izraisīt aviācijas nelaimes gadījumu vai arī padarīt smagākas notikuša aviācijas nelaimes gadījuma sekas, ja gaisa kuģī tiek pārvadātas bīstamas vielas.

Neliela mēroga incidenti ar bīstamām vielām Latvijas lidostās notiek reti, kā arī nedeklarēti bīstamo vielu pārvadājumi ar gaisa transportu, tostarp ievēdot no citām valstīm, tiek konstatēti reti, salīdzinot ar kopējo pārvadāto bīstamo vielu daudzumu.

Valsts akciju sabiedrības "Starptautiskā lidosta "Rīga"" lidlaukā regulāri nosēžas un no tās izlido militārie gaisa kuģi ar bīstamām vielām un izstrādājumiem, tiek apstrādātas (iekrautas un izkrautas) militāra rakstura kravas. Apkalpojot militāros lidojumus, tiek veikti nepieciešamie un iespējamie apziņošanas, piesardzības un drošības pasākumi.

Pāri Latvijas Republikas teritorijai pārlidojumus regulāri veic civilās aviācijas un valsts gaisa kuģi, kas pārvadā augsta riska bīstamās vielas, kuru pārvadājums atļauts ar vienreizēju izņēmuma atļauju, piemēram, sprāgstvielas, toksiskas vielas, kodolreaktoru degviela vai radioaktīvie atkritumi.

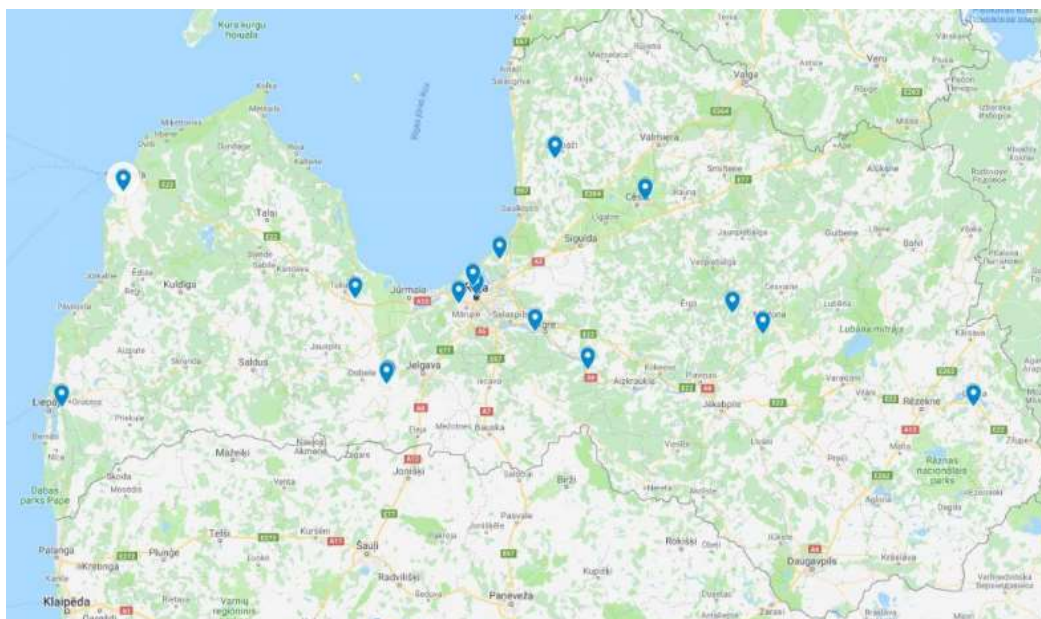
Potenciālā aviācijas nelaimes gadījuma ar bīstamām vielām īpatnība ir tāda, ka gaisa kuģis var avarēt un bīstamo vielu noplūde var notikt valsts teritorijā vietās, kas atrodas tālu no piebraucamajiem ceļiem – mežos, purvos, ūdenstilpnēs.

Ņemot vērā aviācijas nozarē ieviestos drošības pasākumus, nelaimes gadījuma risks, veicot militāros lidojumus un valsts teritorijas pārlidojumus, tiek vērtēts kā maznozīmīgs.

Kopumā aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi vērtējams kā maznozīmīgs risks. Latvijā 2018.gadā aviācijas nelaimes gadījumi komercaviācijā nav notikuši, bet noticis 1 nopietns incidents. Savukārt vispārējās nozīmes aviācijā Latvijā bija 4 nelaimes gadījumi (ar 2 bojāgājušajiem).

Pēc Valsts aģentūra „Civilās aviācijas aģentūra” (VACAA) <http://www.caa.lv/lv/informacija-un-uzzinat/civilas-aviacijas-lidlauki> pieejamās informācijas, Latvijas teritorijā ir 16 sertificēti civilās aviācijas lidlauki, kuros ietilpst vispārējās aviācijas lidlauki, gaisa pārvadājumu lidlauki un vispārējās aviācijas helikopteru lidlauki. Pēc citas pieejamās informācijas http://myairfields.com/?page_id=2 Latvijas teritorijā ir 94 lidlauki, no kuriem 16 ir sertificēti, viens ir militārais, 24 ir neizmantojami (iznīcināti vai statuss nezināms) un 54 ir nesertificēti lidlauki. Zemāk attēlā norādītas sertificēto, nesertificēto un militāro lidlauku atrašanās vietas. Neizmantojamie lidlauki (iznīcināti vai statuss nezināms) netiek iezīmēti kartē, jo to nākotnes izmantošana ir maz ticama. Nesertificēts lidlauks nozīmē lidlauku, kurš netiek izmantots komerciāliem lidojumiem, bet to var izmantot mazizmēra lidaparāti vai komerciālie lidaparāti ārkārtas situācijās.

38.attēls attēls. Sertificētie lidlauki Latvijā [VACAA]

39. attēls. Nesertificētie un militārie lidlauki Latvijā [myairfields]

Atbilstoši Civilās aviācijas aģentūras datiem, apskatāmajā teritorijā ir:

- Vispārējās aviācijas helikopteru lidlauks „AMO PLANT”, apsaimnieko AS "AMO PLANT", Aviācijas iela 42, Jelgava, LV-3004. Vispārējās aviācijas lidojumi un aviācijas speciālie darbi;
- Helikopteru lidlauks „Centra Jaunzemji”, helikopteru lidlauks privātai lietošanai. Lidlauks atrodas Industriālais parks Nākotne, Glūdas pag., Jelgavas novads., LV-3040;
- Vispārējās aviācijas helikopteru lidlauks „Baltijas Helikopters”, apsaimnieko SIA „Baltijas helikopters”, Liepas, Nākotne, Glūdas pagasts, Jelgavas novads, LV-3040. Vispārējās aviācijas lidojumi un aviācijas speciālie darbi.

Pēc VUGD rekomendācijās valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” (2018. gada aprīlis) minēts, ka Jelgavas novadā aviācijas nelaimes gadījumi ar gaisa kuģi noticis 2014.gada jūnijā.

Aviācijas nelaimes gadījumi ar gaisa kuģi novērtēti, kā **maznozīmīgs risks ar vidēju varbūtību**.

3.1.23. Dzelzceļa transporta katastrofa

Dzelzceļa transporta katastrofa – ar dzelzceļa transporta izmantošanu saistīts notikums, kas radījis apdraudējumu un postījumus cilvēkiem, videi vai īpašumam, kā arī radījis vai rada būtiskus materiālos un finansiālos zaudējumus un pārsniedz atbildīgo valsts un pašvaldības institūciju ikdienas spējas novērst notikuma postošos apstākļus.

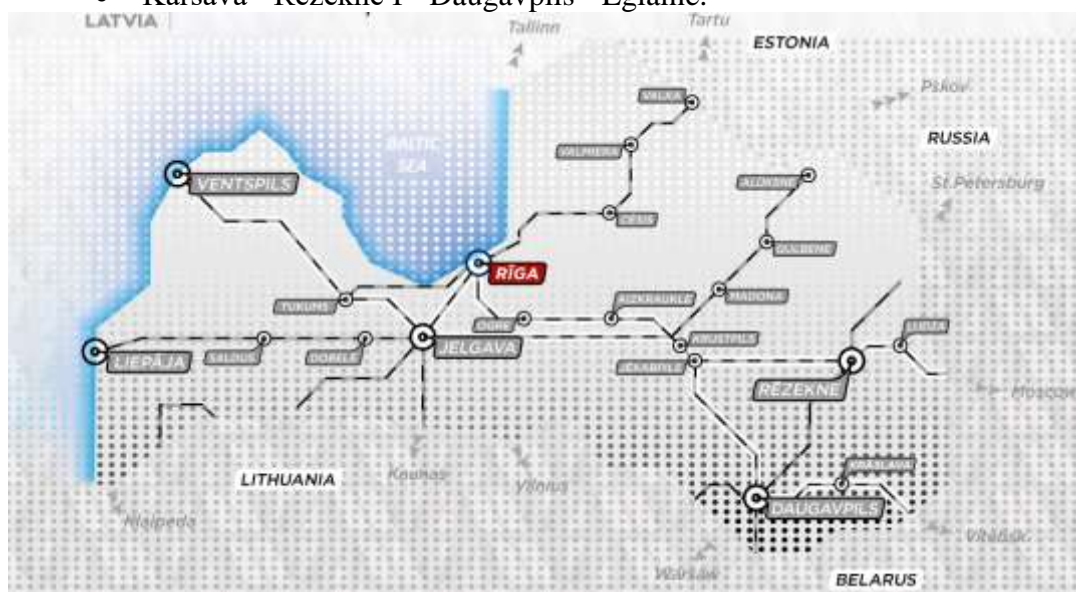
Dzelzceļa transporta katastrofa var notikt dažādu iemeslu dēļ: bojāts dzelzceļa ritošais sastāvs, dzelzceļa infrastruktūras bojājums, vilciena sadursme ar priekšmetiem, autotransportu pārbrauktuvē vai sadursme ar citu vilcienu, cilvēciskā faktora radītā kļūda, trešo pušu neatļautas un nelikumīgas darbības (piemēram, terora akti uz dzelzceļa) u.c.

Dzelzceļa transporta katastrofas var izraisīt sprādzienus, ugunsgrēkus vai arī bīstamo ķīmisko vielu noplūdi, radot cilvēku upurus un vides piesārņošanu.

Jelgavas novadā sliežu ceļi šķērso Glūdas, Elejas, Līvberzes, Platones pagastus

Pa dzelzceļu bīstamās kravas, t.sk. naftas produkti, ķīmiskās kravas, galvenokārt tiek pārvadātas pa Austrumu – Rietumu dzelzceļa tranzīta koridoru uz Latvijas ostām. Šie tranzīta maršruti ir šādi:

- Zilupe - Rēzekne II - Krustpils - Jelgava - Tukums II – Ventspils,
- Indra - Daugavpils - Krustpils - Jelgava - Tukums II – Ventspils,
- Zilupe - Rēzekne II - Krustpils - Jelgava – Liepāja,
- Indra - Daugavpils - Krustpils - Jelgava – Liepāja,
- Zilupe - Rēzekne II - Krustpils – Rīga,
- Indra - Daugavpils - Krustpils – Rīga,
- Rīga – Valka,
- Kārsava - Rēzekne I - Daugavpils - Eglaine.

40. attēls. Dzelzceļa kravu pārvadāšanas tīkls

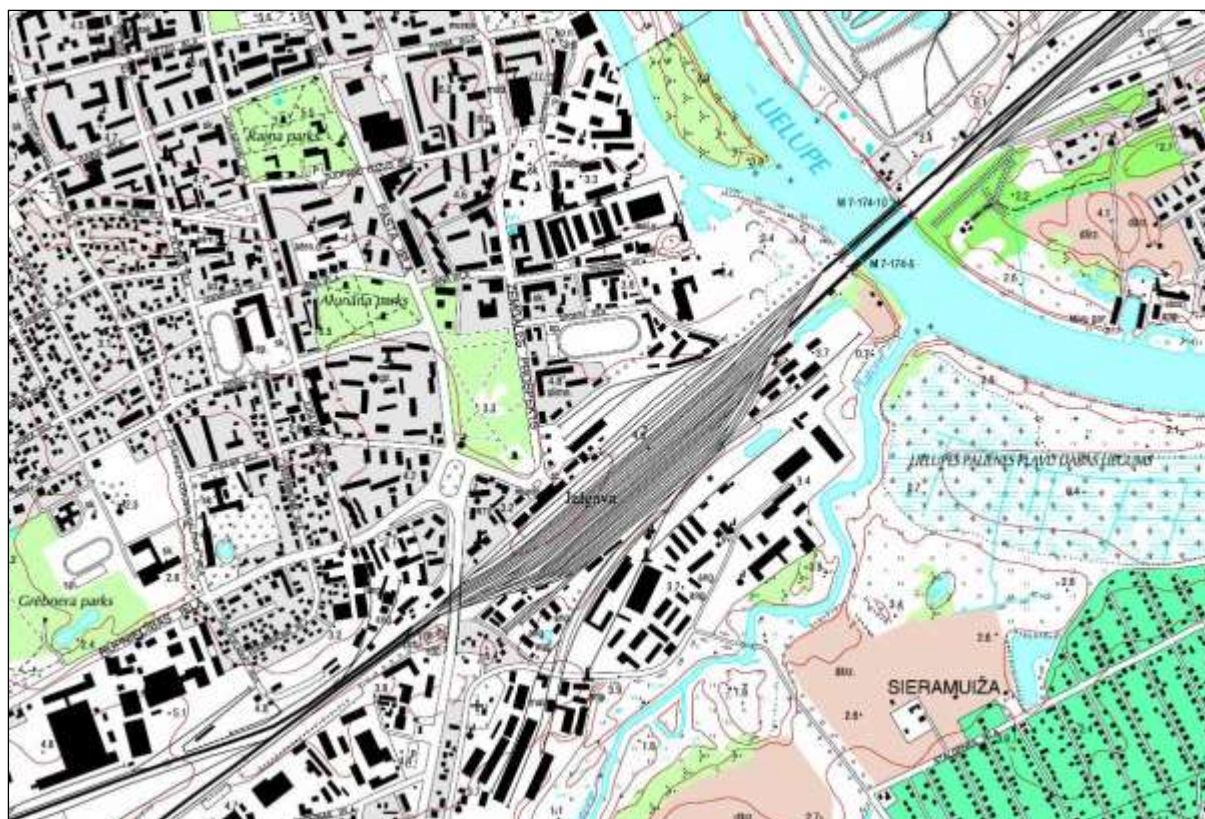
Paaugstinātas bīstamības zonas ir dzelzceļa mezglos (Rēzeknē, Daugavpilī, Krustpilī, Jelgavā, Rīgā, Ventspilī, Liepājā), uz dzelzceļa tiltiem, vienlīmeņa dzelzceļa pārbrauktuvēm, kur dzelzceļš krustojas ar autoceļiem. Šajos objektos, pieaugot avārijas bīstamības iespējamībai, notikuma sekas var mainīties no nenozīmīgām līdz katastrofālām, ņemot vērā to, ka bīstamās kravas pārvadā arī caur apdzīvotām vietām, radot apdraudējumu cilvēku veselībai un videi.

41. attēls. Pasažieru vilcienu pārvadājumu shēma, 2021. gads [AS “Pasažieru vilciens”]

Atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem Jelgavas stacija ir valsts nozīmes paaugstinātas bīstamības objekts. Jelgavas dzelzceļa stacija izvietota Jelgavas pilsētas dienvidaustrumu daļā, Stacijas ielā 1. Caur Jelgavas dzelzceļa staciju tiek organizēta gan pasažieru, gan kravas vilcienu plūsma. Jelgava ir svarīgs posms Austrumu – Rietumu dzelzceļa koridorā, galvenā kravu plūsma dzelzceļa stacijā saistīta ar tranzīta pārvadājumiem maršrutos:

- Maskava – Rēzekne – Krustpils – Jelgava – Ventspils,
- Krustpils – Jelgava – Liepāja.

42. attēls. Jelgavas dzelzceļa stacijas atrašanās vieta

SIA “LDZ Cargo”, tika sniedza informāciju par uzņēmuma pārvadāto bīstamo vielu daudzumu un fiksētajām avārijām. Informācija norādīta tieši par Jelgavas staciju. SIA “LDZ Cargo” nav vienīgais pārvadātājs, kas veic bīstamo kravu pārvadājumus caur Jelgavas staciju, bet ir viens no lielākajiem. Informācija apkopota zemāk tabulā.

25. tabula

Gads	Tonnas	Negadījumu skaits*
2018	5 917 506	3
2019	6 813 726	4
2020	4 211 352	2

*Visi negadījumi bija nebūtiski (pilienvēda noplūdes), kas nekavējoties tika novērstas.

Caur Jelgavas staciju pārvadāto pasažieru skaits 2018. un 2019. bija vairāk par 500 000, bet 2020. gadā – ap 500 000.

Dzelzceļa avārijas var iedalīt divās daļās: kravas vilcienu avārijas un pasažieru vilciena avārijas. Jelgavas novadā iespējami abi scenāriji, jo notiek gan kravu gan pasažieru pārvadājumi. Konkrētajā situācijā apskatīta kravas vilciena avārija, kas pārvadā bīstamas vielas – benzīnu. Precīzi nav zināms, kādas un cik bīstamas vielas tiek un var tikt pārvadātas caur Jelgavas staciju. Ņemot vērā mainīgo tirgus pieprasījumu un piedāvājumu, bīstamās vielas var būt ļoti dažādas.

Dzelzceļa avārijām modelēts viens scenārijs, kur notiek dzelzceļa cisternas avārija ar benzīna noplūdi. Dzelzceļa cisternas atkarībā no pārvadājamās vielas var būt ar dažādiem tilpumiem, bet tipiski to tilpums ir 60 – 80 m³. Šajā scenārijā pieņemts sliktākais variants – cisternas tilpums 80 m³. Scenārijā no 80 m³ vagoncisternas izplūdis benzīns (aptuveni 72 m³, pieņemot, ka uzpildes koeficients ir 0,9).

Scenārijs Nr. 1 benzīna noplūde no vagoncisternas ar tilpumu 80 m³

Scenārijā modelēta situācija, kad benzīna vagoncisterna avarē un no tās izplūst visa viela, tā sauktais sliktākais variants. Vagoncisternas tilpums ir 80 m³, tās uzpildes koeficients – 0,9, līdz ar to vidē var nonākt līdz 72 m³ vielas. Meteoroloģiskie dati ņemti tādi paši kā pie DUS un autocisternu benzīna noplūdes gadījuma.

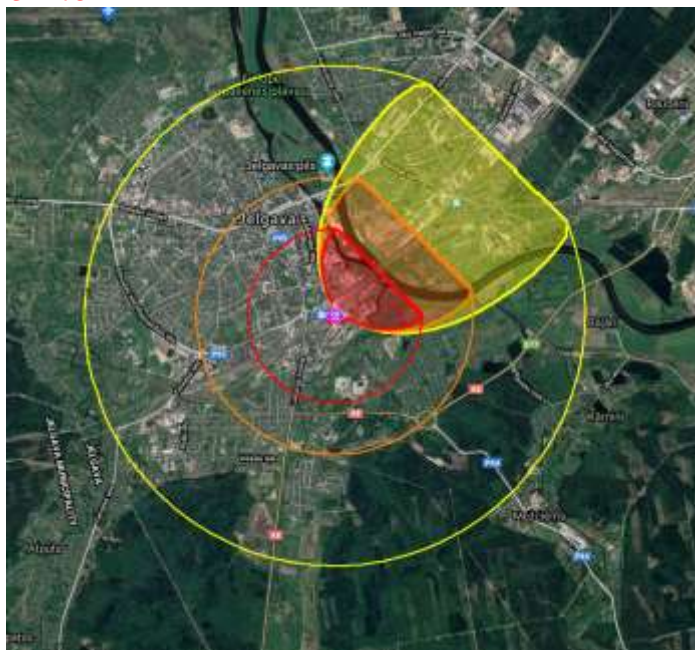
Modelēšanai pieņemts, ka 42 t benzīna tiek pārvadāta 80 m³ cisternā, kura ir piepildīta līdz ~ 90 %. Benzīns no cisternas izplūst pa 50 cm lielu caurumu (bojājums no avārijas) un caurums atrodas 0,2 m augstumā no cisternas apakšas.

Modelēšana parādīja, ka 1 h laikā noplūdīs 37,340 t benzīna. ERPG – 1 (200 ppm), ERPG – 2 (1000 ppm), ERPG – 3 (4000 ppm). IDLH (1100 ppm). 10% LEL (1000 ppm), 60% LEL (6000 ppm).

Par modelēšanas punktu izvēlēta Jelgavas dzelzceļa stacija, bet noplūdes var notikt arī citur.

Toksisko tvaiku izplatība:

- ERPG – 1 – 2,8 km
- ERPG – 2 – 1,4 km
- ERPG – 3 – 752 m

43. attēls. Benzīna noplūdes no vagoncisternas toksisko tvaiku izplatība

- IDLH – 1,3 km

44. attēls. Benzīna noplūdes no vagoncisternas toksisko tvaiku izplatība

Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona:

- 10% LEL – 1,4 km
- 60% LEL – 632 m

45. attēls. Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona

Peļķes degšanas siltumstarojuma zonas. Peļķes diametrs ~134 m.

- 10 kW/m² potenciāla letalitāte minūtes laikā – 67 m

46. attēls. Peļķes degšanas siltumstarojums

Eksplozija

Modelējot eksplozijas zonas, ALOHA programma uzrādīja, ka ugunsbumbas diametrs var sasniegt līdz 195 m. Programma uzrādīja, ka $2,5 \text{ kW/m}^2$ un 10 kW/m^2 siltumstarojuma robežas netiks pārsniegtas, jo ugunsbumbas degšanas laiks nepārsniegs 13 sekundes, un netiks pārsniegts rūpju līmenis (*level of concern (LOC) was never exceeded*). Programma neuzzīmēja bīstamās zonas.

Dzelzceļa avāriju scenārijā, potenciāli skarto teritoriju attālums nav atkarīgs no avārijas vietas, tāpēc zonējumu attālumi ir pielīdzināmi arī citiem dzelzceļa posmiem. Modelēšanā parādītajām bīstamajām zonām ir tikai informatīva nozīme un tās attēlo sliktākos scenārijus, kad nenostādā neviena no drošības sistēmām un ir labvēlīgi meteoroloģiskie apstākļi toksisko tvaiku izplatībai. Reālajā situācijā bīstamās zonas būtu mazākas. Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, Jelgavas novadā 2000. gadā fiksēta Automašīna un preču vilciena sadursme, naftas produktu piesārņojums un ugunsgrēks. Jelgavas novadā dzelzceļa transporta katastrofa novērtēta kā **augsts risks ar augstu varbūtību**.

3.1.24. Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri

Sabiedriskās nekārtības rodas sabiedrības grupu savstarpējā konflikta dēļ, kā arī masu pasākumu (koncerti, svētku pasākumi, sporta sacensības u.tml.) laikā atsevišķu iedzīvotāju grupu neapmierinātības rezultātā, protestējot pret valsts vai pašvaldību institūciju darbību vai bezdarbību, kā arī masu pasākumu organizēšanas laikā.

Sekas sabiedrisko nekārtību rezultātā var būt sekojošas:

- kaitējums cilvēku veselībai,
- mantu bojāšana vai iznīcināšana,
- traucēta sabiedriskā kārtība,
- traucēta transportlīdzekļu un cilvēku pārvietošanas iespējas,
- apdraudēta robežas šķērsošana;
- grautiņi,
- postījumi,
- dedzināšana,
- vardarbība,
- pretošanās varas pārstāvjiem.

Atbildīgās instances par kārtības uzturēšanu ir novada pašvaldības policija, bet lielu nekārtību laikā var tikt pieaicināti papildspēki, piemēram, kārtības policija un tās specvienība Alfa (Valsts policija) un Zemessardze, kas funkcionē kā NBS teritoriālā karaspēka struktūra. Sabiedrisko nekārtību radītais risks ir ļoti nepastāvīgs un grūti prognozējams un lielā mērā atkarīgs no sociālekonomiskās un politiskās situācijas visā valstī.

Sabiedrisko kārtību Jelgavas novadā nodrošina Jelgavas novada pašvaldības policija un Latvijas Valsts policija.

Pašvaldības policijas pienākums ir:

- Sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšana Jelgavas novada teritorijā, pašvaldības saistošo noteikumu un citu normatīvo aktu ievērošanas uzraudzīšana,
- Profilaktisku pasākumu veikšana likumpārkāpumu novēršanai,
- Administratīvo pārkāpumu atklāšana, novēršana un personu administratīvā aizturēšana,
- Administratīvās lietvedības materiālu noformēšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām, lietu par administratīviem pārkāpumiem izskatīšana, nodošana izskatīšanai pēc piekritis,
- Transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšanas noteikumu ievērošanas kontrole Jelgavas novadā,
- Fizisko un juridisko personu iesniegumu un sūdzību pieņemšana un izskatīšana,
- Sadarbība ar valsts un pašvaldību iestādēm.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, Jelgavas novadā nav fiksētas sabiedriskās nekārtības un iekšējie nemieri.

Jelgavas novadā sabiedriskās nekārtības un iekšējie nemieri novērtēti kā **maznozīmīgs risks ar augstu varbūtību.**

3.1.25. Terora akti

Ņemot vērā, ka Latvija ir Ziemeļatlantijas Līguma organizācijas (turpmāk tekstā – NATO) un Eiropas Savienības dalībvalsts un NBS piedalās un nākotnē varētu iesaistīties starptautiskajās operācijās valstīs, kur pastāv terorisma draudi, par reālu apdraudējuma faktoru nacionālajai drošībai ir jāuzskata starptautiskais terorisms.

Teroristi savu mērķu sasniegšanai visbiežāk izmanto improvizētus sprādzienbīstamus priekšmetus un šaujamo ierociņus. Īpaši negatīvas sekas var radīt teroristisks uzbrukums, pielietojot ķīmiskas, bioloģiskas vai radioaktīvas vielas. Teroristiski uzbrukumi var būt vērsti pret cilvēkiem, kā arī pret kritiskās infrastruktūras objektiem (īpaši transporta un sakaru infrastruktūru). Tomēr pastāv arī iespēja, ka teroristi var izvēlēties tā sauktos „vieglos mērķus” - objektus, kuros pastāvīgi uzturas daudz cilvēku un kurus, ņemot vērā to specifiskās funkcijas, ir grūti aizsargāt pret teroristiska rakstura uzbrukumiem (tirdzniecības centri, sporta un izklaides kompleksi, viesnīcas utt.).

Terora aktu dažāda veida un rakstura dēļ ir grūti paredzēt iespējamo seku ietekmi uz iedzīvotājiem, attiecīgo teritoriju un vidi. Lai sekmīgi reaģētu terora aktu gadījumā un operatīvi likvidētu teroristisko darbību rezultātā izraisīto katastrofu sekas, nepieciešama dienestu pastāvīga gatavība.

Latvijā par terorisma draudu identificēšanu un novēršanu primāri atbild Iekšlietu ministrija (turpmāk tekstā – IEM) un Valsts Drošības Dienests (turpmāk tekstā

– VDD). Situācijās, kad šīs struktūrvienības netiek galā, var būt nepieciešams piesaistīt NBS palīdzību, īpaši Zemessardzi. Veicamo pretterorisma preventīvo pasākumu kopumu nosaka Nacionālais pretterorisma plāns, kuru izstrādā VDD. VDD sadarbībā ar citām institūcijām ir izstrādājis un regulāri aktualizē tipveida reaģēšanas plānus, kas paredz rīcību, ja teroristiska rakstura apdraudējums vērsts pret sauszemes objektiem (Preterorisma plāns “Objekts”¹⁷), civilās aviācijas gaisa kuģiem (Preterorisma plāns “Lidmašīna”¹⁸), kuģiem, ostām un ostas iekārtām (Preterorisma plāns “Kuģis”¹⁹). Šie plāni publiski nav pieejami (drošības apsvērumu dēļ), bet pieejami visiem atbildīgajiem dienestiem. Nacionālais pretterorisma plāns ir ierobežotas pieejamības dokuments, kurā noteikti par terorisma draudu novēršanu atbildīgo institūciju veicamie preventīvie pasākumi atbilstoši četriem terorisma draudu līmeņiem. Lai pārbaudītu institūciju gatavību reaģēt terorisma draudu situācijās, VVD regulāri tiek organizētas dažādas pretterorisma mācības – galda mācības, kā arī lauka mācības, t.sk. ar ķīlnieku situāciju simulāciju.

Pēc VDD sniegtās informācija, terorisma draudu līmenis Latvijā ir zems. Kā liecina prakse, anonīmus telefoniskus brīdinājumus par sprādzienbīstamu priekšmetu uzstādīšanu ēkās vai sabiedriskās vietās parasti saņem VUGD. Vairumā gadījumu šādu zvanu autori ir pusaudži, iereibuši vai psihiski nelīdzsvaroti cilvēki. Saņemot šādu informāciju, uz norādīto vietu tiek izsūtīti iekšlietu un drošības dienesti, kā arī kinologi ar suņiem. Tiek veikta ēkā/vietā esošo personu evakuācija un ēkas/vietas pārmeklēšana.

Kā potenciālās uzbrukuma vietas varētu būt Rīga un pārējās republikas pilsētas, jo tajās ir salīdzinoši daudz cilvēku un publisku vietu, kur šie cilvēki masveidā var uzturēties. Arī Jelgavas novadu var uzskatīt par potenciālā uzbrukuma vietu. Par uzbrukuma vietām varētu tikt izvēlēti veikali, skolas, ārstniecības iestādes vai citas vietas, kur ikdienā apgrozās cilvēki. Īpaša uzmanība drošībai jāpievērš publisku pasākumu laikā.

SPKC²⁰ izstrādājis informāciju iedzīvotājiem kā rīkoties ārkārtas situācijās, kad saņemts nezināms sūtījums un ir aizdomas par bioterorismu. Jāatceras, ka tīši izraisītu bioloģisku vielu izplatības gadījumā nevar būt vienotas universālas vadlīnijas rīcībai jebkurā situācijā. Svarīgi ir atcerēties vispārējos ieteikumus rīcībai, lai ikviens varētu aizsargāt sevi un līdzcilvēkus ārkārtas situācijā, atvieglojot arī palīdzības dienestu darbu.

Pazīmes, kas var liecināt par aizdomīgu pasta sūtījumu:

- Eļļaini, krāsaini traipi,
- Īpatnēja smaka,
- Sataustāma pulverveidīga, želejveidīga vai granulēta viela,
- Draudoši uzraksti, piemēram, “Sibīrijas mēris (Anthrax)” vai citi.

Jābūt piesardzīgiem gadījumos, kad sūtījums saņemts no ārvalstīm, bet sūtītājs nav pazīstams vai to nav iespējams identificēt.

Ieteikumi kā rīkoties, ja saņemts aizdomīgs pasta sūtījums:

- Neaiztikt un nepārvietot sūtījumu,
- Zvanīt glābšanas dienestam pa tālruni 112,
- Atrodoties ēkas iekšpusē, aizvērt logus un durvis, pamest telpas,

¹⁷ <https://likumi.lv/ta/id/295832-par-ricibas-planu-sauszemes-objektu-apdraudejumu-gadijuma-preterorisma-plans-objekts>

¹⁸ <https://likumi.lv/ta/id/295833-par-ricibas-planu-civilas-aviacijas-gaisa-kugu-un-objektu-apdraudejumu-gadijuma-preterorisma-plans-lidmasina>

¹⁹ <https://likumi.lv/ta/id/295866-par-ricibas-planu-kugu-ostu-un-ostas-iekartu-apdraudejumu-gadijuma-preterorisma-plans-kugis>

²⁰ Ārkārtas situācijas. Pieejams: <https://www.spkc.gov.lv/lv/arkartas-situacijas>. (Skatīta 02.06.2021.)
Jelgavas novada civilās aizsardzības plāns 2022

- Izslēgt gaisa kondicionēšanas sistēmu,
- Turēties atsevišķi no citiem cilvēkiem, kuri nav bijuši kontaktā ar sūtījumu,
- Netīriet un necentieties savākt no sūtījuma izbirušu vielu,
- Sasmērētu vai bojātu apģērbu neslaucīt ar birsti – netīrumus aizvākt ļoti uzmanīgi,
- Nevest sūtījumu uz policiju.

Ieteikumi kā rīkoties, nonākot saskarē ar aizdomīgu bioloģisku materiālu:

- Saglabāt mieru un informēt glābšanas dienestu pa tālruni 112,
- Nepieskarties acīm, degunam vai kādai citai sava ķermeņa daļai,
- Ja iespējams, nomazgāt rokas ar ziepēm un ūdeni,
- Izolēt atsevišķā telpā visas personas, kas tikušas pakļautas nezināmās vielas ietekmei,
- Maksimāli izvairīties no cilvēku pārvietošanās ārpus inficēšanās zonām,
- Turēt drošā attālumā no incidenta vietas citus cilvēkus,
- Ievērot policijas un glābšanas dienestu norādījumus.

Jelgavas pašvaldības operatīvās informācijas centrs ir izstrādājis rīcības kārtību “Terorisma draudu”, “Sprādzienbīstama priekšmeta atrašanas” un “Nezināmas izcelsmes vielas vai priekšmeta atrašanas” gadījumos.

Pie terorisma var pieminēt arī kibernetizējumus, kas mūsdienu tehnoloģiju un interneta laikmetā paliek aizvien populārāki. Pie kibernetizējumiem pieskaitāmas fizisko un juridisko personu informācijas zādzības un krāpniecības mēģinājumi. Lielākā mērogā ir iespējami kibernetizējumus uzņēmumu elektroniskajām sistēmām, mājaslapām un serveriem. Pasaules mērogā ir zināmi atgadījumi, kad kibernetizēšanas iekārtas (“hakeri”) piekļūst elektroniskajām sistēmām, nobloķē to darbību un par darbības atsākšanu pieprasa samaksu. Piemēram, šāda “hakeru” grupa “DarkSide” kopš 2020. gada līdz 2021. gadam ir piekļuvusi četriem kritiskiem Amerikas Savienoto Valstu (turpmāk tekstā – ASV) naftas un gāzes infrastruktūras punktiem, kas ASV izmaksāja 20 miljonus dolārus. Līdzīgi uzbrukumi ir fiksēti arī Kanādā un Vācijā. Kopš 2020. gada līdz 2021. gadam “DarkSide” hakeru grupējums ir izkrāpis 90 miljonus dolārus. Lai gan Latvija nav pasaules lielvalsts, Jelgavas novadam pārvaldēm jāpievērš uzmanība drošībai interneta vidē, kā arī jāstiprina savi elektroniskie resursi, lai samazinātu iespējas hakeriem piekļūt svarīgām infrastruktūrām un sensitīvai informācijai.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, Jelgavas novadā nav fiksēti terora akti. Visās Latvijas republikas pilsētās un novados ikdienā ir uzbrukumi, kas saistīti ar fizisko un juridisko personu informācijas zādzībām un krāpniecības mēģinājumiem (kibernetizējumus), bet tie ir mazos apmēros.

Jelgavas novadā terora akti novērtēti kā **nozīmīgs risks ar zemu varbūtību**.

3.1.26. Karš, militārs iebrukums vai to draudi

Saskaņā ar Latvijas Republikas Nacionālās drošības koncepciju, iespējamo apdraudējumu spektrs Latvijas nacionālajai drošībai pārsniedz aizsardzības un iekšlietu sistēmas institūciju kompetenci. Tas nozīmē, ka nacionālās drošības apdraudējumu apzināšanā, novēršanā un pārvarēšanā ir jāiesaistās visai valsts pārvaldei, kā arī plašiem sabiedrības slāņiem, tādējādi nodrošinot valsts aizsardzības visaptverošu raksturu. Latvijas nacionālās drošības militāro dimensiju raksturo Krievijas militārās aktivitātes Baltijas reģionā un pret Latviju vērstie hibrīda rakstura drošības riski un apdraudējumi.

Krievija īsteno agresīvu drošības politiku Baltijas reģionā un ir uzskatāma par galveno apdraudējuma avotu Latvijas nacionālajai drošībai. Saskaņā ar valsts aizsardzības koncepciju, reālākie Krievijas attīstītie scenāriji ir hibrīdkarš un pēkšņs uzbrukums, lai sagrābtu kādu teritoriju.

Apdraudējuma veidi:

- 1) **Hibrīdapdraudējums.** Hibrīddraudu izpausmes ir daudzpusīgas un tās var ietvert gan militārus līdzekļus un to izmantošanas draudus, gan plaša spektra nemilitāru līdzekļu pielietošanu, sākot ar izlūkošanas un drošības dienestu operācijām, kiberuzbrukumiem, plašām informācijas kampaņām un dezinformācijas izplatīšanu, pretrunu un konflikta potenciāla izmantošanu sabiedrībā un beidzot ar ekonomisko spiedienu un terorismu.

Nevar izslēgt kiberuzbrukumus valsts pārvaldes un privātajām struktūrām, dažādus sabotāžas aktus pret svarīgiem infrastruktūras objektiem, informācijas operācijas ar nolūku diskreditēt pastāvošo iekārtu, kā arī fizisku vēršanos pret valsts pārvaldes un pašvaldību amatpersonām kā tas tika novērots Krievijas pielietotajās metodēs Ukrainas teritorijā;

- 2) **Militārs iebrukums.** Tieša militāra iebrukuma draudu iespējamība Latvijai kā NATO dalībvalstij ir vērtējama kā zema. Potenciālā agresora – Krievijas rīcībā ir moderni un labi apmācīti bruņotie spēki, kurus raksturo augsta mobilitāte un jauda. Sauszemes spēku iebrukuma koridori tipiski centrējas pie galvenajiem ceļiem, kurš piemērots smagās tehnikas pārvietošanai. Mūsdienu manevra karadarbības stūrakmens ir strauja karaspēka pārvietošanās, ceļā fokusējoties uz satiksmes mezglu un citu apvidus atslēgas punktu ieņemšanu. Kā konsekvences pilna spektra karadarbībai minamas ceļu bloķēšanas, infrastruktūras objektu bojāšana vai iznīcināšana, bēgļu plūsmas, pārpildītas ārstniecības iestādes, daudzu pakalpojumu un produktu nepieejamība. Jelgavas novada centrs atrodas 236 km attālumā no Krievijas robežas, kas nozīmē, ka iebrukuma gadījumā karadarbība pilsētas teritoriju var skart pēc vairākām dienām vai neskart vispār, ja līdz tam tiek panākta vienošanās ar uzbrucēju.

Civilās aizsardzības komisijas (CAK) galvenie uzdevumi militāras krīzes gadījumā ir sekojoši:

- 1) Nodrošināt valsts pārvaldes nepārtrauktu darbību un Latvijas Republikas likumu varu,
- 2) Nodrošināt iedzīvotāju pamatvajadzības – pārtiku, pajumti, medicīnisko aprūpi un drošību (atbilstoši Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumam),
- 3) Sniegt atbalstu NBS valsts aizsardzībā,
- 4) Ja tiek izsludināta evakuācija, organizēt evakuēto personu un materiāltehnisko līdzekļu pārvietošanu un/vai no citām pašvaldībām evakuēto personu izmitināšanu,
- 5) Organizēt pasākumu kopumu, lai traucētu pretinieku civilās kontroles pārņemšanā.

Lai sekmīgi pildītu iepriekš minētos uzdevumus, CAK vadībā ir jāveic sekojoši sagatavošanās pasākumi, periodiski organizējot mācības ar atbilstošu situāciju izspēli:

- 1) Trauksmes gatavības plāna izstrāde pašvaldības institūcijām atbilstoši Valsts aizsardzības plānā noteiktajām vadlīnijām,
- 2) Datu bāzes par kritisko resursu un svarīgu materiāli tehnisko līdzekļu pieejamību CAK atbildības rajonā izveide un uzturēšana,

- 3) Pamatvajadzību nodrošināšanā iesaistīto institūciju savstarpējās koordinācijas procedūru izstrāde, nodrošināšanā iesaistītā personāla resursu papildināšanas plāna izstrāde, kā arī kritisko materiālo resursu rezervju izveides CAK teritorijā apzināšana,
- 4) Sabiedriskās kārtības un likuma varas nodrošināšanā iesaistīto institūciju savstarpējās koordinācijas procedūru izstrāde,
- 5) Evakuācijā iesaistīto institūciju savstarpējās koordinācijas procedūru izstrāde, saskaņā ar valsts CAP pasākumu plānu par kontrolētu masveida iedzīvotāju evakuāciju un pārvietošanu militāra iebrukuma, katastrofas vai to draudu gadījumā,
- 6) Atbalsta sniegšanas NBS koordinācijas procedūru izstrāde,
- 7) Iedzīvotāju informēšanas mehānismu (t.sk. alternatīvo) izstrāde (atbildīgie, kanāli, metodes, vēstījumi),
- 8) Krīzes dokumentēšanas (foto, video) un vēstījumu ār pasaulei nodošanas mehānismu izstrāde.

Institūciju atbildības jomas militāras krīzes gadījumā ir noteiktas valsts CAP sadaļā par preventīvajiem, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumiem kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā. Iedzīvotāju evakuācijas process ir aprakstīts Jelgavas novada CAP sadaļā par iedzīvotāju evakuāciju no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām. Valsts civilās aizsardzības pasākumi valsts apdraudējuma novēršanai vai tā seku likvidācijai ir noteikti mobilizācijas likumā un saistītajos MK noteikumos.

Jelgavas novada teritorijā valsts aizsardzības jautājumus, t.sk. CAK mācības militāru krīžu pārvarēšanai, CAK koordinē ar Zemessardzes 52. Kaujas atbalsta bataljonu (izvietots Jelgavā, Dambja ielā 22).

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām "Iespējamo apdraudējumu katalogs", Jelgavas novadā kopš otrā pasaules kara beigām nav fiksēts karš, militārs iebrukums vai to draudi, tomēr teorētiski draudi pastāv vienmēr.

Jelgavas novadā karš, militārs iebrukums vai to draudi novērtēti kā **augsts risks ar zemu varbūtību**.

3.1.26.1. Civilās aizsardzības sistēmas darbība kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā

Saskaņā ar Nacionālās drošības likuma 23.⁵ pantu un 36.pantu, Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 3. panta trešo daļu un Valsts CAP, pašvaldībām ir jā sagatavo civilā aizsardzības plāna sadaļa rīcībai kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā. Civilās aizsardzības sistēmas darbību kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā koordinē IEM sadarbībā ar VUGD, izveidojot Civilās aizsardzības operacionālās vadības centru, kas savukārt koordinē civilās aizsardzības jautājumus ar pašvaldībām.

Savukārt civilās aizsardzības uzdevumu izpildi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā pašvaldībās koordinē pašvaldību institūciju vadītājs, plānojot un īstenojot sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plānā pašvaldības institūcijām noteikto pasākumu izpildi, pašvaldību institūciju nepārtrauktas darbības nodrošināšanu un nepieciešamo rīcību, nodrošinot pamatvajadzības pašvaldības administratīvajā teritorijā. Civilās aizsardzības plānā ietver arī pašvaldības veicamās darbības evakuācijas gadījumā (uzņemt no citas pašvaldības evakuētās personas un pašas pašvaldības veicamās darbības evakuācijai).

Militārā iebrukuma, kara vai to draudu gadījumā pašvaldības Civilās aizsardzības komisijai ir šādi pamata uzdevumi:

- 1) iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošināšana, atbilstoši Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumam,
- 2) atbalsta sniegšana valsts aizsardzības sistēmai.

Lai sagatavotos atbalsta sniegšanai valsts aizsardzības sistēmai, pašvaldības Civilās aizsardzības komisija vienojas ar reģionālo NBS bataljonu vai garnizonu par rīcības algoritmiem apdraudējuma gadījumā, sagatavošanās pasākumiem un kopīgajām mācībām.

Kara gadījumā NBS kopā ar CAK organizē krīzes komunikācijas grupas izveidi, kuras darbība tiek organizēta atbilstoši Valsts CAP.

3.2. Risku matrica

Kvalitatīvajā riska novērtēšanā izmantota risku matrica. Risku matrica izveidota, par pamatu ņemot VUGD Civilās aizsardzības pārvaldes “Pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāna” informatīvo materiālu, kas sagatavots 2018. gada 24. aprīlī. Risku matricu izmanto riska novērtēšanas laikā, lai noteiktu riska līmeni, ņemot vērā varbūtības vai varbūtības kategoriju pret seku smaguma kategorijām. Šis ir vienkāršs mehānisms, kas palielina riska pamanāmību un palīdz atbildīgajām iestādēm lēmumu pieņemšanā. Risku matricā iekļauti visi iepriekšminētie riski.

Jelgavas novada teritorijas risku matrica

Varbūtības/ ticamības līmenis ↓		Maznozīmīgs risks	Nozīmīgs risks	Vidējs risks	Augsts risks	Ļoti augsts risks
Ļoti augsts	1 x gadā un biežāk		3. Pali, plūdi un vējuzplūdi 15. Ugunsgrēki būvēs 21. Autotransporta avārija			
Augsts	1 x 1 – 15 gadiem	24. Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri	5. Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas 6. Mežu un kūdras purvu ugunsgrēki 7. Epidēmijas 8. Epizootijas 9. Epifitotijas	4. Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums 10. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā 17. Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi 18. Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi	23. Dzelzceļa transporta katastrofa	
Vidējs	1 x no 16 – 50 gadiem	2. Zemes nogrūvumi 11. Avārijas naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā 22. Aviācijas nelaiemes gadījums ar gaisa kuģi	14. Bioloģisko vielu negadījumi 19. Būvju sabrukums			
Zems	1 x no 51 – 100 gadiem	20. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu sadursme, pasažieru kuģu katastrofa	12. Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā 13. Radioaktīvo vielu avārijas 25. Terora akti		26. Karš, militārs iebrukums vai to draudi	
Ļoti zems	Retāk kā 1 x 100 gados	16. Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs			1. Zemestrīces	
	Ievainotie/ cietušie	10 līdz 100	101 līdz 1000	1001 līdz 5000	5001 līdz 10 000	Vairāk par 10 000

Nāves gadījumi	1 līdz 10	11 līdz 100	101 līdz 500	501 līdz 1000	Vairāk par 1000
Materiālie zaudējumi	50 tūkst. līdz 100 tūkst.	100 tūkst. līdz 1 milj.	1 milj. līdz 10 milj.	10 milj. līdz 100 milj.	Vairāk par 100 milj.
Kaitējums videi	50 tūkst. līdz 100 tūkst.	100 tūkst. līdz 1 milj.	1 milj. līdz 10 milj.	10 milj. līdz 100 milj.	Vairāk par 100 milj.
Saslimušie	Mazāk par 5 %	5-15%	15-20%	21-35%	Vairāk par 35%
Pārvietotās personas	10 līdz 100	101 līdz 1000	1001 līdz 5000	5001 līdz 10 000	Vairāk par 10 000
Apdraudējuma iespējamais seku līmenis →	<i>Maznozīmīgas sekas</i>	<i>Nozīmīgas sekas</i>	<i>Vidējas sekas</i>	<i>Smagas sekas</i>	<i>Katastrofālas sekas</i>

3.3. Risku karte

Risku karte pievienotas 4. pielikumā.

4. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

seku likvidēšanas pasākumi atsevišķi katram riskam

Zemestrīce

27. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK PP
3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datubāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
4.	Valsts vai reģionāla līmeņa civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2024. gads Atbilstoši normatīvo aktu prasībām reizi četros gados	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK PP Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti

5.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020. -2027.gads	KM	KM	KM iestādes Jelgavas novada būvvalde Jelgavas novada būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Informācijas saņemšana par iespējamo zemestrīci un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana	Pēc nepieciešamības	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs CAK PP	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs CAK	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs PP LVĢMC
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
3.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
4.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SACS	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SACS	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO Jelgavas novada SACS
5.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS

6.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Jelgavas novada būvvalde Jelgavas novada būvvalde	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Jelgavas novada būvvalde Jelgavas novada būvvalde
7.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	Jelgavas novada sociālais dienests	Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
8.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	CAK PP	PP Jelgavas novada pašvaldības autoparks Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
9.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs Valsts vai pašvaldības institūcija CAK	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas

10.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
-----	--	-----------	--------------------	--------------------	---

Zemes nogruvums

19. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Iekšzemes ūdeņu piekrastes, plūdu risku teritoriju piekrastes, aizsargājamo dabas teritoriju un pašvaldību saistošajos noteikumos noteikto sauszemes atjaunošana un nostiprināšana	2020.-2027.gads	VARAM CAK Jelgavas novada īpašuma pārvalde	Jelgavas novada īpašuma pārvalde	Jelgavas novada īpašuma pārvalde Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs
2.	Pašvaldību saistošo noteikumu pieņemšana par zemes izmantošanu un lietošanu un būvatļaujas izsniegšanu	2020.-2027.gads	Jelgavas novada dome	Jelgavas novada dome Jelgavas novada būvvalde	Jelgavas novada dome Jelgavas novada būvvalde
3.	Autoceļu plānošana, izbūve un uzturēšana	2020.-2027.gads	SM Jelgavas novada īpašuma pārvalde	VAS "Latvijas Valsts ceļi" Jelgavas novada īpašuma pārvalde	VAS "Latvijas Valsts ceļi" VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" Jelgavas novada īpašuma pārvalde
4.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada dome Komersanti
5.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK

6.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datubāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
7.	Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2024. gads Atbilstoši normatīvo aktu prasībām reizi četros gados	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK PP Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
8.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030.gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti
9.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Jelgavas novada būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
<i>Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi</i>					
1.	Informācijas saņemšana par iespējamo zemes nogruvumu un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana	Pēc nepieciešamības	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs CAK PP POIC	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs CAK PP POIC	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs PP dežurants POIC
2.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa Valsts un pašvaldību institūcijas

					Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa. PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
3.	Pašvaldības sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
4.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
5.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO Jelgavas novada SARC
6.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
7.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Jelgavas novada būvvalde

				Jelgavas novada būvvalde	
8.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Jelgavas novada dome CAK	Jelgavas novada sociālais dienests	Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
9.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa CAK	PP	PP Jelgavas novada pašvaldības autoparks Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
10.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs VUGD Jelgavas daļa NMPD VP VMD JM LVC Valsts vai pašvaldības institūcija CAK	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas VUGD Jelgavas daļa NMPD VP VMD JM LVC Valsts vai pašvaldības institūcija Jelgavas novada sociālais dienests PP
11.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Pali, plūdi un vējuzplūdi

20. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Pretplūdu pasākumu organizēšana, esošo hidrotehnisko būvju un tehnoloģisko iekārtu pārbūve un atjaunošana	2020.-2027.gads	Jelgavas novada būvvalde VARAM VSIA ZMNĪ AS "Latvenergo"	Jelgavas novada būvvalde VARAM VSIA ZMNĪ AS "Latvenergo"	Jelgavas novada būvvalde VARAM VSIA ZMNĪ AS "Latvenergo"
2.	Pašvaldību saistošo noteikumu pieņemšana par plūdu apdraudēto teritoriju zemes izmantošanu un lietošanu un būvatļaujas izsniegšanu	2020.-2027.gads	Jelgavas novada dome	Jelgavas novada dome	Jelgavas novada dome
3.	Meliorācijas sistēmu uzturēšana un būvniecība	2020.-2027.gads	ZM Jelgavas novada īpašumu pārvalde	VSIA ZMNĪ Jelgavas novada īpašumu pārvalde	ZM Jelgavas novada īpašumu pārvalde
4.	Autoceļu plānošana, izbūve un uzturēšana	2020.-2027.gads	SM Jelgavas novada īpašumu pārvalde	VAS "Latvijas Valsts ceļi" Jelgavas novada īpašumu pārvalde	VAS "Latvijas Valsts ceļi" VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" Jelgavas novada īpašumu pārvalde
5.	Jaunu pretplūdu aizsargbūvju būvniecība un ierīkošana, pamatojot ar hidroloģiskiem un hidrauliskiem aprēķiniem	2020.-2027.gads	Jelgavas novada dome Jelgavas novada īpašumu pārvalde VARAM VSIA ZMNĪ	Jelgavas novada dome Jelgavas novada īpašumu pārvalde VARAM VSIA ZMNĪ	Jelgavas novada dome Jelgavas novada plānošanas un attīstības departaments Jelgavas novada īpašumu pārvalde VSIA ZMNĪ
6.	Virszemes noteces un lietusūdeņu novadīšanas infrastruktūras būvju būvniecība un pārbūve	2020.-2027.gads	Jelgavas novada dome Jelgavas novada īpašumu pārvalde VARAM	Jelgavas novada dome Jelgavas novada īpašumu pārvalde VARAM	Jelgavas novada dome Jelgavas novada īpašumu pārvalde VSIA ZMNĪ

			VSIA ZMNĪ	VSIA ZMNĪ	
7.	Dabiskos teritoriju (zaļās infrastruktūras) pilnīga vai daļēja atjaunošana un “zaļo” risinājumu izmantošana plūdu risku novēršanai	2020.-2027.gads	Jelgavas novada īpašumu pārvalde VARAM VSIA ZMNĪ	Jelgavas novada īpašumu pārvalde VARAM VSIA ZMNĪ	Jelgavas novada īpašumu pārvalde VSIA ZMNĪ
8.	ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām un Konvencijas Parīzes nolīgumam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030. gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti
9.	ANO ilgtspējīgas attīstības Programmas 2030. gadam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030. gads	PRKC	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti
10.	ANO pieņemtās Sendai katastrofu risku mazināšanas ietvarprogrammas 2015.–2030. gadam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030. gads	IEM	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti
11.	ES stratēģija pielāgošanās klimatu pārmaiņām mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030. gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti
12.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030. gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030. gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde

				Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Komersanti
13.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
14.	Upju baseinu izlūkošana ar gaisa kuģa (vai bezpilota gaisa kuģa) palīdzību	Pēc nepieciešamības	CAK VUGD Jelgavas daļa	NBS VUGD Jelgavas daļa	NBS VUGD Jelgavas daļa
15.	Kūdras kaisīšanas uz ledus no Nacionālo bruņoto spēku lidaparāta un kūdras piegāde Nacionālo bruņoto spēku norādītajā vietā	Pēc nepieciešamības	CAK	NBS Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	NBS Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības VUGD Jelgavas daļa
16.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par katastrofām, to sekām, sagatavotību un sagaidāmo rīcību, tai skaitā sadarbības veidošana ar oficiālo izdevumu "Latvijas Vēstnesis", oficiālo izdevēju un tā nodrošināto oficiālās informācijas kanālu - portālu "Cilvēks. Valsts. Likums." (www.lvportals.lv)	2020.-2027.gads	VARAM IEM	LVĢMC VUGD Jelgavas daļa CAK	LVĢMC VUGD Jelgavas daļa Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa Oficiālais izdevējs - VSIA "Latvijas Vēstnesis"
17.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana, klimatu pārmaiņu un ietekmes uz vidi radīto seku likvidēšanai palu, plūdu un vējuzplūdu gadījumos	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
18.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK PP

1.19.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datubāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
1.20.	Valsts vai reģionāla līmeņa civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2021. gads Atbilstoši normatīvo aktu prasībām reizi četros gados	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK PP Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
1.21.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020. -2027.gads	KM	KM	KM iestādes Jelgavas novada būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Informācijas saņemšana par iespējamiem paliem, plūdiem un vējuzplūdiem un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana	Pēc nepieciešamības	LVĢMC Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs CAK PP POIC	LVĢMC Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs CAK PP	LVĢMC Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs PP
2.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa LVĢMC CAK AS "Latvenergo"	VUGD Jelgavas daļa LVĢMC CAK AS "Latvenergo"	VUGD Jelgavas daļa Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa

					PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
4.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
5.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO Jelgavas novada SARC
6.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
7.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Jelgavas novada būvvalde	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Jelgavas novada būvvalde

8.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	CAK	Jelgavas novada sociālais dienests	Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
9.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa CAK	PP	PP Jelgavas novada transporta parks Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
10.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs Valsts vai pašvaldības institūcija CAK	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
11.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

<i>Ledus, vižņu, koku sanesumu un gultnes spridzināšanas kārtība plūdu (palu) periodā</i>					
1.	Lēmuma pieņemšana par nepieciešamību veikt ledus, vižņu, koku sanesumu un gultnes spridzināšanas darbus (turpmāk - spridzināšanas darbi) - lēmumā norāda laikposmu, kad paredzēts veikt spridzināšanas darbus, kā arī darbu veikšanas vietu (adrese vai vietas koordinātas)	Pēc nepieciešamības	CAK	CAK	CAK
2.	Pašvaldības sadarbības civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētāja parakstītā lēmuma nosūtīšana Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam	Pēc lēmuma pieņemšanas	CAK	CAK	CAK
3.	Blakus esošās pašvaldības informēšana par pieņemto lēmumu veikt spridzināšanas darbus, kura atrodas upes lejtecē	Pastāvīgi	Jelgavas novada dome	Jelgavas novada dome	Jelgavas novada dome
4.	Spridzināšanas darbu veikšanas vietas, bīstamās zonas norobežošana (teritorijas norobežošana, teritorijas apsardze un citi līdzīgi pasākumi, lai nepieļautu trešo personu nokļūšanu bīstamajā zonā), ņemot vērā Nacionālo bruņoto spēku noteiktās bīstamās zonas robežu	Pastāvīgi	VP PP	VP PP	VP PP VUGD Jelgavas daļa
5.	Spridzināšanas darbu veikšana vietā, līdz minētie darbi ir pabeigti	Pastāvīgi	VUGD Jelgavas daļa VP NMPD PP	VUGD Jelgavas daļa VP NMPD PP	VUGD Jelgavas daļa VP NMPD PP

Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums

21. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Autoceļu plānošana, izbūve un uzturēšana	2020.-2027.gads	SM Jelgavas novada īpašumu pārvalde	VAS "Latvijas Valsts ceļi" Jelgavas novada īpašumu pārvalde	VAS "Latvijas Valsts ceļi" VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" Jelgavas novada īpašumu pārvalde
2.	Virszemes noteces un lietusūdeņu novadīšanas infrastruktūras būvju būvniecība un pārbūve	2020.-2027.gads	VARAM Jelgavas novada īpašumu pārvalde	Jelgavas novada īpašumu pārvalde	Jelgavas novada īpašumu pārvalde
3.	ES stratēģija pielāgošanās klimata pārmaiņām mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti
4.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030.gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti
5.	Patversmju vai īslaicīgās uzturēšanās vietas izveidošana un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Jelgavas novada sociālais dienests	Jelgavas novada sociālais dienests	Jelgavas novada sociālais dienests

	sabiedrības mazāk aizsargāto grupu nodrošināšanai pret klimatiskajiem ekstrēmumiem				NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
6.	Papildus dzeramā ūdens nodrošināšana sabiedriskās un publiskās vietās klimatisko ekstrēmu gadījumā	Pēc nepieciešamības	Jelgavas novada īpašumu pārvalde CAK SIA "Jelgavas novada KU"	Jelgavas novada īpašumu pārvalde CAK SIA "Jelgavas novada KU"	Jelgavas novada īpašumu pārvalde SIA "Jelgavas novada KU" Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
7.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
8.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
9.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
10.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
11.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes

					Jelgavas novada būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Informācijas saņemšana par prognozētajām ilgstošām lietavām, lietusgāzēm, pērkona negaisu un krusu, sniegu un puteni, apledoju un slapja sniega nogulumu, salu, karstumu, sausumu, to novēroto intensitāti, radītajām sekām un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana	Pēc nepieciešamības	LVĢMC CAK PP Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs POIC	LVĢMC CAK Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	LVĢMC PP Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs
2.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pastāvīgi	VUGD Jelgavas daļa LVĢMC NMPD	VUGD Jelgavas daļa LVĢMC NMPD	VUGD Jelgavas daļa LVĢMC NMPD Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa PP Komersanti Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
4.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Jelgavas novada būvvalde	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Jelgavas novada būvvalde

5.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO Jelgavas novada SARC
6.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs Valsts vai pašvaldības institūcija CAK	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
7.	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšana	Pastāvīgi	LM Jelgavas novada sociālais dienests CAK	LM Jelgavas novada sociālais dienests	LM Jelgavas novada sociālais dienests Sociālo pakalpojumu sniedzēji
8.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas

22. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada dome Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC LVĢMC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC LVĢMC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
4.	Valsts vai reģionāla līmeņa civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2024.gads Atbilstoši normatīvo aktu prasībām reizi četros gados	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK PP Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
5.	Virszemes noteces un lietus ūdeņu novadīšanas infrastruktūras būvju būvniecība un pārbūve	2020.-2027.gads	VARAM	Jelgavas novada īpašumu pārvalde	Jelgavas novada īpašumu pārvalde

			Jelgavas novada īpašumu pārvalde		
6.	ES stratēģija pielāgošanās klimata pārmaiņām	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti
7.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030.gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti
8.	Jaunu pretplūdu aizsargbūvju būvniecība un ierīkošana, pamatojot ar hidroloģiskiem un hidrauliskiem aprēķiniem	2020.-2027.gads	VARAM Jelgavas novada īpašumu pārvalde	Jelgavas novada īpašumu pārvalde	Jelgavas novada īpašumu pārvalde
9.	ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām un Konvencijas Parīzes nolīgumam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti
10.	ANO ilgtspējīgas attīstības programmas 2030.gadam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030.gads	PRKC	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti
12.	ANO Sendai ietvarprogrammas 2015.-2030.gadam par katastrofu risku mazināšanu mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030.gads	IEM	Ministrijas un padotības iestādes	Ministrijas un padotības iestādes

				Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti
13.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
14.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
15.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Jelgavas novada būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Informācijas saņemšana par prognozēto un sagaidāmo vētras vai krasu vēja brāzmu, viesuļu intensitāti, iespējamām sekām un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana	Pēc nepieciešamības	LVĢMC CAK PP Fiziska vai juridiska persona	CAK PP Fiziska vai juridiska persona	PP Fiziska vai juridiska persona
2.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes LVĢMC VUGD Jelgavas daļa AS "Latvenergo" AS "Sadales tīkls" AS "Augstsprieguma tīkls" NMPD

					VP VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" PP
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pastāvīgi	VUGD Jelgavas daļa LVĢMC NMPD	VUGD Jelgavas daļa LVĢMC NMPD	VUGD Jelgavas daļa LVĢMC AS "Latvenergo" AS "Sadales tīkls" AS "Augstsprieguma tīkls" NMPD VP VAS "Latvijas Valsts ceļi" Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
5.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO Jelgavas novada SARC
6.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VP PP	VP PP	VP PP

				NBS	NBS
7.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Jelgavas novada būvvalde	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Jelgavas novada būvvalde
8.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP Jelgavas novada pašvaldības transports Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
9.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	CAK	Jelgavas novada sociālais dienests	Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
10.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs Valsts vai pašvaldības institūcija CAK	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas

11.	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšana	Pastāvīgi	LM Jelgavas novada sociālais dienests CAK	LM Jelgavas novada sociālais dienests	LM Jelgavas novada sociālais dienests Sociālo pakalpojumu sniedzēji
12.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Meža un kūdras purvu ugunsgrēki

23. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	ES stratēģija pielāgošanās klimata pārmaiņām	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti
2.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030. gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti
3.	ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām un Konvencijas Parīzes nolīgumam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde

				Komersanti	Komersanti
4.	ANO ilgspējīgas attīstības programmas 2030.gadam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030.gads	PRKC	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti
5.	ANO Sendai ietvarprogrammas 2015.-2030.gadam par katastrofu risku mazināšanu mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030.gads	IEM	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti
6.	Meža mineralizēto joslu ierīkošana un uzturēšana ugunsgrēku izcelšanās un izplatības ierobežošanai	Katru gadu pēc nepieciešamības	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs Jelgavas novada īpašumu pārvalde	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs Jelgavas novada īpašumu pārvalde	Dzelzceļa zemes nodalījuma joslas īpašnieks, valsts un pašvaldību autoceļu nodalījuma joslas īpašnieks un meža īpašnieks (valdītājs) Jelgavas novada īpašumu pārvalde
7.	Apauguma un pielūžņojuma novākšana un risu izlīdzināšana kas dziļākas par 0,25 metriem dabiskajās brauktuvēs mežā, kvartālstīgās un grāvju atbērtnēs, kas var tikt izmantotas ugunsdzēsības vajadzībām	Katru gadu līdz 1.maijam	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs Jelgavas novada īpašumu pārvalde	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs Jelgavas novada īpašumu pārvalde	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs Jelgavas novada īpašumu pārvalde
8.	Mežu šķērsojošo ceļu risu izlīdzināšana, kas dziļākas par 0,25 metriem	Katru gadu līdz 1.maijam	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs Jelgavas novada īpašumu pārvalde	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs Jelgavas novada īpašumu pārvalde	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs Jelgavas novada īpašumu pārvalde
9.	Ceļu un piebrauktuvju sakārtošana ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietām un uzturēšana tādā stāvoklī,	Katru gadu līdz 1.maijam	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs

	lai nodrošinātu ugunsdzēsības automobiļu piekļūšanu		Jelgavas novada īpašumu pārvalde	Jelgavas novada īpašumu pārvalde	Jelgavas novada īpašumu pārvalde
10.	Ūdens ņemšanas vietas ierīkošana un atjaunošana	Katru gadu līdz 1.maijam	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks (valdītājs)
11.	Meža ugunsdrošības profilaktisko pasākumu plāna izstrādāšana un aktualizēšana	Katru gadu līdz 1.aprīlim	VMD JM	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs, kurš apsaimnieko meža platības, kas ir lielākas par 5000 hektāriem	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs, kurš apsaimnieko meža platības, kas ir lielākas par 5000 hektāriem
12.	Brīdinājuma zīmju izvietošana mežos pie atpūtas vietām un informācijas stendiem par uzmanīgu rīcību ar uguni un informāciju pēc palīdzības uguns nelaiemes gadījumā	Katru gadu	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs
13.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
14.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
15.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
16.	Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2021.gads Atbilstoši normatīvo aktu	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes

		prasībām reizi četros gados		CAK Komersanti	CAK PP Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
17.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
18.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Jelgavas novada būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Informācijas saņemšana par meža un kūdras purvu ugunsgrēku radītajām sekām un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana	Pēc nepieciešamības	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs CAK Fiziska vai juridiska persona VUGD Jelgavas daļa POIC	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs CAK PP Fiziska vai juridiska persona VUGD Jelgavas daļa	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs PP Fiziska vai juridiska persona VUGD Jelgavas daļa
2.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes VMD JM VUGD Jelgavas daļa NMPD VP VVD ZRVP

					LVĢMC VI ZN VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" PP
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pastāvīgi	VMD JM VI ZN NMPD LVĢMC VUGD Jelgavas daļa VP VAS "Latvijas Valsts ceļi" CAK	VMD JM VI ZN NMPD LVĢMC VUGD Jelgavas daļa VP VAS "Latvijas Valsts ceļi" CAK	VMD JM VI ZN NMPD LVĢMC VUGD Jelgavas daļa VP VAS "Latvijas Valsts ceļi" Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa PP VVD ZRVP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
5.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Jelgavas novada būvvalde	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Jelgavas novada būvvalde
6.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas

			institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO NMPD Jelgavas novada SARC
7.	Citu valsts un pašvaldību institūciju iesaistīšana	Pēc nepieciešamības	Atbilstoši normatīvajiem aktiem, kādā valsts un pašvaldību institūcijas iesaistās mežu ugunsgrēku ierobežošanā	Atbilstoši normatīvajiem aktiem, kādā valsts un pašvaldību institūcijas iesaistās mežu ugunsgrēku ierobežošanā	Atbilstoši normatīvajiem aktiem, kādā valsts un pašvaldību institūcijas iesaistās mežu ugunsgrēku ierobežošanā
8.	Gaisa kvalitātes kontroles veikšanas nepieciešamība (arī iesaistot pārnēsājamās (mobilas) mēriekārtas notikuma vietas apkārtnē (apdzīvoto vietu tuvumā))	Pēc nepieciešamības	VMD JM CAK	LVĢMC VVD ZRVP	LVĢMC VVD ZRVP
9.	Par gaisa kvalitāti informācijas izvērtēšana un rekomendāciju sagatavošana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	VI ZN	VI ZN VVD ZRVP	VI ZN VVD ZRVP CAK LVĢMC
10.	Ugunsgrēka vietas uzraudzība	Pēc nepieciešamības	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs VMD JM	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs VMD JM	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs VMD JM
11.	Meža aizsardzības pasākumu veikšana (invadēto koku izvākšana, feromonu slazdu izlikšana u.c.) meža kaitēkļu masu savairošanās gadījumā	Katru gadu	Meža īpašnieki (valdītāji)	Meža īpašnieki (valdītāji)	Meža īpašnieki (valdītāji)
12.	Atbalsts meža un purvu ugunsgrēkos iznīcināto mežaudžu atjaunošanai	Pēc nepieciešamības	ZM VMD JM Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	ZM VMD JM Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	ZM VMD JM Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs
13.	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšana	Pastāvīgi	LM	LM	LM

			Jelgavas novada sociālais dienests CAK	Jelgavas novada sociālais dienests	Jelgavas novada sociālais dienests Sociālo pakalpojumu sniedzēji
14.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa CAK	PP	PP Jelgavas novada pašvaldības transporta parks Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
15.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	Jelgavas novada sociālais dienests	Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
16.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas

17.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
-----	--	-----------	--------------------	--------------------	---

Epidēmija

24. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
<i>Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi</i>					
1.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
2.	Lēmuma pieņemšana un epidemioloģisko pasākumu īstenošana pašvaldībā, saskaņā ar veselības nozares institūciju rekomendācijām, ieteikumiem un pašvaldību pretepidēmijas komisijas lēmumiem	Pēc nepieciešamības	SPKC NMPD CAK Pašvaldību iestādes un kapitālsabiedrības	Pašvaldību iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti	Pašvaldību iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
3.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Reaģēšanas pasākumos iesaistītās institūcijas

			izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona		
4.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Epizootijas

25. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes

				Komersanti	Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
4.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
5.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Iedzīvotāju apziņošana un brīdināšana par iespējamo dzīvnieku masveida saslimšanu ar sevišķi bīstamu infekcijas slimību un profilakses pasākumiem	Pastāvīgi	PVD CAK	PVD VUGD Jelgavas daļa CAK	PVD VUGD Jelgavas daļa Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
3.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
4.	Bīstamo infekcijas slimību apkarošanas pasākumu organizēšana un veikšana	Pastāvīgi	PVD	PVD	PVD SPKC

					Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
5.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
6.	Dzīvnieku masveida iznīcināšanas pasākumu organizēšana, t.sk. dzīvnieku liķu transportēšana uz iznīcināšanas vietu un liķu iznīcināšana, kā arī šo pasākumu kontrole	Pēc nepieciešamības	PVD	PVD	PVD PP VP VUGD Jelgavas daļa Komersanti
7.	Pasākumu veikšana, lai nepieļautu iedzīvotāju un dzīvnieku nonākšanu saskarē ar slimajiem dzīvniekiem un dzīvnieku liķiem t.sk. to transportēšanas laikā, kā arī piekļuves ierobežošana dzīvnieku liķu iznīcināšanas vietām un šo vietu apsardze	Pēc nepieciešamības	PVD	PVD	PVD PP VP
8.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Epifitotijas

26. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
4.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Aprošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Aprošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Aprošināšanas komersanti
<i>Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi</i>					
1.	Iedzīvotāju apziņošana un brīdināšana par iespējamo augu masveida infekciju	Pēc nepieciešamības	VAAD POIC	VAAD VUGD Jelgavas daļa	VAAD VUGD Jelgavas daļa Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa

					Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
2.	Augu vai zemes īpašnieku informēšana par aizdomām uz augu masveida saslimšanu vai slimību izplatību, informēšana par veicamajiem pasākumiem un slimību izplatīšanos ierobežošanas pasākumiem	Pēc nepieciešamības	VAAD	VAAD	VAAD VUGD Jelgavas daļa Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
4.	Karantīnas režīma noteikšana, lai ierobežotu sevišķi bīstamas augu slimības un to izplatīšanos	Pēc nepieciešamības	VAAD	VAAD	VAAD Jelgavas novada īpašuma pārvalde
5.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
6.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā

27. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par katastrofām, to sekām, sagatavotību un sagaidāmo rīcību, tai skaitā sadarbības veidošana ar oficiālo izdevumu "Latvijas Vēstnesis", oficiālo izdevēju un tā nodrošināto oficiālās informācijas kanālu - portālu "Cilvēks. Valsts. Likums." (www.lvportals.lv)	2020.-2027.gads	VARAM IEM	Paaugstinātas bīstamības objekta īpašnieki vai tiesiskie valdītāji VVD ZRVP VUGD Jelgavas daļa NMPD VI ZN	Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa Paaugstinātas bīstamības objekta īpašnieki vai tiesiskie valdītāji VVD ZRVP VUGD Jelgavas daļa NMPD VI ZN Oficiālais izdevējs - VSIA "Latvijas Vēstnesis"
2.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
4.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti

5.	Valsts vai reģionāla līmeņa civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2021.gads Atbilstoši normatīvo aktu prasībām reizi četros gados	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK un pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības PP Komersanti
6.	Objekta drošības pārskata, rūpniecisko avāriju riska novēršanas programmas, civilās aizsardzības plāna un citu katastrofas pārvaldīšanas plānošanas dokumentu izvērtēšana	Pastāvīgi	VPVB VVD ZRVP VUGD Jelgavas daļa NMPD ZRVDI PTAC Jelgavas novada īpašumu pārvalde	VPVB VVD ZRVP VUGD Jelgavas daļa NMPD ZRVDI PTAC Jelgavas novada īpašumu pārvalde	VPVB VVD ZRVP VUGD Jelgavas daļa NMPD ZRVDI PTAC Jelgavas novada īpašumu pārvalde
7.	Objektu ārpusobjekta civilās aizsardzības plānu izstrāde	Pastāvīgi	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP VPVB NMPD ZRVDI PTAC Jelgavas novada īpašumu pārvalde Objekta atbildīgā persona Komersanti
8.	Komplekso pārbaužu, plānoto un neplānoto pārbaužu organizēšana un veikšana paaugstināta rūpniecisko avāriju riska objektos	Pastāvīgi	VVD ZRVP VPVB VUGD Jelgavas daļa ZRVDI PTAC	VVD ZRVP VPVB VUGD Jelgavas daļa ZRVDI PTAC	VVD ZRVP VPVB VUGD Jelgavas daļa ZRVDI PTAC

			Jelgavas novada īpašumu pārvalde	Jelgavas novada īpašumu pārvalde	Jelgavas novada īpašumu pārvalde
9.	Objekta civilās aizsardzības plāna, ārpusobjekta civilās aizsardzības plāna un citu katastrofu pārvaldīšanas plānošanas dokumentu pārbaude mācībās	Pastāvīgi, ne retāk kā reizi trijos gados	Objekta atbildīgā persona VUGD Jelgavas daļa	Objekta atbildīgā persona VUGD Jelgavas daļa	Objekta atbildīgā persona VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP VPVB NMPD ZRVDI PTAC Jelgavas novada īpašumu pārvalde
10.	Pašvaldību saistošo noteikumu izstrāde par piesārņojošas darbības izraisīto smaku kontroli	Pastāvīgi	Pašvaldības	Pašvaldības	Pašvaldības Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs VP VI SPKC NMPD LDZ VVD ZRVP PP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti

2.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana (bīstamajā zonā)	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP VI ZN** Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs POIC	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP VI ZN** Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP VI ZN** Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
4.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības VVD ZRVP	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības VVD ZRVP
5.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO Jelgavas novada SARC

6.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	Jelgavas novada sociālais dienests	Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
7.	Objekta civilās aizsardzības plānā (un/vai ārpusobjekta civilās aizsardzības plānā) un citu katastrofu pārvaldīšanas dokumentos noteikto pasākumu īstenošana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes PP Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Komersanti
8.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
9.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP Jelgavas novada pašvaldības transporta parks Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas

10.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
11.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
12.	Rūpnieciskās avārijas izvērtēšanas komisijas darba organizēšanas un atzinumu sagatavošana	1 mēnesis	VVD ZRVP	VVD ZRVP	VVD ZRVP VPVB VUGD Jelgavas daļa NMPD ZRVDI PTAC CAK Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti Eksperti

** VI ZN tiek iesaistīta seku likvidēšanas pasākumos pēc reaģēšanas aktīvās fāzes noslēguma

Avārijas dabasgāzes apgādes sistēmā

28. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par katastrofām, to sekām, sagatavotību un sagaidāmo rīcību, tai skaitā sadarbības veidošana ar oficiālo izdevumu "Latvijas Vēstnesis", oficiālo izdevēju un tā nodrošināto oficiālās informācijas kanālu - portālu "Cilvēks. Valsts. Likums." (www.lvportals.lv)	2020.-2027.gads	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gasos"	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gasos"	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gasos" VUGD Jelgavas daļa Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa Oficiālais izdevējs - VSIA "Latvijas Vēstnesis"
2.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
4.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
5.	Sabiedrības informēšana par aprobežojumiem drošības aizsargjoslās un par bīstamību, kas saistīta ar uzturēšanos aizsargjoslās, minēto informāciju	Pēc nepieciešamības Reizi gadā	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gasos"	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gasos"	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gasos"

	publicējot vietējā laikrakstā, kā arī nosūtot attiecīgajai pašvaldībai			Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa	Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs VVD ZRVP VP VI ZN NMPD LDZ PP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti
2.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso" Valsts un pašvaldības institūcijas Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
3.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības	Fiziska un juridiska persona	Fiziska un juridiska persona

			institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO Jelgavas novada SARC
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
5.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības VVD ZRVP	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības VVD ZRVP
6.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
7.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP Jelgavas novada pašvaldības transporta parks Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
8.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas

			izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona		
9.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Radiācijas avārija

29. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par radiācijas avārijas iespējamību, veselības aizsardzības pasākumiem, sagatavotību un rīcību radiācijas avārijas gadījumā, tai skaitā sadarbības veidošana ar oficiālo izdevumu "Latvijas Vēstnesis", oficiālo izdevēju un tā nodrošināto oficiālās informācijas kanālu - portālu "Cilvēks. Valsts. Likums." (www.lvportals.lv)	Pastāvīgi	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa VVD RDC	VUGD Jelgavas daļa VVD RDC Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa NMPD Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Oficiālais izdevējs - VSIA "Latvijas Vēstnesis"
2.	Objektā, kas veic darbības ar radioaktīvo (jonizējošo) vielu, iespējamo aizsardzības pasākumu apzināšana radiācijas avāriju gadījumā	Pastāvīgi	VVD RDC	VVD RDC VUGD Jelgavas daļa	Operatori VVD RDC

					VUGD Jelgavas daļa - ja radiācijas avārijas sekas var ietekmēt iedzīvotājus un vidi ārpus operatora (objekta) kontrolētās zonas Pašvaldības - ja radioaktīvo vielu kopējā radioaktivitāte operatora (objekta) kontrolētajā zonā atbilst normatīvajos aktos par prasībām attiecībā uz sagatavotību radiācijas avārijai un rīcību šādas avārijas gadījumā noteiktajiem lielumiem, vai ir lielāka par tiem
3.	Apzināt resursu un spēju trūkumus radiācijas avāriju seku likvidēšanai, t.sk. pārrobežu radiācijas avāriju gadījumos, saskaņā ar prasības attiecībā uz sagatavotību radiācijas avārijai un rīcību šādas avārijas gadījumā	Pastāvīgi	VARAM	VVD RDC	VVD RDC VUGD Jelgavas daļa CAK Ministrijas, to padotības institūcijas
4.	Organizēt dažāda veida tematiskās mācības dažādu scenāriju radiācijas avāriju gadījumos	2020.-2027.gads	VVD RDC	VVD RDC VUGD Jelgavas daļa Ministrijas, to padotības institūcijas	VVD RDC VUGD Jelgavas daļa CAK Ministrijas, to padotības institūcijas
5.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti

6.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
7.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
8.	Valsts vai reģionāla līmeņa civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK PP Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
<i>Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi</i>					
1.	Citu dienestu un avārijas brigāžu apziņošana un iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa VVD RDC	VUGD Jelgavas daļa VVD RDC	VUGD Jelgavas daļa VVD RDC VI ZN PVD LVĢMC NMPD PP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti

2.	Radiācijas avārijas novērošanas organizēšana (stacionāro spektrometrisko monitoringa staciju darbības nodrošināšana, radiācijas situācijas novērtēšana, pārtikas produktu, dzeramā ūdens, virszemes ūdeņu, objektu un teritorijas radioaktīvā piesārņojuma kontrole)	Pēc nepieciešamības	VVD RDC	VVD RDC PVD VI ZN LVĢMC	VVD RDC VUGD Jelgavas daļa LVĢMC PVD VI ZN PP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu izplatīšana par plānotajiem aizsardzības pasākumiem (uzturēšanās telpās, pārtikas produktu aprites un lietošanas ierobežojumi u.c.)	Pastāvīgi	VUGD Jelgavas daļa VVD RDC	VUGD Jelgavas daļa VVD RDC PVD VI ZN	VUGD Jelgavas daļa VVD RDC VP NBS PVD VI ZN Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	Uzturēšanās telpās	Pēc nepieciešamības	VVD RDC VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
5.	Pārtikas produktu un dzeramā ūdens aprites un lietošanas ierobežojumi (arī pasākumi ilgtermiņā, turpmākā radioaktīvā piesārņojuma kontrole, u.c.)	Pēc nepieciešamības	PVD VI ZN	PVD VI ZN CAK	PVD VI ZN VVD RDC VUGD Jelgavas daļa CAK

6.	Aizsardzības pasākumi lauksaimniecībā (ierobežojumi lauksaimniecībā, nosacījumi attiecībā uz dzīvnieku barības lietošanu, turpmākā radioaktīvā piesārņojuma kontrole, u.c.)	Pēc nepieciešamības	PVD	PVD CAK	PVD VUGD Jelgavas daļa CAK
7.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP Jelgavas novada transporta parks Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
8.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO Jelgavas novada SARC
9.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
10.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
11.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	Jelgavas novada sociālais dienests	Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti

					NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
12.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
13.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Bioloģisko vielu negadījumi

30. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
<i>Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi</i>					
1.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu izplatīšana par nepieciešamajiem, veiktajiem un plānotajiem aizsardzības pasākumiem	Pastāvīgi	SPKC NMPD VI ZN VUGD Jelgavas daļa VP VDD	SPKC NMPD VI ZN VUGD Jelgavas daļa VP VDD	VUGD Jelgavas daļa Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi

					Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
2.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO Jelgavas novada SARC
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
4.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
5.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Ugunsgrēki

31. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Iedzīvotāju izglītošana civilās aizsardzības jautājumos, izmantojot plašsaziņas līdzekļus un elektroniskos plašsaziņas līdzekļus, kā arī izplatot informatīvos materiālus, atbilstoši savai darbības jomai un kompetencei	Pastāvīgi	Valsts un pašvaldību institūcijas, kā arī juridiskās personas CAK	Valsts un pašvaldību institūcijas, kā arī juridiskās personas CAK	Valsts un pašvaldību institūcijas, kā arī juridiskās personas Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa
2.	Pilnveidot būvniecības jomas normatīvo aktu prasības	2020.-2027.gads	EM BVKB	EM BVKB	EM BVKB Jelgavas novada būvvalde
3.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
5.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
6.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana		Ministrijas Pašvaldības noteiktā	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija	Ministrijas

		2020.-2027.gads	institūcija Apdrošināšanas komersanti	Apdrošināšanas komersanti	Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
7.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Jelgavas novada būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
2.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
3.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO Jelgavas novada SARC
4.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP	VP PP
5.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Jelgavas novada būvvalde	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Jelgavas novada būvvalde

6.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP Jelgavas novada transporta parks Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
7.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	Jelgavas novada sociālais dienests	Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
8.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
9.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi

32. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par katastrofām, to sekām, sagatavotību un sagaidāmo rīcību, tai skaitā sadarbības veidošana ar oficiālo izdevumu "Latvijas Vēstnesis", oficiālo izdevēju un tā nodrošināto oficiālās informācijas kanālu - portālu "Cilvēks. Valsts. Likums. (www.lvportals.lv)	2020.-2027.gads	EM VARAM IEM	EM LVĢMC VUGD Jelgavas daļa	AS "Latvenergo" LVĢMC VUGD Jelgavas daļa Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa Oficiālais izdevējs - VSIA "Latvijas Vēstnesis"
2.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
4.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
5.	Pretplūdu pasākumu organizēšana, esošo hidrotehnisko būvju, tehnoloģisko iekārtu un pārgāžu uzturēšana un pārbūve	2020.-2027.gads	VARAM ZM Jelgavas novada īpašumu pārvalde	VARAM SIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi"	VARAM SIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi"

				Jelgavas novada īpašumu pārvalde	Jelgavas novada īpašumu pārvalde
6.	Pašvaldību saistošo noteikumu pieņemšana par plūdu apdraudēto teritoriju zemes izmantošanu un lietošanu, un būvatļaujas izsniegšanu	2020.-2027.gads	Jelgavas novada dome	Jelgavas novada dome	Jelgavas novada dome
7.	Meliorācijas sistēmu uzturēšana un būvniecība	2020.-2027.gads	ZM Jelgavas novada īpašumu pārvalde	ZM SIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" Jelgavas novada īpašumu pārvalde	ZM SIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" Jelgavas novada īpašumu pārvalde
8.	Autoceļu plānošana, izbūve un uzturēšana	2020.-2027.gads	SM Jelgavas novada īpašumu pārvalde	VAS "Latvijas Valsts ceļi" Jelgavas novada īpašumu pārvalde	VAS "Latvijas Valsts ceļi" VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" Jelgavas novada īpašumu pārvalde
9.	Jaunu pretplūdu aizsargbūvju būvniecība un ierīkošana, pamatojot ar hidroloģiskiem un hidrauliskiem aprēķiniem	2020.-2027.gads	VARAM Jelgavas novada īpašumu pārvalde	SIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" Jelgavas novada īpašumu pārvalde	SIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" Jelgavas novada īpašumu pārvalde
10.	Virszemes noteces un lietus ūdeņu novadīšanas infrastruktūras būvju būvniecība un pārbūve	2020.-2027.gads	VARAM Jelgavas novada īpašumu pārvalde	Jelgavas novada īpašumu pārvalde	Jelgavas novada īpašumu pārvalde
11.	Dabiskos teritoriju (zaļās infrastruktūras) pilnīga vai daļēja atjaunošana un "zaļo" risinājumu izmantošana plūdu risku novēršanai	2020.-2027.gads	VARAM Jelgavas novada īpašumu pārvalde	Jelgavas novada īpašumu pārvalde	Jelgavas novada īpašumu pārvalde
12.	ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām un Konvencijas Parīzes nolīgumam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030. gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti

13.	ANO ilgtspējīgas attīstības programmas 2030.gadam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030. gads	Jelgavas novada īpašumu pārvalde	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti
14.	ANO Sendai ietvarprogrammas 2015.-2030.gadam par katastrofu risku mazināšanu mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030. gads	IEM	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti
15.	ES stratēģija pielāgošanās klimata pārmaiņām	2020.-2030. gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti
16.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030.gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti
17.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
18.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Jelgavas novada būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki

Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

1.	Informācijas saņemšana par iespējamiem HES bojājumiem un situācijas attīstību, un operatīvo dienestu informēšana	Pēc nepieciešamības	AS "Latvenergo" Jelgavas novada īpašumu pārvalde POIC	AS "Latvenergo" Jelgavas novada īpašumu pārvalde	AS "Latvenergo" VUGD Jelgavas daļa PP Jelgavas novada īpašumu pārvalde
2.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	AS "Latvenergo" VUGD Jelgavas daļa POIC	AS "Latvenergo" VUGD Jelgavas daļa	Valsts un pašvaldības institūcijas Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
4.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs AS "Latvenergo"	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
5.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Jelgavas novada būvvalde	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Jelgavas novada būvvalde
6.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc	Fiziska un juridiska persona	Fiziska un juridiska persona	Fiziska un juridiska persona

		nepieciešamības	Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO Jelgavas novada SARC
7.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
8.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	Jelgavas novada sociālais dienests	Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
9.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa CAK	PP	PP Jelgavas novada transporta parks Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
10.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas

			izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona		
11.	Kompensāciju par zaudējumiem noteikšana un finanšu palīdzības izmaksa zemes īpašniekiem vai to tiesiskajiem valdītājiem sakarā ar nelabvēlīgo hidroloģiskajiem un meteoroloģiskajiem apstākļiem	Pēc nepieciešamības	MK	Ministrijas CAK AS "Latvenergo" Komersanti	Ministrijas Jelgavas novada Finanšu nodaļa AS "Latvenergo" Komersanti
12.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi

33. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpildedirektors Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes

				CAK Komersanti	Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
4.	Valsts vai reģionāla līmeņa civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2021.gads Atbilstoši normatīvo aktu prasībām reizi četros gados	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK un pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības PP Komersanti
6.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
7.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030.gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti
<i>Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi</i>					
1.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana iespējamo elektrotīkla bojājumu gadījumā	Pēc nepieciešamības	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls" VUGD Jelgavas daļa Valsts un pašvaldības institūcijas Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa PP

					Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
2.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu informēšana un apziņošana un iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls" VUGD Jelgavas daļa POIC	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls" VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti PP
3.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO Jelgavas novada SARC
4.	Bojājumu novēršanas koordinēšana un regulāra informācijas sniegšana elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem un pašvaldībām par bojājumu novēršanas gaitu	Pēc nepieciešamības	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls" Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
5.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas

6.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
7.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP Jelgavas novada transporta parks Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
8.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
9.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Būvju sabrukums

34. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Publisku ēku ekspluatācijas kontrole, atzinuma sniegšana un citu dienestu informēšana par iespējamo neatbilstības konstatēšanu	Pastāvīgi	BVKB VUGD Jelgavas daļa VI ZN Jelgavas novada būvvalde	BVKB VUGD Jelgavas daļa VI ZN Jelgavas novada būvvalde	BVKB VUGD Jelgavas daļa VI ZN Jelgavas novada būvvalde
2.	Nodrošināt konsultāciju pieejamību juridiskām un fiziskām personām par ēku un būvju būtiskām drošības prasībām (mehāniskā stiprība un stabilitāte, ugunsdrošība, higiēna, veselība un vide, lietošanas drošība un vides pieejamība, aizsardzība pret trokšņiem, enerģijas ekonomija un siltuma izolācija, ilgtspējīga dabas resursu izmantošana u.c.)	Pastāvīgi	BVKB Jelgavas novada būvvalde VUGD Jelgavas daļa VI ZN	BVKB Jelgavas novada būvvalde VUGD Jelgavas daļa VI ZN	BVKB Jelgavas novada būvvalde VUGD Jelgavas daļa VI ZN
3.	Pilnveidot būvniecības jomas normatīvo aktu prasības	2020.-2027.gads	EM BVKB	EM BVKB	EM BVKB Jelgavas novada būvvalde
4.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
5.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
6.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM EM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC BVKB	VUGD Jelgavas daļa IEM IC BVKB

				Centrālā statistikas pārvalde Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti Jelgavas novada dome	Centrālā statistikas pārvalde Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
7.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
8.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030.gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas novada īpašumu pārvalde Komersanti
9.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Jelgavas novada būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes PP
2.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas

			Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	ārstniecības iestādes NVO Jelgavas novada SARC
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
5.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
6.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Jelgavas novada būvvalde	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Jelgavas novada būvvalde
7.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas

			CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO Jelgavas novada SARC
8.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
9.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	Jelgavas novada sociālais dienests	Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
10.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP Jelgavas novada transporta parks Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
11.	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšana cietušajiem	Pastāvīgi	Jelgavas novada sociālais dienests	Jelgavas novada sociālais dienests	Jelgavas novada sociālais dienests Sociālo pakalpojumu sniedzēji Valsts sociālās aprūpes centri Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas

					Reliģiskās organizācijas
12.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
13.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, Kuģa sadursme, pasažieru kuģa katastrofa

35. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par negadījumiem jūrā un piesārņojumu piekrastē, to sekām, sagatavotību un sagaidāmo rīcību, tai skaitā sadarbības veidošana ar oficiālo izdevumu "Latvijas Vēstnesis", oficiālo izdevēju un tā nodrošināto oficiālās informācijas kanālu - portālu "Cilvēks. Valsts. Likums." (www.lvportals.lv)	2020.-2027.gads	AiM VARAM IEM VM	NBS JS KAD VVD ZRVP DAP VUGD Jelgavas daļa VI ZN	NBS JS KAD VVD ZRVP DAP VUGD Jelgavas daļa VI ZN Jelgavas novada dome Oficiālais izdevējs - VSIA "Latvijas Vēstnesis"
2.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes	Ministrijas un padotības iestādes

				CAK Komersanti	Izpilddirektors Komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
4.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
5.	Cilvēkdrošības mācību kursa ieviešana vispārējās izglītības sistēmā, tajā iekļaujot klimata pārmaiņu jautājumus un iespējamās darbības, lai pielāgotos klimata pārmaiņu negatīvajām sekām	Pastāvīgi	IZM IEM VUGD Jelgavas daļa	IZM IEM VUGD Jelgavas daļa	Jelgavas novada vispārējās izglītības iestādes
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Informācijas saņemšana par iespējamo bīstamo vielu noplūdi no kuģa, kuģa uzskriešanu uz sēkļa, kuģu sadursmi vai pasažieru kuģa negadījumu (arī par ārkārtas situāciju) un operatīvo dienestu informēšana	Pēc nepieciešamības	Kuģa atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs fiziska vai juridiska persona	Kuģa atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs fiziska vai juridiska persona	Kuģa atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs fiziska vai juridiska persona
2.	Reaģēšana uz notikumu, izlūkošanas veikšana notikuma vietā (jūrā) un glābšanas darbu koordinēšana	Pēc nepieciešamības	MRCC NBS JS KAD NBS gaisa spēki VVD ZRVP	MRCC NBS JS KAD NBS gaisa spēki VVD ZRVP	MRCC NBS JS KAD NBS gaisa spēki Citu kuģu atbildīgās personas, īpašnieki vai tiesiskie valdītāji VVD ZRVP

3.	Kuģa apkalpes un pasažieru glābšana un nogādāšana krastā	Pēc nepieciešamības	NBS JS KAD MRCC NBS gaisa spēki	NBS JS KAD MRCC NBS gaisa spēki	NBS JS KAD MRCC NBS gaisa spēki Citu kuģu atbildīgās personas, īpašnieki vai tiesiskie valdītāji
4.	Informācijas saņemšana par iespējamo bīstamo ķīmisko vielu noplūdi no kuģa un piesārņojuma konstatēšana piekrastē	Pastāvīgi	Fiziska vai juridiska persona	Fiziska vai juridiska persona	Fiziska vai juridiska persona
5.	Piesārņotās bīstamās zonas noteikšana un situācijas novērtēšana (piesārņojums videi un dzīvniekiem, toksikoloģiskā ietekme u.c.)	Pastāvīgi	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP VI ZN PVD	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP VI ZN PVD	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP VI ZN PVD ZRVP Jelgavas pašvaldības operatīvās informācijas centrs (POIC) Komersanti
6.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā un seku likvidēšanā (piesārņojuma savākšana)	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP VP VI ZN POIC Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas
7.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP

			PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO Jelgavas novada SARC
8.	Savvaļas dzīvnieku glābšanas organizēšana	Pastāvīgi	VVD ZRVP	VVD ZRVP	Jelgavas novada dome Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Latvijas Veterinārārstu biedrība
9.	Vides sanāciju organizēšana	Pastāvīgi	VVD ZRVP	VVD ZRVP Jelgavas novada dome Komersanti	Komersanti Latvijas Hidroekoloģijas institūts (LHEI) (jūrā) Jelgavas novada dome
10.	Vraka aizvākšana	Pēc apstākļiem	LJA Ostas pārvalde	LJA Ostas pārvalde	Vraka īpašnieks Ostas pārvalde MRCC Citas iesaistītās puses
11.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa VP	VUGD Jelgavas daļa VP	VUGD Jelgavas daļa VP Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa PP VVD ZRVP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi

					Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
12.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
13.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
14.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un Slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	Pēc nepieciešamības	VM NMPD Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	NMPD Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	NMPD Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC
15.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	CAK PP	PP Jelgavas novada transporta parks Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas

16.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi		VP PP NBS	VP PP NBS
17.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācija par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Autotransporta avārija

36. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Autoceļu uzturēšana un attīstīšana	Pastāvīgi	VAS "Latvijas Valsts ceļi" Jelgavas novada īpašumu pārvalde	VAS "Latvijas Valsts ceļi" Jelgavas novada īpašumu pārvalde	VAS "Latvijas Valsts ceļi" VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" Jelgavas novada īpašumu pārvalde
2.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
4.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes

				CAK Komersanti	Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
5.	Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2021. gads Atbilstoši normatīvo aktu prasībām reizi četros gados	IEM VP SM	IEM VP SM	VP VUGD Jelgavas daļa NMPD LVC Ministrijas CAK PP Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
6.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
<i>Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi</i>					
1.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa POIC	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa VP VI ZN NMPD PP VVD ZRVP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti
2.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības	Fiziska un juridiska persona	Fiziska un juridiska persona

			institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO Jelgavas novada SARC
3.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	Jelgavas novada sociālais dienests	Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana (bīstamajā zonā)	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa VP	VUGD Jelgavas daļa VP	VUGD Jelgavas daļa VP Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa PP VVD ZRVP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
5.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa VP	VUGD Jelgavas daļa VP

				Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības VVD ZRVP	Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības VVD ZRVP
6.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
7.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
8.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi

37. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana reaģēšanai uz nelaimes gadījumiem ar gaisa kuģi	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
<i>Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi</i>					
1.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa POIC	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa NMPD VP VVD ZRVP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības PP
2.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc	Fiziska un juridiska persona	Fiziska un juridiska persona	Fiziska un juridiska persona

		nepieciešamības	Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO Jelgavas novada SARC
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa NMPD VP CAK	VUGD Jelgavas daļa NMPD VP Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa PP VVD ZRVP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
5.	Glābšanas darbu un sekų likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa NMPD VP Gaisa kuģa īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes	VUGD Jelgavas daļa NMPD VP Gaisa kuģa īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes

				Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes VVD ZRVP
6.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
7.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	Jelgavas novada sociālais dienests	Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
8.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP Jelgavas novada transporta parks Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
9.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas

			izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona		
10.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Dzelzceļa transporta katastrofa

38. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Organizēt un veikt civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas kompleksās mācības katrā paaugstinātās bīstamības objektā	Pastāvīgi	VAS "Latvijas dzelzceļš"	VAS "Latvijas dzelzceļš"	VAS "Latvijas dzelzceļš" VUGD Jelgavas daļa CAK Komersanti (pasažieru un kravas pārvadātāji, nosūtītāji un saņēmēji)
2.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par nelaiemes gadījumiem uz dzelzceļa, to sekām, sagatavotību un sagaidāmo rīcību, tai skaitā sadarbības veidošana ar oficiālo izdevumu " Latvijas Vēstnesis ", oficiālo izdevēju un tā nodrošināto oficiālās informācijas kanālu - portālu " Cilvēks. Valsts. Likums. " (www.lvportals.lv)	2020.-2027.gads	VAS "Latvijas dzelzceļš"	VAS "Latvijas dzelzceļš"	VAS "Latvijas dzelzceļš" VUGD Jelgavas daļa NMPD Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa Oficiālais izdevējs - VSIA "Latvijas Vēstnesis"
3.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana reaģēšanas pasākumiem uz dzelzceļa	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK VAS "Latvijas dzelzceļš"	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors VAS "Latvijas dzelzceļš"

				Komersanti	Komersanti
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK VAS "Latvijas dzelzceļš"
Reaģēšanas un sekū likvidēšanas pasākumi					
1.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	VAS "Latvijas dzelzceļš" VUGD Jelgavas daļa	VAS "Latvijas dzelzceļš" VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa NMPD VP VAS "Latvijas dzelzceļš" Komersanti (pasažieru un kravas pārvadātāji, nosūtītāji un saņēmēji) Operatīvie dienesti un avārijas brigādes PP VVD ZRVP
2.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa VAS "Latvijas dzelzceļš"	VUGD Jelgavas daļa VAS "Latvijas dzelzceļš"	VAS "Latvijas dzelzceļš" VUGD Jelgavas daļa NMPD VP Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa PP VVD ZRVP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti

3.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO Jelgavas novada SARC
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
5.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP	VP PP	VP PP LDZ apsardzes struktūras
6.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	Jelgavas novada sociālais dienests	Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
7.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	CAK	PP VUGD Jelgavas daļa VP NBS	PP Jelgavas novada transporta parks Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas VP NBS Reliģiskās organizācijas

Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri

39. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Publisku pasākumu atļaujas izsniegšanas izvērtēšana, konsultācijas ar tiesībsargājošām iestādēm	Pastāvīgi	Izpilddirektors	Pašvaldības administrācija	Pašvaldības administrācija
2.	Savlaicīga gatavošanās masu pasākumiem, komunikācija ar organizatoriem un iesaistītajām organizācijām	Pastāvīgi	Izpilddirektors	Pašvaldības administrācija	Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
3.	Teorētiskās un praktiskās mācības tiesībsargājošām iestādēm un operatīvajiem dienestiem šādu notikumu pārvaldībā un lokalizācijā	Pēc nepieciešamības	VP	VP	VP VDD PP VUGD Jelgavas daļa NMPD NBS
4.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
5.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
6.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija

					Komersanti
7.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Jelgavas novada būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un sekū likvidēšanas pasākumi					
1.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pastāvīgi	VP	VP VUGD Jelgavas daļa	VP VUGD Jelgavas daļa Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas novada sabiedrisko attiecību nodaļa PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
3.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO Jelgavas novada SARC
4.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana (notikuma vietas ierobežošana, transportlīdzekļu un gājēju kustības regulēšana)	Pastāvīgi	VP	VP PP NBS	VP PP NBS

5.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Jelgavas novada būvvalde	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Jelgavas novada būvvalde
6.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot - Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
7.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Terora akti

40. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
4.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Jelgavas novada būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
<i>Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi</i>					
1.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Jelgavas novada būvvalde	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Jelgavas novada būvvalde

2.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO Jelgavas novada SARC
3.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	Jelgavas novada sociālais dienests	Jelgavas novada sociālais dienests Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
4.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot - Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
5.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
6.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Karš, militārs iebrukums vai to draudi

41. tabula

Nr. p.k .	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Pārtikas nodrošinājuma plānošana	Pastāvīgi		ZM	ZM VARAM PP Jelgavas novada sociālais dienests
2.	Izstrādā rīcības plānus par pirmās nepieciešamības preču izsniegšanu un to piegādes ceļu iespējamiem variantiem līdz izsniegšanas punktam	2020.–2027. gads		EM VARAM	PP Jelgavas novada sociālais dienests
3.	Sniedz EM priekšlikumus par finanšu līdzekļu plānošanu iedzīvotāju nodrošināšanai ar pirmās nepieciešamības rūpniecības precēm valsts apdraudējuma gadījumā	Pastāvīgi		VARAM	Jelgavas novada sociālais dienests
4.	Izstrādāt kārtību, kādā nodrošināma pārtikas izsniegšana iedzīvotājiem pašvaldības administratīvajā teritorijā	2020.–2027. gads	ZM CAK	ZM VARAM	ZM PP Jelgavas novada sociālais dienests
5.	Izstrādāt kārtību, kādā tiek izsniegtas pirmās nepieciešamības preces iedzīvotājiem pašvaldības administratīvajā teritorijā	2020.–2027. gads	EM CAK	EM VARAM	EM PP Jelgavas novada sociālais dienests
6.	Valsts un pašvaldību institūcijām, atbilstoši kompetencei izstrādāt vadlīnijas vai	Pastāvīgi	Katastrofas pārvaldīšanas subjekts	Katastrofas pārvaldīšanas subjekts	Katastrofas pārvaldīšanas subjekts

	rekomendācijas par Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā noteikto pamatvajadzību nodrošināšanu kara vai militāra iebrukuma laikā		Visas pašvaldības institūcijas atbilstoši kompetencei	Visas pašvaldības institūcijas atbilstoši kompetencei	Visas pašvaldības institūcijas atbilstoši kompetencei
7.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Jelgavas novada būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Veikt sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju sastāva apziņošanu	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
2.	Sasaukt sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisijas	3 stundas	Civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
3.	Iespējamo papildus apziņošanas līdzekļu iesaistīšana iedzīvotāju apziņošanā	12 stundas	VUGD priekšnieks	IEM SM AIM Ministrijas	VUGD Jelgavas daļa NBS PP VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" Ministrijas un to padotība iestādes
4.	Pārtikas izsniegšana (t. sk. piegāde) iedzīvotājiem, kā arī izsniegtās pārtikas uzskaite	Atbilstoši izstrādātajai kārtībai	Jelgavas novada domes priekšsēdētājs	VARAM	CAK Jelgavas novada sociālais dienests
5.	Pirmās nepieciešamības preču izsniegšana iedzīvotājiem, kā arī izsniegto preču uzskaite	Atbilstoši izstrādātajai kārtībai	Jelgavas novada domes priekšsēdētājs	VARAM	Jelgavas novada sociālais dienests
6.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK Jelgavas pilsētas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes

			ārstniecības iestādes Jelgavas novada SARC	Jelgavas novada SARC	NVO Jelgavas novada SARC
7.	Atbalsta sniegšana NBS	Pastāvīgi		Ministrijas	Ministriju padotības iestādes Visas pašvaldības institūcijas atbilstoši kompetencei
8.	Sabiedriskās kārtības uzturēšanas pasākumu pastiprināšana	6–8 stundas	VP priekšnieks	VP PP NBS VARAM	VP PP NBS
9.	Iedzīvotāju evakuācija vai kontrolēta cilvēku pārvietošana no bīstamās zonas	24 stundas	Katastrofu pārvaldīšanas subjekts AIM	VARAM Civilās aizsardzības operacionālās vadības centrs	PP Jelgavas novada transporta parks
10.	Valsts un pašvaldību institūcijām kara vai militāra iebrukuma laikā turpināt to kompetenču jomā nodrošināt Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā noteiktās pamatvajadzības	Pastāvīgi	Katastrofas pārvaldīšanas subjekts Visas pašvaldības institūcijas atbilstoši kompetencei	Katastrofas pārvaldīšanas subjekts Visas pašvaldības institūcijas atbilstoši kompetencei	Katastrofas pārvaldīšanas subjekts Visas pašvaldības institūcijas Atbilstoši kompetencei
11.	Starptautiskās un humānās palīdzības pieprasīšanu un saņemšanu (t. sk. uzņemošās valsts atbalsta nodrošināšana)	Atkarībā no situācijas	MK	Atbildīgā ministrija	VUGD Jelgavas daļa CAK Visas pašvaldības institūcijas atbilstoši kompetencei

5. Reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītāji

28.tabula

[Valsts civilās aizsardzības plāns]

Nr.p.k.	Apdraudējums vai veicamā pasākuma nosaukums	Institūcija, kuras amatpersona ir reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītājs
1.	Ugunsgrēku dzēšana, izņemot mežus un purvus	Valsts ugunsdzēsība un glābšanas dienests
2.	Ugunsgrēku dzēšana mežos un purvos	Valsts meža dienests
3.	Glābšanas darbi, izņemot jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
4.	Glābšanas darbi jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai	Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku Krasta apsardzes dienests
5.	Pretplūdu pasākumi	Pašvaldība
6.	Evakuācijas pasākumi	Pašvaldība
7.	Epizootija	Pārtikas un veterinārais dienests
8.	Epidēmija	Slimību profilakses un kontroles centrs
9.	Epifitotija	Valsts augu aizsardzības dienests
10.	Bīstamo ķīmisko vielu vai maisījumu noplūde, izņemot jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai	Valsts ugunsdzēsība un glābšanas dienests
11.	Bīstamo ķīmisko vielu vai maisījumu noplūde jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai	Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku Krasta apsardzes dienests
12.	Bīstamo ķīmisko vielu vai maisījumu piesārņojums jūras krastā	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
13.	Radiācijas negadījums (incidents), radiācijas avārija un kodolavārija	Vietēja mēroga radiācijas avārijās - Valsts vides dienesta Radiācijas drošības centrs Reģionāla vai valsts mēroga radiācijas avārijās - Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
14.	Bīstamo atkritumu (sadzīves) apsaimniekošana	Pašvaldība
15.	Bīstamo atkritumu (bezsaimeņu) apsaimniekošana	Valsts vides dienests
16.	Elektrotīklu bojājumi	AS „Sadales tīkls”, AS „Augstsprieguma tīkls”
17.	Avārijas gāzes apgādes sistēmās	AS „Conexus Baltic Grid” AS „Gaso” Komersanti, kuri nodrošina patērētājus ar sašķidrinātas naftas gāzes baloniem

18.	Zemestrīce	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
19.	Terora akts	Valsts drošības dienests
20.	Sabiedriskās nekārtības	Valsts policija
21.	Iekšējie nemieri	Valsts policija
22.	Avārijas siltumapgādes, ūdensapgādes, notekūdeņu un kanalizācijas sistēmās	Pašvaldība
23.	Dzelzceļa transporta vai dzelzceļa infrastruktūras avārijas	VAS „Latvijas dzelzceļš”
24.	Autotransporta vai autoceļu infrastruktūras avārija	VAS „Latvijas autoceļu uzturētājs” uz valsts autoceļiem Pašvaldība uz pašvaldības autoceļiem
25.	Aviācijas transporta avārija	Valsts robežsardze
26.	Transporta avārija iekšējos ūdeņos līdz jūras krasta līnijai	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
27.	Nezināmas izcelsmes vielas vai priekšmeta atrašanas gadījumā	Valsts policija
28.	Avārija maģistrālo gāzes vadu infrastruktūrā	AS „Conexus Baltic Grid”
29.	Avārija hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju, hidrotehnisko būvju, ostu un jūras hidrotehnisko inženierbūvju vai polderu infrastruktūrā	Hidrotehnisko būvju valdītājs
30.	Zemes nogruvums	Zemesgabala īpašnieks (fiziska vai juridiska persona, valsts vai pašvaldības institūcija)
31.	Avārija maģistrālo naftas un naftas produktu cauruļvadu infrastruktūrā	SIA „LatRosTrans”

6. Iedzīvotāju evakuācija no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, ņemot vērā attiecīgā apdraudējuma iespējamās sekas

Pirms cilvēku evakuācijas no katastrofu apdraudētajām vai skartajām teritorijām tiks nodrošināta šo cilvēku apziņošana. Novadu iedzīvotāju, operatīvu dienestu, iestāžu un pašvaldību apziņošana par katastrofas draudiem paredzama, izmantojot visus pieejamos sakaru līdzekļus: mobilo telefonu sakaru tīklus, fiksēto telefonu tīklus, rācījas, radiosakarus, masu medijus (TV, laikraksti, sociālie tīkli) un citus, kas tajā brīdī būs pieejami. Papildus iedzīvotāju apziņošanai tiks izmantotas civilās trauksmes un apziņošanas sistēmas sirēnas. Agrīnās brīdināšanas sistēmas darbību nosaka Ministru kabineta 2017. gada 8. augusta noteikumi Nr. 440 "Valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas izveidošanas, darbības un finansēšanas kārtība".

Zemāk 29.tabulā attēloti novados izvietoto sirēnu atrašanās vietas.

Pirms cilvēku evakuācijas no katastrofu apdraudētajām vai skartajām teritorijām tiks nodrošināta šo cilvēku apziņošana. Novadu iedzīvotāju, operatīvu dienestu, iestāžu un pašvaldību apziņošana par katastrofas draudiem paredzama, izmantojot visus pieejamos sakaru līdzekļus: mobilo telefonu sakaru tīklus, fiksēto telefonu tīklus, rācījas, radiosakarus, masu medijus (TV, laikraksti, sociālie tīkli) un citus, kas tajā brīdī būs pieejami. Papildus iedzīvotāju apziņošanai tiks izmantotas civilās trauksmes un apziņošanas sistēmas sirēnas. Agrīnās brīdināšanas sistēmas darbību nosaka Ministru kabineta 2017. gada 8. augusta noteikumi Nr. 440 "Valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas izveidošanas, darbības un finansēšanas kārtība".

29.tabula

Sirēnu atrašanās vietas

Nr. p.k.	Atrašanās vieta	Adrese	Piezīmes
1.	LLU, Vides un būvzinātņu fakultāte	Akadēmijas ielā 19, Jelgava	Darba kārtībā
2.		Loka maģistrālē 19, Jelgava	Darba kārtībā
3	Rūpnieciskā zona	Aviācijas ielā 18, Jelgava	Darba kārtībā
4.	SIA "Veselība plus"	Filozofu ielā 69, Jelgavā	Darba kārtībā
5.	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Zemgales reģiona brigāde, Jelgavas daļa, Kalnciema postenis	Lielupes ielā 1, Kalnciemā	Darba kārtībā

6.1.Evakuācijas veids

Evakuācija no skartajām teritorijām, atkarībā no katastrofas veida, var notikt, izmantojot autotransportu, motorizētu transportu un nemotorizētu transportu. Autotransportam var tikt izmantots gan novadu nodrošinātais autotransports, gan iedzīvotāju privātais transports. Pie nemotorizētā transporta pieskaitāmi velosipēdi, skrejriteņi u.c. mehāniskie pārvietošanās līdzekļi. Pie motorizētajiem transportlīdzekļiem pieskaitāmi transportlīdzekļi ar iekšdedzes dzinējiem un elektromotoriem. Motorizētu transportlīdzekļu izmantošana var būt nedroša vietās, kur izplūdušas viegli uzliesmojošas ķīmiskas vielas, jo dzirksteles no motoriem var izraisīt

to aizdegšanos. Ķīmisko vielu noplūdes gadījumā, evakuēties perpendikulāri vēja virzienam (tā lai vējš pūstu no sāniem).

Pirms uzsākt iedzīvotāju evakuāciju tiek apzinātas iespējamās izmitināšanas vietas. Tiek uzskaitīti apdraudētie cilvēki un mājlopi, kurus nepieciešams evakuēt no apdraudētās vietas.

Jelgavas novadā ir valsts sociālās aprūpes centri, kuros klienti atrodas ar ierobežotiem kustību traucējumiem. Sociālo aprūpes centru saraksts ar cilvēku skaitu atrodas plāna 11.pielikumā.

6.2.Pulcēšanās vietas

Jelgavas novadā katastrofu gadījumā noteiktas vairākas pulcēšanās vietas. No pulcēšanās vietām notiek tālāka evakuācijas koordinēšana. 6.pielikumā rādītas pulcēšanās vietas.

6.3.Evakuācijas maršruti

Evakuācijas maršruti cilvēku un materiālo vērtību evakuācijai iepriekš nav noteikti. Evakuācijas virzienu un maršrutu izvēle atkarīga no katastrofas apdraudējuma veida, izvietojuma pašvaldības un novada teritorijā, apdraudētās teritorijas platuma un konfigurācijas. Lēmumu par evakuācijas maršruta izvēli pieņems CA komisija sadarbībā ar vietējo pašvaldību un atbildīgajiem dienestiem. Evakuācijai tiks izmantoti pilsētas teritorijā un novada teritorijā esošie autoceļi. Pārvietošanās drošība evakuācijas laikā tiks nodrošināta sadarbībā ar valsts un pašvaldības policiju. Konvencionālas kara darbības gadījumā civiliedzīvotāju evakuācijas maršrutus nosaka NBS. CA komisija koordinē bēgļu plūsmu, to informēšanu un nepieciešamo pamata vajadzību nodrošināšanu.

6.4.Transporta nodrošinājums

Evakuācijas gadījumā pieļaujama situācija, kad iedzīvotāji katastrofas skartās teritorijas pamet ar savu privāto autotransportu. Jelgavas novadā iedzīvotāju evakuāciju nodrošina pašvaldības autotransports Evakuācijai izmantojamos transportlīdzekļus skatīt 7. pielikumā.

6.5.Papildu izmitināšana

Evakuētos iedzīvotājus iespējams izmitināt izglītības iestāžu sporta zālēs, dienesta viesnīcās, tautas namos un pirmsskolas izglītības iestādēs. Viesnīcas ar gultas vietām var nodrošināt pavisam nelielam skaitam cilvēku. Izmitināšanas vietu apsardze var būt organizēta, piesaistot valsts un pašvaldības policijas darbiniekus, kā arī izmitināšanas objekta personālu. Apzinātās izmitināšanas vietas skatīt 8. pielikumā.

6.6.Evakuēto uzskaitē

Evakuējamo personu reģistrāciju un uzskaiti veic Apvienotās CA komisijas vai pašvaldībvadītāju nozīmēti pašvaldību darbinieki. Reģistrētos iedzīvotājus sadala grupās un attiecīgi izvieto evakuācijā iesaistītajos transporta līdzekļos. Katrā grupā tik nozīmēts atbildīgais, kuram jāveic organizatoriskās un kārtības uzturēšanas funkcijas, ierodoties izmitināšanas vietā, kā arī atstājot to. Izglītības iestādēm jānodrošina audzēkņu uzskaiti un uzraudzību evakuācijas pasākumu veikšanas gaitā.

6.7. Evakuēto ēdināšana

Novadam nav noslēgtas vienošanās vai līgumi ar sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumiem par ēdināšanas nodrošinājumu katastrofas gadījumā, ņemot vērā neprognozējamus apstākļus šo uzņēmumu darbībai. Novadā nav noliktavu pārtikas krājumu ilglaicīgai uzglabāšanai. Organizējot iedzīvotāju evakuāciju, evakuētajiem tiks ieteikts sev līdzīgti ņemt pārtiku. Nepieciešamības gadījumā novada dome nodrošinās glābšanas darbos vai avārijas seku likvidācijā iesaistīto institūciju personāla ēdināšanu. Evakuēto ēdināšana tiks organizēta atkarībā no situācijas.

Novada izglītības iestādēs ēdināšanu nodrošina pavāri.

Dzeramo ūdeni Jelgavas novadā nodrošinās no pieejamajiem dziļurbumiem un akām.

6.8. Evakuēto sociālā aprūpe

Sociālo aprūpi un medicīnisko palīdzību nodrošinās NMPD, Jelgavas slimnīca un Zemgales veselības centrs. Krīzes situācijās iespējams var tikt piesaistīta palīdzība no medicīnas centriem un ģimenes ārstu praksēm. Atkarībā no nepieciešamības un ievainoto skaita, cietušie var tikt nogādāti citās ārstniecības iestādēs, kā, piemēram, Bauskas slimnīcā, Dobeles slimnīcā, Olaines poliklīnikā, Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīcā, Rīgas austrumu klīniskā universitātes slimnīcā un citās slimnīcās, ja tuvākās slimnīcas ir pārpildītas vai citu iemeslu dēļ nespēj uzņemt cietušos.

Evakuēto iedzīvotāju sociālo aprūpi, psiholoģisko un medicīnisko palīdzību sniegšanas atbalstā var tikt iesaistīti arī ģimenes ārstu un medicīniskās iestādes Jelgavas novadā. Iesaistāmo ģimenes ārstu prakses apkopotas 13. pielikumā.

Novadā ir četri SARC (sociālās aprūpes un rehabilitācijas centrs) un viens VSAC (valsts sociālās aprūpes centrs), kuros ir nodarbinātas medmāsas.

SARC atrašanās vietas apkopotas 11. pielikumā

6.9. Evakuēto īpašuma apsardze

Evakuētajos apgabalos īpašuma apsardzību nodrošina Valsts policija, Pašvaldības policija. Evakuēto iedzīvotāju īpašuma apsardzi paredzēts nodrošināt, izmantojot Valsts policijas un NBS struktūrvienību pieejamos resursus, atbilstoši MK noteikumiem Nr. 946 „Kārtība, kādā Nacionālie bruņotie spēki piedalās avārijas, ugunsdzēsības un glābšanas darbos, kā arī neatliekamās ārkārtējo situāciju izraisījušo notikumu seku likvidēšanas pasākumos”. NBS tiek iesaistīti ja civilās aizsardzības sistēmas rīcībā esošie resursi ir nepietiekami apdraudējuma situācijas pārvarēšanas un seku likvidācijas neatliekamo pasākumu veikšanai un NBS resursu piesaiste ievērojami paātrina neatliekamo pasākumu īstenošanu, mazina iespējamus zaudējumus, paātrina cilvēku glābšanu vai ja NBS rīcībā ir speciāli resursi šo darbību veikšanai.

Būtu nepieciešams apsargāt objektus, kas ir kritiski teritorijai. Šādi objekti ir saistīti ar ūdensapgādi, siltumapgādi, sakaru centriem un citiem svarīgiem infrastruktūras objektiem (dabasgāzes pārvades sistēmas (maģistrālie) cauruļvadi, galvenās elektrolīnijas).

6.10. Sadarbība ar citām pašvaldībām evakuēto uzņemšanas jomā

Apvienotā CA komisija ir izveidota ar mērķi pašvaldībām darboties vienotā CA sistēmā un palielināt kopējo resursu pieejamību katastrofu gadījumos. Līdz ar to ir iespējama iedzīvotāju evakuācija un izvietošana arī blakus esošajā pašvaldībā.

Jelgavas novadam nav noslēgtu līgumu ar blakus esošām pašvaldībām par evakuēto iedzīvotāju uzņemšanu.

7. Iesaistāmie resursi

Par sadarbību ar citu administratīvo teritoriju civilās aizsardzības komisijām valsts un citu valstu glābšanas dienestiem un blakus esošajām pašvaldībām nav noslēgti līgumi. Attiecīgo jomu iestādēm/uzņēmumiem (Latvijas Valsts meži, VUGD, Valsts policija, u.c.) ir savi pienākumi saistībā ar civilo aizsardzību bez līgumu noslēgšanas. Katastrofu gadījumā tiek uzskatīts, ka blakus esošās pašvaldības neatteiks palīdzības sniegšanu nepieciešamības gadījumā pierobežās, VUGD ir tiesīgs pieprasīt Lietuvas un Eiropas Savienības glābšanas dienestu palīdzību.

7.1. Pašvaldības vai pašvaldību resursi, kas iesaistāmi reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos

Plāna 9.pielikumā norādīti novadā pieejamie resursi, kas tiks iesaistīti reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos. Šie ir apzinātie resursi, kurus ir iespējams piesaistīt reaģēšanas un seku likvidācijai.

7.2. Fizisko vai juridisko personu resursi, kas iesaistāmi reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos

Jelgavas novadam nav pieejama aktuāla informācija par fizisko vai juridiskos personu resursiem, kuri ir iesaistāmi reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos. Par šādu resursu izmantošanu nav noslēgti līgumi. Katastrofas gadījumā, vadoties pēc nepieciešamības var tikt lūgta fizisko un/vai juridisko personu palīdzība.

Personu saraksts reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos apkopots plāna 12.pielikumā.

7.3. Nodrošinājums ar energoresursiem energoapgādes traucējumu gadījumā

Plāna 10.pielikumā norādīti novadā pieejamie energoresursi energoapgādes traucējumu gadījumā.

8 Sadarbība ar citu administratīvo teritoriju, sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisiju, valsts un citu valstu glābšanas dienestiem un blakus esošajām pašvaldībām

Par sadarbību ar citu administratīvo teritoriju civilās aizsardzības komisijām valsts un citu valstu glābšanas dienestiem un blakus esošajām pašvaldībām nav noslēgti līgumi. Attiecīgo jomu iestādēm/uzņēmumiem (Latvijas Valsts meži, VUGD u.c.) ir savi pienākumi saistībā ar civilo aizsardzību bez līgumu noslēgšanas. Katastrofu gadījumā tiek pieņemts, ka blakus esošās pašvaldības neatteiks palīdzības sniegšanu nepieciešamības gadījumā. Jelgavas pilsētai ir noslēgts līgums par sadarbību ar Šauļu pilsētu.

Latvijas Republikas valdības, Igaunijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdība 2018. gada 22. martā ir parakstījušas nolīgumu par sadarbību katastrofu novēršanas, gatavības un reaģēšanas jomā.

8.1. Ārkārtas situācija vai izņēmuma stāvoklis

Ārkārtējā situācija ir īpašs tiesiskais režīms, kura laikā Ministru kabinetam ir tiesības likumā noteiktajā kārtībā un apjomā ierobežot valsts pārvaldes un pašvaldību institūciju, fizisko un juridisko personu tiesības un brīvību, kā arī uzlikt tām papildu pienākumus. Ārkārtējo situāciju var izsludināt tāda valsts apdraudējuma gadījumā, kas saistīts ar katastrofu, tās draudiem vai kritiskās infrastruktūras apdraudējumu, ja būtiski apdraudēta valsts, sabiedrības, vides, saimnieciskās darbības drošība vai cilvēku veselība un dzīvība. Izņēmuma stāvoklis ir īpašs tiesiskais režīms, kas izsludināms, ja:

- valsti apdraud ārējais ienaidnieks,
- valstī vai tās daļā ir izcēlušies vai draud izcelties iekšēji nemieri, kas apdraud demokrātisko valsts iekārtu.

Izņēmuma stāvoklis ļauj likumā noteiktajā apjomā un kārtībā ierobežot fizisko un juridisko personu tiesības un brīvību, kā arī uzlikt tām papildus pienākumus. Izņēmuma stāvokli izsludina Ministru kabinets. Ārkārtējo situācijas vai izņēmuma stāvokļa gadījumā valsts pārvaldes un pašvaldību institūcijas ir tiesīgas noteikt aizliegumus / ierobežojumus resursiem, cilvēkiem, teritorijām, kā arī izmantot savām vajadzībām fizisko un juridisko personu kustamo un nekustamo īpašumu, ja tas saistīts ar nacionālās drošības nodrošināšanu valsts apdraudējuma gadījumā. Ārkārtas situācijas vai izņēmuma stāvokļa izsludināšanu reglamentē likums "Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli" 07.03.2013